

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий центр заочно-дистанційного навчання
Кафедра психології

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра
на тему:

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

виконала студентка 2-го курсу,
групи ЗМПс-21, спеціальності «Психологія»
Грищенко Оксана Костянтинівна

Науковий керівник:
кандидат психологічних наук, доцент
Волошина-Нарожна Вікторія
Олександрівна

Рецензент:

Допущено до захисту
на засіданні кафедри психології
протокол №__ від _____ 2023 р.
Зав. кафедри _____ д.пс.н., проф. Матласевич О. В.

Острог - 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. Теоретичний аналіз педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя	11
1.1. Теоретичний аналіз поняття «навчання впродовж життя» у психологічній літературі.....	11
1.2. Управління особистими знаннями як чинник навчання впродовж життя....	26
1.3. Теоретичне вивчення педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя.....	52
Висновок до розділу 1.....	62
РОЗДІЛ 2. Емпіричне дослідження педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя	64
2.1. Обґрунтування процедури емпіричного дослідження педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя	64
2.2. Результати емпіричного дослідження педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя результати якісного дослідження.....	65
Висновки до розділу 2	75
РОЗДІЛ 3. Практичні рекомендації щодо застосування педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя	77
3.1. Педагогічні засади застосування Obsidian у навчанні впродовж життя.....	77
3.2. Розробка практичних рекомендацій щодо використання РКМ на основі Obsidian для реалізації педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя	82

Висновок до розділу 3.....	83
ВИСНОВКИ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	88
ДОДАТКИ.....	96

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

LLL	навчання впродовж життя (Lifelong learning)
PLE	особисті навчальні середовища (Personal learning environments)
PKM	управління особистими знаннями (Personal knowledge management)
SB	другий мозок (Second brain)
SRL	саморегульоване навчання (Self-regulated learning)
ZPD	зона найближчого розвитку (Zone of proximal development)

ВСТУП

Постановка проблеми. Забезпечення навчання впродовж життя (LLL) є критично важливим у сучасних дослідженнях через швидкі зміни у світі, які вимагають постійного оновлення знань для особистісного та професійного розвитку. В епоху інформаційних технологій актуальність теми зростає, підкреслюючи значення систем управління особистими знаннями (PKM) для ефективної адаптації до навчальних та самоосвітніх потреб сучасності.

В сучасному науковому контексті, інтеграція технологій у освітній процес відіграє ключову роль, враховуючи вплив цифрових технологій на когнітивні функції. Зростаюча активізація досліджень у цій сфері прагне покращити ефективність освітнього процесу за допомогою цифрових інструментів. Трансформація освіти через цифровізацію висуває нові виклики, змінюючи традиційні підходи та пропонуючи новітні методи навчання. В умовах інформаційного перенавантаження стає ключовим навчитися управляти масивними потоками даних та ефективно відсіювати важливу інформацію. Розвиток навичок аналізу та категоризації інформації стає необхідністю для успішної адаптації в динамічному світі.

Соціально-економічні фактори, такі як старіння населення, психологічні перешкоди, технологічні зміни, соціально-економічна нерівність і соціальна підтримка, мають значний вплив на здатність людей навчатися протягом усього життя. Адаптація до нових технологій та розвиток гнучкості у навчанні визнані ключовими для ефективного освітнього процесу. Особлива увага приділяється потребам літніх людей, які можуть мати певні когнітивні обмеження, що вимагає інклюзивного підходу до освіти впродовж життя. Таким чином, важливо розробляти педагогічні технології, орієнтовані на ці особливості.

Програмне забезпечення Obsidian є видатним програмним інструментом у контексті навчання впродовж життя та управління особистими знаннями (PKM). Його основна функція включає створення, керування та зв'язування цифрових нотаток, що полегшує організацію та пошук інформації. Ця функція підтримує

ефективне управління особистими знаннями, що робить їх цінним надбанням для постійного навчання та інтелектуального зростання. Важливо те, що Obsidian дозволяє користувачам створювати мережеву структуру думок, що полегшує навігацію та об'єднання ідей. Цей взаємопов'язаний підхід до конспектування та управління знаннями добре узгоджується з принципами РКМ, підвищуючи ефективність навчання та сприяючи глибшому розумінню та творчості.

Інтеграція концепцій навчання впродовж життя (LLL) та управління особистими знаннями (РКМ) відіграє ключову роль у розвитку когнітивної гнучкості індивіда. Аналіз сучасних технологій у сфері РКМ, зокрема програмного забезпечення Obsidian, та їх вплив на процеси навчання та самоосвіти є значущим для розвитку новітніх педагогічних підходів, що відображає важливість їх популяризації та інтеграції у освітній процес.

Теоретичними аспектами навчання впродовж життя займалися такі дослідники, як: А. Бандура, С. Брукфільд, Д. Мезіров, П. Ярвіс, М. Кновелз, Б. Ціммерман, Л. Лук'янова, М. Карпенко, О. Лазоренко. Теорія Бандури наголошує на соціальному навчанні, самоефективності та взаємному детермінізмі, підкреслюючи роль соціальних взаємодій, особистих переконань та моделей для наслідування у навчанні поведінки та знань. Брукфілд виступає за критичне мислення та рефлексивне навчання в освіті дорослих, закликаючи дорослих ставити під сумнів припущення та розмірковувати над своїм досвідом. Теорія трансформаційного навчання Мезірова зосереджується на зміні перспектив через складний досвід, сприяючи особистому розвитку, а не простому отриманню знань. Джарвіс вводить концепцію «роз'єднання» в навчанні, наголошуючи на безперервному навчанні через досвід і роздуми. Андрагогіка Ноулза підкреслює важливість мотивації, автономії та практичного навчання в освіті дорослих. Модель саморегульованого навчання Циммермана виступає за встановлення цілей, самомотивацію та рефлексивну практику, охоплюючи фази планування, ефективності та саморефлексії. Українські дослідники Лук'янова аналізує освіту дорослих в контексті соціальних і

технологічних трансформацій, акцентуючи на важливості неперервного навчання для особистісного та професійного розвитку. Карпенко розглядає процес навчання як безперервний і адаптивний, підкреслюючи необхідність персоналізації освітнього досвіду, інтеграції технологій та гнучкості в освітніх підходах. Лазоренко звертає увагу на адаптивність та цілісний характер навчання впродовж життя, включаючи його емоційні та соціальні компоненти, та робить акцент на значенні використання технологій та самомотивації у процесі освіти. Однак, у літературі недостатньо розкрита проблема визначення управління особистими знаннями (ПКМ) та окремих технологічних рішень як педагогічних технологій, тому є актуальним вивчення обраної нами теми.

Мета дослідження – теоретично та емпірично дослідити особливості навчання впродовж життя (LLL) та роль що відіграє в них передові технології управління особистими знаннями (ПКМ), зокрема на прикладі програмного забезпечення Obsidian, інтегровані в процеси навчання впродовж життя, з тим щоб запропонувати рекомендації до врахування цих особливостей в формальних навчальних програмах ВУЗів, а також в закладах неформальній освіті та в індивідуальних програмах дорослих, що займаються самоосвітою.

Об’єкт дослідження - навчання впродовж життя.

Предмет дослідження - технологічні інструменти реалізації педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя.

Завдання дослідження:

1. теоретично охарактеризувати поняття «навчання впродовж життя» та розглянути управління особистими знаннями (ПКМ) як його чинник;
2. теоретично розглянути технологічні інструменти реалізації педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя (на прикладі програмного забезпечення Obsidian);

3. емпірично дослідити педагогічні технології забезпечення навчання впродовж життя (на прикладі програмного забезпечення Obsidian);

4. запропонувати практичні рекомендації викладачам всіх рівнів формальної та неформальної освіти для роботи з людьми різного віку щодо застосування педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя (на прикладі програмного забезпечення Obsidian).

Гіпотези науково-дослідної роботи: технології управління особистими знаннями (РКМ), зокрема на прикладі програмного забезпечення Obsidian за умов коректного використання, може слугувати ефективним інструментом педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя, а саме: формування будь-яких навчальних курсів, матеріалів для них, розробки різного рівня завдань, за умов врахування того, що частина сприйнятої, індивідуально опрацьованої та засвоєної інформації буде внесена в індивідуальні системи управління особистими знаннями (РКМ), матиме ефективні освітні результати.

Методологія дослідження. Базою нашого емпіричного дослідження буде онлайн форум користувачів програмного забезпечення Obsidian. Для вивчення думок користувачів Obsidian, за допомогою якісної методології використовується детальний підхід. Процес починається зі збору даних, де збираються повідомлення на форумі, пов'язані з впливом Obsidian на навчання та організацію. Наступним кроком є поглиблений аналіз контенту, методичний процес, під час якого дані перевіряються на шаблони, теми та наративи. Визначаються та досліджуються такі теми, як покращення навчання, зміни в організаційних звичках і взаємодія з користувачами з функціями Obsidian. Паралельно з цим наголошується на розумінні контексту цих дискусій. Мета полягає в тому, щоб отримати значущу думку, поважаючи цілісність повідомлень учасників форуму. Цей якісний підхід сприяє тонкому розумінню того, як Obsidian впливає на навчання та організаційну поведінку користувачів, надаючи багаті описові дані, які фіксують різноманітний досвід спільноти користувачів Obsidian.

Методи дослідження:

- теоретичні (аналіз, синтез, класифікація, узагальнення наукових напрацювань із теми);
- емпіричні, аналіз результатів якісного дослідження;

Практичне значення роботи. У дослідженні запропоновані практичні рекомендації викладачам всіх рівнів формальної та неформальної освіти для роботи з людьми різного віку з метою оптимального використання технології управління особистими знаннями (РКМ), зокрема на прикладі програмного забезпечення Obsidian, як інструменту педагогічних технологій для досягнення кращих результатів освітнього процесу. Дослідження має важливе значення для розуміння того, як передові технології, зокрема Obsidian, інтегровані в процеси навчання впродовж життя.

Публікації. Основний зміст та результати дослідження відображено у таких статтях:

1. Gryshchenko , O., Murphy , M. (2023). Eudaimonia and lifelong learning motivation. Grail of Science, (32), 333–342.
<https://doi.org/10.36074/grail-of-science.13.10.2023.063>
2. Грищенко О. Роль управління особистими знаннями (РКМ) у сфері освіти та у професійній діяльності // Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 19 – 20 жовтня 2023 р.). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 90-95
<http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/31071>

Новизна дослідження: *вперше* емпірично встановлено особливості використання технології управління особистими знаннями (РКМ), зокрема на прикладі програмного забезпечення Obsidian як інструменту педагогічних технологій для досягнення кращих результатів освітнього процесу; *дістало подальшого розвитку* вивчення особливостей використання технології

управління особистими знаннями (ПКМ), зокрема на прикладі програмного забезпечення Obsidian, у складі педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя; *додовнено* положення “педагогічні технології” та особливості програмного забезпечення управління особистими знаннями (ПКМ) Obsidian як інструменту педагогічних технологій.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, списку використаних джерел (116 найменувань), 2 додатка. Робота містить 2 рисунка. Повний обсяг роботи становить 95 сторінок, обсяг основного тексту становить 87 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

1.1. Теоретичний аналіз поняття «навчання впродовж життя» у психологічній літературі

Навчання впродовж життя (LLL) в рамках психології та педагогіки є комплексним поняттям та розглядається в різних аспектах. Найбільш поширеним є визначення LLL як незалежний, добровільний і тривалий процес, орієнтований на особистий та професійний розвиток. LLL оцінюється дослідниками як необхідна поведінка що сприяє адаптації до постійно змінюваного сучасного робочого середовища та розвитку когнітивної гнучкості та адаптивності, якості що стають все більш важливими на сучасному ринку праці. Подібний погляд на LLL займали кілька ключових дослідників, серед них Барі Циммерман, відомий своєю роботою з саморегульованого навчання (SRL). Він акцентував увагу на тому, як учні самостійно керують своїми когнітивними, метакогнітивними та мотиваційними стратегіями для досягнення навчальних цілей. SRL узгоджується з принципами LLL, підкреслюючи важливість планування, моніторингу прогресу та адаптації стратегій навчання [1]. Ряд дослідників підкреслює важливість саморегульованого навчання у розширенні можливостей людей для постійного зростання та адаптації в суспільстві, що оперує технологіями [2][3][4][5].

З позиції теоретичної психології, навчання визначається як стійкі зміни у поведінці, що відбуваються в результаті набутого досвіду. В рамках LLL акцентовано важливість безперервного розвитку навичок та знань поза межами формальної освіти. LLL представляє собою саморегульований процес, що значною мірою базується на точній самооцінці, де учасник активно докладає зусиль для особистого та професійного зростання. Важливими фігурами в історії досліджень LLL з погляду теоретичної психології є наступні автори: Б. Ф. Скіннер, чия робота підкреслювала роль підкріплення та покарання у формуванні поведінки [6]; Альберт Бандура, який вніс значний внесок у розуміння навчання та моделювання через спостереження [7]; Жан Піаже, чий внесок полягає у підкресленні активного конструювання індивідами свого

розуміння світу через досвід[8]; Робота Жана Лаве стосовно ситуативного навчання та ідеї, що навчання глибоко вплетене у соціальні та культурні контексти[9]; Абрахам Маслоу, який припускав, що люди мають мотивацію до самоактуалізації та особистісного зростання після задоволення базових потреб [10]; Карл Роджерс, який акцентував увагу на самонавчанні та самооцінці в особистісному зростанні [11]; Джером Брунер, який підкреслював активну роль учнів у конструюванні знань через відкриття та взаємодію з навколишнім середовищем [12].

У галузі педагогіки, поняття навчання впродовж життя описується як динамічний та безперервний процес, спрямований на пошук знань для особистих або професійних потреб. LLL вирізняється своєю здатністю пристосовуватися до змінливих обставин, які виникають впродовж життя, і включає різноманітні аспекти та контексти, такі як родина, спільнота та робоче оточення. Процес LLL включає різноманітні дії, починаючи від спостереження та обговорення й закінчуючи дослідженням та саморефлексією. LLL з точки зору педагогічної науки вивчали такі дослідники як Малькольм Ноулз, відомий своїми роботами з теорії та андрагогіки навчання дорослих [13], він підкреслив самостійний характер навчання дорослих і важливість взяття на себе відповідальності за своє навчання. Робота Джека Мезіроу про трансформаційне навчання [14] наголошує на критичному осмисленні та зміні перспектив впродовж життя. Сиріл О. Хоул зосередився на концепції «інформованого діалогу» [15] і важливості навчання з дискусій та взаємодії з іншими. Дослідження Етьєна Венгера про спільноти практики [16] наголошували на навчанні через соціальну участь і спільноти. Робота Дональда Шена про рефлексивну практику [17] підкреслила важливість безперервних рефлексій і адаптації у відповідь на мінливі ситуації.

Навчання впродовж життя — це всеосяжна концепція, яка виходить далеко за межі формальної освіти та має місце в різних життєвих контекстах [18]. Він охоплює як формальний досвід навчання, наприклад, у традиційних навчальних закладах, так і неформальний досвід навчання, який має місце у повсякденному

житті [19]. Однією з його визначальних особливостей є внутрішня мотивація та саморегуляція учня [20]. Навчання впродовж життя охоплює безліч видів діяльності, включно з захопленнями, участі у соціальних взаємодіях, навчанням на роботі та участь в онлайн-спільнотах [21]. За своєю суттю, LLL - це безперервний шлях особистого та професійного розвитку.

Розглянемо ключові вікові періоди у яких формуються навички до навчання впродовж життя, для чого ми спиратимемося на теорію психосоціального розвитку Еріка Еріксона, згідно якої особистість розвивається через низку стадій. Еріксон виділяв вісім вікових стадій: стадія «немовля» (від народження до 18 місяців); стадія «малюк» (від 1.5 до 3 років); стадія «раннє дитинство» (від 3 до 5 років); стадія «середнє дитинство» (від 6 до 11 років); стадія «підлітковий вік» (від 12 до 18 років); стадія «молодий дорослий» (від 19 до 39 років); стадія «середній вік» (від 40 до 64 років); стадія «літній дорослий» (від 65 до смерті) [22]. Кожна стадія в теорії Еріксона ґрунтується на попередніх стадіях і покладає фундамент для подальших періодів розвитку. Еріксон підкреслював, що на кожному етапі життя людина стикається з психологічним конфліктом, який визначає ключовий перелом у її розвитку. Успішне подолання цих конфліктів сприяє формуванню психологічних ресурсів, які супроводжуватимуть особистість впродовж її життя. Однією з ключових переваг психосоціальної теорії є її здатність надавати широкий контекст для розуміння розвитку особистості впродовж життя. Крім того, Еріксон успішно висвітлив соціальний аспект людської природи і важливість соціальних взаємин у формуванні розвитку [23].

Відповідно теорії психосоціального розвитку Еріксона, стадія середнього віку (від 40 до 64 років), позначена психосоціальною кризою генеративності проти стагнації, свідчить про ключову роль навчання впродовж життя в особистому розвитку [24]. Концепція генеративності, як її визначає Еріксон, виражає бажання дорослої особистості залишити свій слід у суспільстві, роблячи значущий та тривалий внесок у навколишній світ. Участь у безперервному

навчанні впродовж життя сприяє генеративності, робить можливим внесок людиною у добробут майбутніх поколінь.

Стадії «немовля» та «малюк», від 0 до 6 років, є ключовим періодом для розвитку мозку, що характеризується надзвичайною нейропластичністю. Висока здатність мозку до адаптації під час цієї фази створює унікальну можливість для дітей отримати необхідні навички та знання, які стануть основою для їхнього майбутнього навчання та розвитку [25]. Емоційне та соціальне навчання також є невід'ємними компонентами раннього розвитку дитини. Емоційний і соціальний ріст не тільки сприяє когнітивному розвитку, але й відіграє вирішальну роль у допомозі дітям регулювати свої емоції та ефективно взаємодіяти з іншими. Ці навички є фундаментальними для побудови позитивних стосунків. Розвиток мислення спрямованого на розвиток в ранньому дитинстві є ще одним ключовим аспектом що сприяє формуванню навичок навчання впродовж життя. Dweck [26] припускає, що діти, які вірять у свою здатність вдосконалюватися шляхом докладання зусиль, з більшою ймовірністю приймуть життєві виклики та будуть наполегливими, незважаючи на невдачі. Культивування такого мислення з раннього дитинства може прищепити любов до навчання та стійкість долати перешкоди.

Підлітковий вік, від 12 до 18 років, є вирішальним періодом, який відзначається значним триваючим розвитком мозку, особливо в префронтальній корі. Ця ділянка мозку керує когнітивними функціями вищого рівня, прийняттям рішень і контролем імпульсів, що є важливим для поглибленого навчання та вирішення проблем. Формування ідентичності, як підкреслюється в теорії психосоціального розвитку Еріксона, є головним завданням у підлітковому віці. Стадія підліткового віку передбачає самопізнання, дослідження цінностей, переконань і особистої ідентичності. Процес формування ідентичності впливає на подальший шлях навчання людини впродовж життя, оскільки впливає на ті рішення, які прийматиме людина [27].

Програми соціального та емоційного навчання, спрямовані на розвиток емоційного інтелекту, самосвідомості та соціальних навичок, набули популярності в школах у підлітковому віці. Розвиваючи відповідні якості та навички, підлітки не тільки покращують свою академічну успішність, але й розвивають важливі особисті та міжособистісні навички, які сприяють навчанню впродовж життя. Крім того, підлітковий вік — це період, коли люди стикаються з різними проблемами, включаючи академічний тиск і стосунки з однолітками. Розвиток стійкості до навчального навантаження та ефективних стратегій подолання впродовж підліткового віку може мати тривалий вплив на здатність людини до навчання впродовж життя. Стійкість до навчального навантаження допомагає підліткам відновлюватися після невдач, долати труднощі та підтримувати свою мотивацію до навчання.

Стадія молодого дорослого — це динамічна фаза, яка характеризується прагненням до незалежності, самопізнання та особистісного зростання. Зазначена вікова стадія представляє різні виклики та можливості для навчання, оскільки люди переходять від підліткового віку до повноцінної дорослості стадії середнього віку. Багато молодих дорослих на цьому етапі здобувають вищу освіту, професійну підготовку або займаються діяльністю, спрямованою на отримання спеціальних знань і навичок. Формальна та неформальна освіта значно сприяє розвитку кар'єри та набуттю знань у певних галузях. Молоді дорослі часто виявляють, що жонглюють кількома життєвими ролями одночасно, включаючи навчання, побудову кар'єри, особисті стосунки, а іноді й створення сім'ї. Навчання тому, як ефективно управляти та збалансувати ці різноманітні обов'язки, є ключовим аспектом навчання впродовж життя. Стадія молодого дорослого віку вимагає від людини розвинути навички управління часом та організаційні навички, адаптуючись до мінливих життєвих обставин. Стадія молодого дорослого також є періодом інтенсивного дослідження ідентичності, коли люди прагнуть визначити свої цінності, переконання та особистісні погляди. Цей процес передбачає глибоку інтроспекцію та

самопізнання, коли люди дізнаються про власні вподобання, сильні сторони та сфери розвитку. Самопізнання відіграє життєво важливу роль у формуванні їхньої подорожі до навчання впродовж життя, оскільки воно впливає на вибір, який вони роблять, і шляхи, якими вони йдуть.

У середньому віці (від 40 до 64 років) багато людей активно беруть участь у навчанні впродовж життя, щоб покращити свої професійні навички та перспективи кар'єрного зростання [28]. На цій стадії часто відкриваються можливості для просування по службі, зміни роботи або пошуку абсолютно нових кар'єрних шляхів. Навчання може включати участь у програмах підвищення кваліфікації, отримання сертифікатів або набуття нових навичок, які відповідають змінам ринку праці. Середній вік — це час, коли люди часто переглядають або досліджують нові особисті інтереси та хобі. Навчання новим навичкам або заняття творчістю, наприклад мистецтвом, музикою чи спортом, сприяє особистому зростанню та реалізації [23]. Ці заняття пропонують можливості для самовираження та можуть збагатити життя людини значущими способами. Середній вік часто передбачає проходження значних життєвих змін, таких як порожнє гніздо, догляд за старими батьками або переоцінка життєвих цілей. Навчитися адаптуватися та справлятися з цими переходами є вирішальним аспектом розвитку середнього віку. Навчання впродовж життя може надати знання та навички, необхідні для успішного проходження цих змін, зберігаючи при цьому емоційне благополуччя.

Навчання впродовж життя залишається життєво важливим компонентом стадії «літній дорослий» (від 65 до смерті), сприяючи когнітивній життєздатності та знижуючи ризик вікового погіршення когнітивних здібностей. Літні люди можуть отримати користь від постійної когнітивної активності, яка включає участь в освітніх програмах, досягнення інтелектуальних інтересів і участь у розумово стимулюючих заходах. Соціальні взаємодії відіграють вирішальну роль у добробуті літніх людей. Участь у соціальних заходах, таких як приєднання до клубів, волонтерство та підтримка зв'язку з друзями та сім'єю, не лише надає

емоційну підтримку, але й створює можливості для навчання через спільний досвід та обговорення.

Навчання впродовж життя може значно знизити ризик депресії та тривоги в літньому віці. Залучення до інтелектуальної та соціальної діяльності, а також пошук нового досвіду навчання можуть забезпечити відчуття наявності мети, задоволення та реалізації [29]. Ці позитивні емоції діють як захисні фактори проти депресії та тривоги. Навчання впродовж життя, таке як читання, відвідування лекцій або набуття нових навичок, сприяє когнітивній стійкості в літньому віці. Постійне навчання допомагає людям похилого віку адаптуватися до когнітивних змін і підтримувати когнітивні функції [30]. Відчуття успіху, яке виникає в результаті отримання нових знань або навичок, сприяє формуванню позитивного самооцінки та загальному психологічному благополуччю літніх людей.

Цікавим є погляд на навчання впродовж життя з точки зору діяльнісного підходу в психології. Розглядання розвитку як неперервного процесу, що виходить за рамки формальної освіти, ставить під сумнів традиційне бачення зони найближчого розвитку (ZPD) та її застосування у контексті дорослого навчання. Така перспектива має значний вплив на концепцію LLL, оскільки вона розширює застосування ZPD до сфер, які виходять за межі дитячого та формального освітнього середовища.

Зазвичай ZPD асоціюється з різницею між тим, що учень може зробити самостійно, та тим, що він здатний зробити за підтримки досвідченого наставника. Переважно це пов'язано з освітніми процесами у дітей, де роль наставників виконують дорослі або більш компетентні однолітки. Однак, ідея LLL свідчить про те, що навчання та когнітивний розвиток не обмежуються завершенням формальної освіти. Таким чином, визнається, що дорослі також можуть опинитися в ситуаціях, де їм потрібна підтримка та направлення, подібно до дітей у їхній ZPD.

Відповідно до зроблених вище висновків розвиток когнітивних функцій не обмежується віковими рамками, що дозволяє припустити застосовність ZPD до дорослих. Такий підхід викликає переосмислення традиційної точки зору діяльнісної теорії в психології, яка звичайно обмежує ZPD ранніми етапами навчання. Він відкриває можливість для безперервного розвитку через підтримувані навчальні досвіди протягом життя [31]. Таким чином, концепція безперервного розвитку впродовж життя розширює традиційне розуміння ZPD, наголошуючи на тому, що дорослі, як і діти, продовжують мати зони найближчого розвитку, де вони можуть виграти завдяки керованого навчання.

Центральним у концепції навчання впродовж життя є принцип самокерованого навчання. Учні, які навчаються самостійно, несуть особисту відповідальність за свою триваючу освіту, що надає їм автономію для того щоб активно шукати нові знання, набувати нових навичок і адаптуватися до мінливих обставин [32]. Учні, які навчаються самостійно, виявляють сильну внутрішню мотивацію до навчання та володіють винахідливістю, щоб орієнтуватися у величезній кількості доступних навчальних ресурсів. Самостійне навчання характеризується людьми, які активно шукають інформацію, беруть участь у вирішенні проблем і демонструють самосвідомість щодо своїх потреб у навчанні [33]. Самостійні учні не обмежені традиційними освітніми рамками; натомість вони виявляють високий ступінь винахідливості, вивчають широкий спектр джерел, включаючи книги, онлайн-курси, наставників і спілкування з однолітками, щоб отримати знання. Також концепція самостійного навчання підтримує ідею, що навчання не обмежується певним життєвим етапом, а є безперервним зусиллям, яке триває все життя. Це узгоджується з уявленням про те, що люди можуть проактивно керувати та адаптувати свій досвід навчання відповідно до обставин і цілей, що змінюються.

Емоційний інтелект, як підкреслив [34], відіграє вирішальну роль у самосвідомості та управлінні емоціями. У поєднанні з метапізнанням – здатністю думати про власне мислення – це долає розрив між стимулом і реакцією.

Метапізнання дає людям можливість стратегічно реагувати на подразники, покращуючи результати навчання та прийняття рішень. Самооцінка, метакогнітивна практика, все більше визнається за її роль у сприянні внутрішньої мотивації, систематичного планування навчання та орієнтації на досягнення мети [1]. Ця практика дає можливість учням контролювати свій навчальний процес, що призводить до більш значущого й ефективного навчання. Метапізнання слугує трансформаційною силою в навчанні впродовж життя. Приймаючи помилковість і плекаючи «Я», люди можуть стратегічно керувати емоціями за допомогою метапізнання, орієнтуючись у складнощах життя зі стійкістю та мудрістю [35]. Саморегуляція, яка включає такі навички, як організація та контроль, значною мірою сприяє задоволенню від процесу навчання. Постановка цілей, як описано [36], має вирішальне значення для саморегульованого навчання, впливаючи на зусилля, увагу, планування та самооцінку. Чітко визначені цілі керують самооцінкою, формуючи особисте задоволення та мотивацію. Dweck [26] наголошує на важливості внутрішньої мотивації, яка походить від власної гідності, заснованої на зусиллях, а не на результатах. Такий підхід сприяє стійкості та глибокій відданості процесу навчання, заохочуючи ефективні стратегії навчання та позитивне ставлення. Теорія самовизначення підкреслює важливість внутрішньої мотивації та цікавості в навчанні впродовж життя [20]. Коли люди мають внутрішню мотивацію, керовану їхнім щирим інтересом і допитливістю, вони, швидше за все, залучатимуться до самостійного навчання та шукатимуть знання заради них самих.

Опанувати навчання впродовж життя не завжди легко. Подолання таких бар'єрів, як страх невдачі та фіксоване мислення, має вирішальне значення для того, щоб люди могли повною мірою прийняти виклики навчання [38]. Кращий метод подолання згаданих бар'єрів є розв'язання проблем у реальному світі, яке часто здійснюється спільно, ілюструє ефективність прищеплення мислення, яке розглядає проблеми як можливості для зростання та розвитку [39]. Саме тому

одним з найважливіших аспектів навчання впродовж життя є формування мислення, спрямованого на зростання. Люди з мисленням, орієнтованим на зростання, більш схильні сприймати виклики, продовжувати працювати до мети незважаючи на невдачі і розглядати невдачі як можливість для отримання досвіду та зростання [26]. Навчання має глибокий вплив на особистісний розвиток, впливаючи на різні аспекти самоефективності, здатності до адаптації, стійкості, самопізнання та емоційного зростання [19]. Таким чином, навчання впродовж життя має здатність забезпечувати істотне особистісне зростання та трансформацію, призвести до глибоких змін у переконаннях, поглядах і розумінні себе та навколишнього світу. Крім того, безперервне навчання озброює людей основними навичками та ставленням до протистояння непередбачуваним «життєвим потрясінням» або значним змінам у житті, тим самим підвищуючи особисте зростання та щастя [40]. У цьому контексті механізми зворотного зв'язку та стратегії саморегуляції для адаптації до змін займають центральне місце, підкреслюючи першочергову важливість адаптивності в процесі навчання [41]. Збереження позитивного світогляду є обов'язковим для успіху в навчанні [42]. Позитивне мислення допомагає справлятися з академічними проблемами.

Визнання та відзначення як малих, так і значних досягнень створює відчуття досягнення та мотивацію продовжувати навчання. У навчанні впродовж життя відзначення досягнень служить позитивним підкріпленням, зміцнюючи ідею, що навчання є винагородою та повноцінною працею. Це визнання заохочує людей ставити та досягати нових цілей, сприяючи почуттю досягнення та відданості навчанню впродовж життя [43]. В той же час відповіді на чужі помилки можуть відображати рівень особистої толерантності та емпатії. У навчальному середовищі те, як хтось реагує на помилки однолітків, може вказувати на його емоційний інтелект. Визнаючи, коли вони відчувають розчарування, засудження або несприйняття, учні можуть отримати уявлення про власні моделі мислення та емоційні тригери [44]. Ця підвищена самосвідомість є основоположною

навичкою для емоційного інтелекту та особистісного зростання. Обмірковування початкових реакцій дає студентам структуровану можливість практикувати емоційну регуляцію. Дослідження в галузі педагогічної психології підкреслюють позитивний вплив рефлексивних практик на навчання студентів і соціально-емоційний розвиток [17]. Для підтримки та оптимізації навчання впродовж життя рефлексивна практика стає важливим компонентом. Ця практика передбачає безперервний цикл планування, дій, спостереження та рефлексії, що є важливим для постійного вдосконалення [45]. У поєднанні з експериментальним навчанням, рефлексивною практикою, технологіями та проблемно-орієнтованим навчанням виникає комплексна основа для професійного розвитку [46]. Такий багатогранний підхід визнає складну природу мотивації та труднощів навчання та виступає за поєднання різних підходів до навчання для ефективного вирішення цих складнощів [47].

Одним із важливих понять у психології навчання впродовж життя є «потік», введений Чиксентміхайі. Потік являє собою стан повного занурення в діяльність, що характеризується втратою самосвідомості та спотворенням тимчасового досвіду [48]. Чиксентміхайі стверджує, що досягнення потоку вимагає інтенсивної концентрації та участі в завданнях, які відповідають чи трохи перевищують поточні здібності, забезпечуючи як виклик, так і досяжність. Цей стан необхідний не лише для психічного благополуччя, але й для екзистенційного задоволення, особливо серед людей, зайнятих творчими пошуками. Дослідження підтверджують ідею про те, що оптимальне навчання відбувається, коли люди стикаються з проблемами, які трохи перевищують їхній поточний рівень навичок. Ця концепція узгоджується з Зоною найближчого розвитку Виготського [49], наголошуючи на важливості визнання своєї потреби у вдосконаленні та виході за рамки его для досягнення зростання.

LLL сприяє розвитку важливих навичок. Так, у сучасному насиченому інформацією світі вкрай важливо бути розбірливим споживачем інформації. Критичне мислення є життєво важливою навичкою, яка дає студентам

можливість критично ставити під сумнів, аналізувати та оцінювати інформацію. Критичне мислення підкреслює його роль у сприянні глибшому розумінню предметів [50]. Однією з найважливіших переваг виховання критичного мислення в класі є його роль у підготовці учнів до навчання впродовж життя. Критично мислячі люди природно схильні шукати нові виклики, здобувати знання та адаптуватися до мінливих обставин. Вони підходять до навчання як до безперервного процесу, що робить їх краще підготовленими для досягнення успіхів у світі, що постійно розвивається. Навички ефективного спілкування необхідні не тільки для успіху в навчанні, але й для особистого та професійного зростання. Ефективна комунікація дозволяє людям чітко формулювати свої думки, ділитися знаннями, співпрацювати з іншими та орієнтуватися в складних соціальних і професійних ситуаціях [43].

Андрагогіка, напрям в освіті, який зосереджений на дорослому навчанні (людей старше 18 років), стверджує, що навчання дорослих є фундаментально самокерованим і мотивованим внутрішніми факторами процесом, такими як особисті цілі, інтереси та цінності [32]. Зовнішні мотиватори менше впливають на освіту дорослих. Дорослі мають Я-концепцію, яка робить сильний наголос на їх автономії та самоспрямуванні в процесі навчання [13]. У контексті навчання впродовж життя цей принцип підкреслює важливість надання людям можливості керувати своїм навчальним відповідно до своїх потреб і цілей. Дорослі привносять багатий життєвий досвід у навчальне середовище, слугуючи цінним ресурсом для навчання. Дорослі учні, як правило, орієнтовані на завдання і віддають перевагу проблемно-орієнтованому навчанню над предметно-орієнтованим [13]. Вирішення проблем і критичне мислення є основними компонентами навчання дорослих в андрагогіці [13]. Аналіз і вирішення проблем реального світу покращує досвід навчання дорослих. Дорослі учні вважають за краще брати активну роль у встановленні своїх навчальних цілей, плануванні діяльності та оцінці свого прогресу.

Концепція Аристотеля про евдемонію, яка зосереджується на добродієчому та етичному житті як на кінцевій меті людини, підкреслює важливість узгодження дій і бажань із прагненням до добре прожитого життя [51]. Навчання впродовж життя стає потужним інструментом щоб наблизитися до евдемонії.

Коннективізм розглядає навчання як складний процес, що характеризується створенням зав'язків і розвитком мереж як в особистій, так і в цифровій сферах. Модель коннективізму підкреслює важливість навчальних мереж, які виходять далеко за межі традиційних налаштувань у класі та більше не обмежені індивідуальними розумами, натомість навчання полегшується завдяки складним зв'язкам і мережам, які виникають завдяки цифровим технологіям [52]. Цифрові мережі охоплюють безліч платформ, включаючи соціальні медіа, онлайн-спільноти та сховища інформації, які разом служать безцінними інструментами для отримання знань та обміну. На відміну від звичайних теорій навчання, які зображують знання як статичні, коннективізм сприймає знання як динамічну сутність, що постійно розвивається [52].

Динамічний характер освіти дорослих є необхідною відповіддю на глобальні соціально-економічні зміни, технологічний прогрес і нові освітні потреби, включаючи потребу в адаптивних і гнучких освітніх стратегіях. Перехід від традиційних дидактичних методів навчання до підходів, орієнтованих на учня, які визнають різне походження та досвід дорослих учнів, також відомий як «перехресність», призвів до глибшого розуміння того, як такі фактори, як раса, стать, клас, і сексуальність може вплинути на досвід навчання і доступ до освіти. Відповідно виникають вимоги до викладачів інтегрувати сучасні технології в освіту, задовольняючи потреби все більш різноманітного та глобального студентського населення, а також постійно оцінювати та переглядати освітню політику та практику, щоб переконатися, що вони залишаються актуальними та ефективними.

Традиційні системи освіти, які часто наголошують на ранньому навчанні та стандартизованому оцінюванні, важко адаптуються до динамічних вимог

сучасного життя. Щоб по-справжньому охопити процес навчання впродовж життя, ми повинні віддати перевагу особистому розвитку над стандартизованим тестуванням, визнаючи, що навчання може і має відбуватися на всіх етапах життя [53]. Пропонуючи різноманітні стилі навчання та середовища, LLL сприяє створенню більш розвинутих і адаптованих особистостей [54].

Інклюзивна освіта поширює принципи навчання впродовж життя на всіх людей, незалежно від їхнього походження чи здібностей [55]. Інклюзивна освіта забезпечує рівні можливості та доступ до якісної освіти для кожного учня, сприяючи різноманітності, справедливості та почуттю причетності до освітніх спільнот. Впровадження інклюзивної навчальної програми позитивно впливає на ставлення учнів до різноманітності. Створення безпечного простору для відкритого та шанобливого діалогу про різноманітність та інклюзію було визнано ефективною стратегією в сучасній освіті та сприяє толерантності та повазі серед учнів, заохочує студентів брати участь у конструктивних розмовах на складні теми. [56]. Інклюзивна освіта розвиває почуття причетності серед учнів, зменшує розриви в досягненнях і готує учнів до процвітання в різноманітних і багатокультурних суспільствах. Партнерство з громадою в освітніх цілях збагачує навчальний досвід студентів [57]. Партнерство з громадою надає можливості для реального застосування знань і навичок. Взаємодія із зовнішніми організаціями та експертами відкриває студентам різноманітні перспективи та виклики, покращуючи їхнє розуміння практичних наслідків їхнього навчання.

Експериментальне навчання, важливий компонент навчання впродовж життя, передбачає практичне застосування теоретичних знань у реальному житті [58]. Цей практичний підхід покращує практичні навички та усуває розрив між теорією та практикою, роблячи навчання більш змістовним та ефективним.

Роль педагогів у навчанні впродовж життя є першочерговою, адже вони не просто розповсюджувачі знань, а агенти змін, які повинні постійно вдосконалювати свою практику викладання. Цей процес передбачає пошук

балансу між захистом існуючих переконань і прийняттям когнітивної еволюції. Рефлексивна практика є критично важливим компонентом у цьому процесі, що дозволяє викладачам критично аналізувати та вдосконалювати свої методи навчання через циклічний процес планування, дій, спостереження та рефлексії. У контексті навчання впродовж життя принципи мультимедіа та когнітивної науки відіграють значну роль у розробці навчальних матеріалів, які використовують мультимедійні елементи та узгоджуються з когнітивними процесами для покращення навчання та утримання [59].

Сучасні освітні теорії наголошують на студентоцентричному та персоналізованому навчанні. Ці підходи віддають перевагу пристосуванню освітнього досвіду до індивідуальних потреб, інтересів і здібностей учнів, сприяючи глибшій і більш значущій участі в процесі навчання.

Інтеграція технологій в освіту є трансформаційною силою, яка розширює можливості навчання далеко за межі традиційних налаштувань у класі, тим самим сприяючи адаптивності та гнучкості процесу навчання. Ключовий аспект адаптивності в освіті обертається навколо персоналізованого навчання. Адаптивні навчальні платформи та інтелектуальні системи навчання відіграють ключову роль у пристосуванні навчання до індивідуальних потреб учнів. Онлайн-платформи відкривають студентам можливості для співпраці з однолітками та експертами з світу, сприяючи адаптації до різноманітних перспектив у нашому все більш глобалізованому суспільстві. Гейміфікація та інтерактивні елементи також допомагають зробити навчання більш захоплюючим і сприяють адаптації у вирішенні проблем шляхом активної участі.

Висновки підрозділу 1.1. Проведено всебічний теоретичний аналіз поняття навчання впродовж життя (LLL) з психологічної та освітньої точок зору. LLL визначено як комплексний, незалежний, добровільний та тривалий процес, орієнтований на особистий та професійний розвиток. Підкреслюється важливість саморегуляції, активного внеску в особистісний розвиток, та адаптації до змін. У тексті обговорюється теоретичне психологічне розуміння

навчання як зміни поведінки внаслідок отримання досвіду, наголошується на безперервному розвитку навичок і знань за межами формальної освіти. Відзначено внесок таких видатних діячів, як Б. Ф. Скіннер, Альберт Бандура, Жан Піаже та інших, наголошуючи на різних аспектах навчання протягом вікових стадій відповідно теорії психосоціального розвитку Еріка Еріксона.

1.2. Управління особистими знаннями як чинник навчання впродовж життя

Термін «Управління особистими знаннями» (РКМ) з'явився в контексті управління знаннями організації, яке стало значною сферою інтересів у діловому та академічному світі в 1990-х роках. Усвідомлення того, що знання організації в кінцевому підсумку пов'язані з індивідуальними знаннями, призвело до концепції РКМ. Було визнано, що розширення можливостей людей для ефективного управління власними знаннями принесе користь як людям, так і організаціям, у яких вони працюють [60]. Концепція неявних знань Майкла Полані вплинула на ранні думки про управління індивідуальними знаннями [61].

З розвитком Інтернету та цифрових інструментів РКМ почала охоплювати використання технологій для керування особистою інформацією та знаннями, у зазначеному процесі вирішальну роль зіграли такі інструменти, як персональні цифрові помічники, а пізніше смартфони та хмарні сховища. Розвиток блогів і платформ соціальних медіа на початку 2000-х років надав людям нові способи фіксувати, зберігати та ділитися своїми знаннями, далі впроваджуючи РКМ у повсякденну практику [62]. У 2010-х роках вчені почали активно досліджувати РКМ як предмет дослідження, об'єднуючи теорії з психології, освіти та інформатики, з'явилася концепція особистого навчального середовища (PLE), що базувалися на інструментах і процесах, які люди використовують для контролю власного навчання та управління особистими знаннями [63].

Протягом усієї своєї історії концепція РКМ зазнавала впливу та перепліталася з розвитком технологій, змінами в динаміці сучасного робочого

місця та зростаючою важливістю навчання впродовж життя. Це відображає тенденції переходу від управління знаннями, орієнтованим на організацію, до більш орієнтованого на людину підходу, які свідчать про те, що особисті знання та досвід є критично важливими активами в епоху інформації.

Управління особистими знаннями (РКМ) — це концепція, яка була визначена та інтерпретована різними способами, особливо в контексті психології, інформатики та організаційного навчання. Нижче наведено кілька найпоширеніших визначень, кожне з яких охоплює різні аспекти РКМ, підкреслюючи його багатовимірну природу.

РКМ як самостійне навчання та управління інформацією. Визначення розглядає РКМ як індивідуальний підхід до осмислення інформації з різних джерел, що включає такі процеси, як збір, категоризація, синтезування та застосування інформації у спосіб, який є значущим для людини. Головним акцентом у наведеному визначенні є власноруч спрямований характер управління особистими знаннями.

РКМ як пізнавальний процес. У психології РКМ часто визначають як когнітивний процес, що включає організацію та інтеграцію інформації в наявну базу знань. Зазначений когнітивний процес включає аспекти пам'яті, розуміння та застосування знань. Головним акцентом у наведеному визначенні є розумові процеси людини, пов'язані з управлінням та використанням інформації.

РКМ як процес навчання впродовж життя. Це визначення розглядає РКМ як безперервний процес набуття, курування та застосування знань впродовж життя, як в особистому, так і в професійному контекстах, підкреслює аспект навчання та адаптації до нової інформації впродовж життя.

РКМ як технологічна та цифрова практика. З розвитком новітніх технологій РКМ також визначається з точки зору використання цифрових інструментів і платформ (наприклад, цифрових бібліотек, соціальних медіа та баз даних знань,

різноманітного програмного забезпечення, на кшталт Obsidian) для збору, зберігання та обміну інформацією.

РКМ у контексті соціальних мереж і спільнот. У цифрову епоху РКМ також розглядається як метод використання соціальних мереж і онлайн-спільнот для отримання, обміну та спільною праці з інформацією. Це визначення підкреслює соціальні та спільні аспекти управління знаннями.

Однією з головних переваг технологій в освіті є їх здатність надавати учням доступ до великої кількості ресурсів [64]. Через Інтернет, цифрові бібліотеки та онлайн-бази даних студенти можуть отримати доступ до широкого спектру інформації, включаючи мультимедійні ресурси, дослідницькі матеріали та навчальний контент з усього світу. Такий доступ розширює кругозір знань учнів і сприяє самостійному навчанню.

Технології мали трансформаційний вплив на навчання впродовж життя. В епоху, позначену стрімким технологічним прогресом, технології революціонізували доступ до інформації, трансформували процеси навчання та змінили освітні парадигми [65]. Інтернет і цифрові платформи, онлайн-курси, електронні книги, інтерактивні підручники та мультимедійний контент демократизували навчання, зробивши його доступним для глобальної аудиторії. Цифрова ера вимагає від людей стати технологічно грамотними, що дозволить їм орієнтуватися в цифровому середовищі, критично оцінювати онлайн-інформацію та ефективно використовувати технології для цілей навчання [65]. Козма підкреслює, що технологія є не просто пасивним інструментом, а динамічним каталізатором змін у царині навчання впродовж життя.

Підтримка РКМ конструктивного зворотного зв'язку та спільної рефлексії узгоджується з концепцією зворотного зв'язку як потужного інструменту навчання [66]. Завдяки мережевому конспектуванню та обміну знаннями РКМ розвиває почуття спільності серед учнів, сприяючи колективному навчанню та збагачуючи загальний освітній досвід.

Здатність РКМ сприяти автономії учня та персоналізованому досвіду навчання узгоджується з теорією самовизначення [37]. Це дає можливість учням пристосувати своє навчальне середовище до своїх індивідуальних потреб і вподобань, підвищуючи свою мотивацію та залучення до процесу навчання, що дозволяє учням взяти на себе відповідальність за свою освіту та стати самостійними учнями, що є ключовим аспектом метапізнання. РКМ можна ефективно використовувати як рефлексивний журнал, який дає змогу учням аналізувати свою успішність, визначати сильні та слабкі сторони та планувати стратегії вдосконалення [1]. Це самоусвідомлення є фундаментальним компонентом метапізнання, що сприяє глибшому розумінню власних процесів навчання.

РКМ підтримує розробку стратегій адаптації до мінливого навчального середовища, узгоджуючи з принципами теорії мислення зростання [26]. Коли учні стикаються з перешкодами, вони можуть використовувати РКМ, щоб обміркувати свій досвід, скоригувати свої стратегії та продовжувати розвиватися та вчитися. РКМ також може служити інструментом для метакогнітивної рефлексії, дозволяючи користувачам документувати свої процеси мислення під час навчальної діяльності. Створена таким чином документація сприяє розвитку метакогнітивної обізнаності, дозволяючи учням вдосконалювати свої стратегії навчання на основі самосвідомості. Використання РКМ як інструменту для метакогнітивної рефлексії узгоджується з дослідженнями, які наголошують на важливості метапізнання для того, щоб стати більш ефективним учнем [59]. Крім того, РКМ може допомогти розвинути адаптивність у навчанні шляхом документування проблем і стратегій.

Такі функції РКМ, як дво-направлене зв'язування та пошук ідей, підтримують творче мислення та інновації, дозволяючи користувачам ефективно структурувати та зберігати знання. Він служить «другим мозком», який сприяє створенню нових ідей і рішень, що є невід'ємною частиною навчання впродовж життя. РКМ надає користувачам платформу для документування свого

рефлексивного досвіду навчання, включаючи як успіхи, так і невдачі. Рефлексивне навчання має важливе значення для навчання впродовж життя, оскільки воно передбачає аналіз свого навчального шляху [67].

РКМ відіграє важливу роль в управлінні знаннями, фіксуючи та зберігаючи як явні, так і неявні знання. Його функції для синтезу ідей і підключення сприяють ефективному обміну знаннями та сприяють культурі обміну знаннями в організаціях, що є цінним з точки зору лідерства. РКМ служить сховищем знань і інструментом для рефлексії, необхідним для навчання впродовж життя та особистого розвитку. Подібна стратегія дозволяє користувачам накопичувати особисті знання та досвід з часом, узгоджуючи з теоріями навчання та розвитку [21].

Управління знаннями може допомогти зміцнити мислення про зростання шляхом документування досягнень і стратегій навчання, як ви згадали. Крім того, можливості управління знаннями щодо встановлення цілей, реалізації стратегії та моніторингу результатів узгоджуються з компонентами саморегуляції в академічному навчанні [1]. Функції відстеження та рефлексії управління знаннями можуть допомогти в самоконтролі, сприяючи ефективному саморегульованому навчанню [20].

Освітні системи, здатні адаптуватися до мінливих потреб учнів впродовж їхнього життя, мають фундаментальне значення для сприяння навчанню впродовж життя [18]. Однак у міру того, як дистанційна робота стає все більш поширеною, виникли певні проблеми, пов'язані з неформальними взаємодіями та обміном знаннями.

Одним із критичних аспектів неформального спілкування є неформальні розмови та неформальний обмін знаннями, які є природними у традиційних офісних умовах. РКМ пропонує віртуальне середовище, де такі взаємодії можна зафіксувати, організувати та зробити доступними, що допомагає підтримувати

відчуття зв'язку та потоку інформації, які зазвичай забезпечують неформальні взаємодії, сприяючи більшій згуртованості та залученості віддаленої команди.

Іншим важливим моментом у контексті обміну знаннями є створення нейтральних мереж обміну інформацією. Неієрархічна та взаємопов'язана система ведення нотаток РКМ відповідає цій вимозі, що робить її ефективною платформою для обміну знаннями та ідеями між командами та організаціями. Нейтральність забезпечує вільний потік інформації без обмежень традиційними ієрархіями, сприяючи більш інклюзивному робочому середовищу для співпраці.

На будь-якій платформі обміну знаннями питання конфіденційності є першорядним фактором. РКМ вирішує проблеми конфіденційності, дозволяючи користувачам створювати приватні простори або зашифровані нотатки для конфіденційної інформації [68].

Оскільки навчання впродовж життя все більше перетинається з технологіями та даними, етичні міркування займають центральне місце. Конфіденційність, безпека даних і подолання цифрового розриву стають головними проблемами. Системи управління персональними знаннями (РКМ) відіграють ключову роль у покращенні академічних робочих процесів і продуктивності. Дослідники відчули спрощене керування завданнями, створення контенту та міждисциплінарну взаємодію завдяки інтеграції РКМ у щоденні академічні операції.

Важливість навчання впродовж життя (LLL) у підтримці довголіття кар'єри означає, що запобігання вигоранню є обов'язковим, але для психологів необхідно бути в курсі правових та етичних стандартів.

РКМ втілює принципи, отримані від інтегрованих середовищ розробки (IDE), надаючи перевагу контролю даних і взаємозв'язку над простотою традиційної обробки текстів [69]. Перехід до таких цифрових систем часто вимагає крутої кривої навчання, що вимагає знайомства з Markdown для форматування та використання плагінів спільноти для розширення основних

функцій. Залучення мови Markdown створює постійне протиріччя між розширеними функціями та зручними для користувача інтерфейсами з потенційними складнощами, які можуть виявитися надмірними.

Застосування системи РКМ, яка наголошує на ефективності, дозволяє дослідникам швидко обробляти кілька документів. Ця стратегія підтверджується останніми дослідженнями академічної продуктивності. Дослідники можуть зосередитися на поглибленому аналізі лише за необхідності. Однак це дуже безособово в сенсі спільноти. Підвищення продуктивності відбувається за рахунок сфер за межами роботи, таких як громада. Більше часу витрачається на вивчення технології, а не на встановлення зв'язків.

Впровадження РКМ призвело до значного збільшення академічної продукції, переосмисливши взаємодію дослідників з літературою як постійний, важливий компонент процесу академічного письма. Заслуговує на увагу здатність РКМ вивчати інформацію та розкривати нові аспекти питань. Те, що раніше було складним, стало легшим завдяки технологіям, що веде до отримання більшої кількості інформації, яка вимагає, щоб технологія перетворилася на знання завдяки величезній продуктивності.

Перехід до РКМ розширив коло читання, сприяв міждисциплінарному навчанню та покращив якість письма [52]. Ефективність системи в обході необхідності негайних детальних підсумків узгоджується з ефективними стратегіями управління часом в академічних колах. Підкреслюється роль тайм-менеджменту в академічному успіху, навичок, покращених функціями планування та відстеження РКМ.

Перехід до ефективного управління часом має вирішальне значення для ефективності робочого місця, і емпіричні дослідження підкреслюють його критичність. Впровадження журналу часу для виявлення фактичних витрат часу може слугувати інструментом діагностики, допомагаючи людям визначити сфери, де можна краще керувати часом. Встановлення та визначення пріоритетів

чітких цілей є основою ефективного управління часом [36]. Встановлення конкретних цілей і термінів може підвищити продуктивність і зосередженість.

Визнання своїх досягнень і гордість за них є важливими для формування самооцінки [20]. У Obsidian учні можуть створити «журнал успіху» або папку «досягнень», де вони можуть документувати свої досягнення, незалежно від того, наскільки вони малі. Ця практика може підвищити самооцінку, зміцнити позитивний образ себе та мотивувати учнів продовжувати досягати своїх цілей. Вивчення причин нудьги є ключовим для покращення залучення до навчання. РКМ можна використовувати для аналізу випадків нудьги: коли вона виникає, що її викликає та що може її полегшити. Документуючи та обмірковуючи цей досвід, учні можуть отримати уявлення про свої навчальні вподобання та скорегувати свої навчальні звички чи середовище, щоб зробити навчання більш захоплюючим і приємним.

Ефективні стратегії навчання, такі як опрацювання, організація та підсумовування, для покращення розуміння студентами та збереження інформації можуть покращити результати навчання, спостерігати за іншими та наслідувати їх, у тому числі педагоги моделюють стратегії навчання [7].

Вироблення зобов'язань щодо підвищення продуктивності може бути досягнуто за допомогою різних засобів, включаючи розширення повноважень, чітке керівництво, участь у прийнятті рішень і вдячність [70]. Ці принципи узгоджуються з ефективними практиками коучингу, які наголошують на співпраці та мисленні, орієнтованому на зростання.

Керуючи різноманіттям у коучингу, важливо уникати стереотипів, занижених очікувань, негативного сприйняття відмінностей і ототожнення однаковості з рівністю. Заохочення мислення зростання, коли низькі оцінки чи виклики розглядаються як можливості для вдосконалення, а не фіксовані показники здібностей, може бути полегшено в рамках системи РКМ. Учні можуть використовувати РКМ, щоб задокументувати свою реакцію на невдачі

або низьку результативність і поміркувати над тим, як покращити розуміння та продуктивність відповідно до теорії мислення про зростання Двека [26].

Соціально-економічні відмінності, безсумнівно, мають глибокий вплив на доступ до освітніх ресурсів і можливості для навчання впродовж життя, що має значні наслідки для залучення до навчання. Усунення цих невідповідностей є не лише питанням справедливості в освіті, але й важливим для сприяння інклюзивному доступу до РКМ та навчання впродовж життя.

У той час як технологічна грамотність стає все більш критичною для навчання впродовж життя в епоху цифрових технологій, стійкість цифрового розриву залишається актуальною проблемою, особливо для населення, яке недостатньо обслуговується. Цифровий розрив, особливо в контексті країн, що розвиваються, підкреслює критичну важливість забезпечення справедливого доступу до технологій для освіти. Різниця в доступі до технологій між західними країнами та країнами, що розвиваються, підкреслює необхідність узгоджених зусиль освітніх закладів і політиків для усунення цієї нерівності. У таких регіонах, як Україна, де війна порушила інфраструктуру, захист цифрової освіти стає обов'язковим. Державні установи повинні відігравати ключову роль у захисті та просуванні можливостей цифрового навчання. Співпраця з громадськими ресурсами також може допомогти підвищити цифрову грамотність серед населення. Подолання цього розриву є обов'язковим для того, щоб люди, незалежно від їхнього соціально-економічного походження, мали рівний доступ до інструментів навчання та ресурсів, які забезпечують технології.

Неможливо переоцінити роль соціальної підтримки з боку родини, однолітків і наставників у мотивації та підтримці навчання впродовж життя. Подальше дослідження того, як використовувати ці мережі підтримки для покращення досвіду навчання, є важливим напрямком для дослідження. Розуміння динаміки соціальної підтримки та її впливу на навчання може інформувати про стратегії сприяння більш сприятливому навчальному середовищу.

Крім того, важливо інтегрувати освіту цифрової грамотності в навчальну програму. Ця освіта має виходити за межі технічних навичок і охоплювати критичну оцінку онлайн-інформації. Студенти повинні бути оснащені здатністю відрізняти надійні джерела від дезінформації в цифровій сфері. Щоб досягти цього, освітяни повинні зосередитися на педагогічних аспектах ефективної інтеграції технологій.

У середовищі цифрового навчання, що постійно розвивається, вкрай важливо бути в курсі останніх освітніх технологій і стратегій. Учням потрібні постійні можливості для розвитку своїх цифрових компетенцій і адаптації до нових інструментів і підходів до освіти.

Конфіденційність і безпека є найважливішими міркуваннями в епоху цифрових технологій. Цифрові знання можуть бути вразливими до втрати, крадіжки або несанкціонованого доступу. Тому вкрай важливо визначити пріоритетність заходів щодо кібербезпеки та конфіденційності в цифрових навчальних середовищах. Це включає впровадження заходів захисту даних і дотримання правил конфіденційності в освітніх контекстах.

У зв'язку зі старінням населення дедалі важливішим стає адаптація можливостей навчання для літніх людей, враховуючи зниження когнітивних функцій і функціональних здібностей. Дослідження в цій галузі можуть допомогти розробити навчальний досвід, який буде доступним і корисним для старших учнів, гарантуючи, що навчання впродовж життя залишається інклюзивним.

Теорія експериментального навчання [52] окреслює чотириетапний процес навчання. Експериментальне навчання є особливо актуальним у контексті безперервного навчання, оскільки воно підкреслює важливість досвіду в процесі навчання. Перший етап передбачає конкретний досвід, коли учні залучаються до прямого, практичного досвіду або діяльності, що захоплює. Це може включати участь у нових робочих завданнях, участь у громадських заходах або будь-який

практичний досвід. На другому етапі, рефлексивному спостереженні, учні розмірковують над своїм досвідом, розглядаючи те, що сталося, як вони себе почували та що спостерігали, прагнучи зрозуміти цей досвід. Ця рефлексія є не просто пасивним мисленням, а цілеспрямованим процесом аналізу та оцінки досвіду. Для тих, хто навчається впродовж життя, це може означати обдумування професійного досвіду, особистих проблем або можливостей неформального навчання. Третій етап, абстрактна концептуалізація, включає виведення загальних принципів, теорій або концепцій із роздумів над конкретним досвідом, створення рамок або ментальної моделі для розуміння та пояснення досвіду. Це синтез інформації з різних джерел та інтеграція нових знань у наявне розуміння. Нарешті, на четвертому етапі, активному експериментуванні, учні застосовують свої знання в реальному світі та перевіряють їх, наприклад, застосовуючи нові навички на роботі, експериментуючи з новими підходами в особистих проектах або досліджуючи нові хобі.

Теорія ситуаційного навчання [8] підкреслює роль контексту та соціальної участі в навчанні. Це свідчить про те, що навчання глибоко вкорінене в ситуаціях і спільнотах, у яких воно відбувається. У контексті навчання впродовж життя ця модель підкреслює важливість автентичних контекстів реального світу та спільнот практики для сприяння безперервному навчанню та розвитку навичок.

Нейропластичність відіграє вирішальну роль у навчанні впродовж життя. Нейропластичність, зокрема еволюція виконавчих функцій впродовж життя, має глибокий вплив на особисте управління знаннями та постійне навчання. Виконавчі функції, які включають оновлення (робоча пам'ять), перемикання (когнітивна гнучкість) і гальмування (гальмівний контроль), є важливими когнітивними процесами, які можна покращити за допомогою спеціальних втручань [71].

Здатність мозку перебудовувати та адаптуватися навіть у літньому віці підкреслює потенціал навчання впродовж життя для покращення когнітивних

здібностей. Участь у навчанні впродовж життя, включаючи інтелектуальні виклики та новизну, може допомогти пом'якшити когнітивний спад і сприяти когнітивному резерву. Таким чином, створення навчального середовища, яке сприяє нейропластичності та покращує виконавчі функції, може принести користь дорослим учням, сприяючи їхньому когнітивному та емоційному розвитку.

Метапізнання, яке визначається як усвідомлення та контроль своїх когнітивних процесів, відіграє ключову роль в ефективному навчанні [35]. Це передбачає не тільки знання того, що людина знає, але й розуміння того, як вона це знає. Метакогнітивні навички охоплюють самоконтроль, саморегуляцію та самооцінку, усі з яких необхідні учням, щоб орієнтуватися в складнощах процесу навчання.

Технологія створює досвід, який кидає виклик існуючим переконанням або припущенням, що призводить до дискомфорту або дезорієнтації. Дилеми часто викликаються важливими життєвими подіями або важливим досвідом навчання. Вони служать каталізаторами для роздумів і змін [14]. Критичне мислення передбачає ретельний аналіз власних переконань у контексті дилеми, кидання виклику власним припущенням і розгляд альтернативних точок зору. Досліджуючи, люди вивчають нові способи мислення та дій [72], люди експериментують з новими ролями, стосунками та діями, переоцінюючи свої переконання та припущення. Після дослідження відбувається інтеграція, яка передбачає інтеграцію нових перспектив у своє життя. наголошуючи на тому, як нові ідеї включаються в світогляд людини, що призводить до трансформації самооцінки та ідентичності.

Теорія трансформаційного навчання [73] підкреслює потенціал глибокого та рефлексивного навчання на будь-якому етапі життя дорослої людини. Ця теорія наголошує на здатності людей зазнавати значних змін у своєму мисленні, переконаннях і самооцінці через критичне осмислення та перевірку своїх

існуючих точок зору. Він визнає, що навчання може бути трансформаційним процесом, який веде до глибокого особистісного зростання та змін.

Теорія екологічних систем [74] забезпечує комплексну основу для розуміння того, як на навчання впливають взаємодії всередині різних екологічних систем. Ця теорія розглядає вплив безпосереднього оточення, ширший суспільний вплив, а також зміни з часом і переходи впродовж життя людини. Він визнає, що люди знаходяться в складних екосистемах, які формують їхній досвід навчання та розвиток.

Структурована постановка цілей відіграє вирішальну роль в ефективному навчанні [75]. Встановлення чітких і досяжних цілей дозволяє учням контролювати процес навчання, контролювати свій прогрес і коригувати свої стратегії за потреби. Крім того, зворотний зв'язок за допомогою технологій надає учням цінну інформацію для покращення результатів навчання. Ефективний зворотній зв'язок допомагає учням зрозуміти свої сильні сторони та сфери, які потребують вдосконалення, спрямовуючи їх до цілей.

Інтеграція технологій в освіту та повсякденне життя призвела до значних змін, викликавши зростаючий інтерес до розуміння взаємозв'язку між технологіями та когнітивними процесами. Когнітивні процеси охоплюють широкий спектр розумової діяльності, включаючи увагу, пам'ять, вирішення проблем і критичне мислення. Дослідження балансу між технологією та когнітивними процесами має вирішальне значення в галузі освіти. Оскільки цифрові інструменти продовжують формувати навчальний ландшафт, розуміння їхнього впливу на когнітивні процеси та збереження знань сприятиме розробці більш ефективного та захоплюючого досвіду навчання. Культурні цінності та норми суттєво впливають на підхід індивіда до освіти та мотивацію до навчання. Дослідження в цій галузі проливають світло на те, як культура формує практику навчання впродовж життя та бажані стилі навчання окремих осіб.

Хартман та ін. [76] підкреслюють важливість культурних знань і навичок, особливо в ініціативах глобального навчання на основі громад. Вони виступають за підхід до навчання впродовж життя, який дозволяє людям постійно адаптуватися до різноманітних культурних контекстів і реагувати на них. Цей підхід необхідний у світі, де міжкультурні взаємодії є звичним явищем.

Концепція навчання впродовж життя та управління особистими знаннями стає все більш актуальною в нашу цифрову епоху, що швидко розвивається. Трансформація, спричинена цифровізацією, вимагає переосмислення традиційних парадигм освіти та праці. Хашим [77] наголошує на необхідності оскаржити основні припущення про те, як керувати знаннями та здобувати їх, наголошуючи на обмеженнях традиційних підходів до управління знаннями. Навпаки, впровадження принципів навчання впродовж життя пропонує шлях до стратегій, які можуть адаптуватися до динаміки гібридності та плинності.

У постіндустріальну епоху, як зазначає Калфф [78], очікується, що робоча сила перейде від простого раціонального конформізму до цінування творчості та індивідуальності. Ця зміна потребує розуміння взаємодії між традиційними бюрократичними структурами та мінливою природою сучасної роботи з знаннями. Щоб організації могли використати весь потенціал гібридних і плавних структур, управління знаннями має перетворитися з простих зберігачів даних на фасилітатори безперебійного потоку знань у різних областях. Структуровані процеси управління знаннями значно підвищують стійкість організації. Навчання впродовж життя є невід'ємною частиною цих процесів, гарантуючи, що організації залишаються актуальними та ефективними.

Цифрова трансформація освіти створює стратегічні виклики та можливості. Хашим [77] підкреслюють роль цифрової грамотності та компетенцій в освітніх умовах і на робочому місці. Навчання впродовж життя та управління особистими знаннями є важливими для адаптації до цифрового ландшафту, що швидко розвивається. У цьому контексті технологічний прогрес в освітніх платформах є вирішальним. Ці платформи повинні надавати інструменти, які

сприяють незалежному навчанню, таким чином підтримуючи принципи навчання впродовж життя. Це важливо в епоху, коли традиційні підходи до управління знаннями все частіше вважаються неадекватними через їхню зосередженість на єдиній організаційній перспективі. Навчання впродовж життя в робочому середовищі, що розвивається, особливо в епоху автоматизації та ШІ. Люди потребують постійного набуття та адаптації навичок, що відповідає основним принципам навчання впродовж життя сучасної робочої сили.

Ревеламіла [80] обговорює важливість підтримки узгодженого «сукупності знань» у професійній сфері, наголошуючи на необхідності постійного самовдосконалення та особистого розвитку, особливо в контексті проектної кар'єри. Цей підхід має вирішальне значення для роботи з мінливістю та динамікою, властивою сучасному робочому середовищу.

Цифрова ера та глобалізація принесли значні зміни в організаційні структури, які характеризуються зростанням гібридності та плинності. У сучасному нестабільному та невизначеному світі життєво важлива здатність адаптуватися та керувати постійним потоком інформації. Çakmak [81] наголошує на необхідності організаційної гнучкості, щоб впоратися з цими змінами середовища. Ця гнучкість підкріплюється ефективним управлінням персональними знаннями, що дозволяє людям в організаціях швидко адаптуватися до мінливих обставин.

Інноваційні технології РКМ дозволяють людям фільтрувати та розпізнавати релевантну інформацію, розробляти ментальні моделі для контекстуалізації знань і створювати персональні навчальні мережі. Такий підхід дозволяє людям швидко адаптувати знання до своїх особистих і професійних потреб, забезпечуючи послідовність і актуальність отриманих знань. Крім того, РКМ перетворює загальну інформацію в персоналізоване знання, таким чином підвищуючи її цінність і застосовність у різноманітних контекстах.

Теорія «трьох хвиль» Текке [82] забезпечує основу для розуміння еволюції цифрової освіти, підкреслюючи, як цифровізація формує методи викладання та навчання. Теорія виділяє три різні фази: На початковому етапі впровадження нових технологій, особливо Інтернету, порушує традиційну структуру класу. Цей етап позначений труднощами, оскільки студенти можуть відволікатися на численні онлайн-ресурси, а вчителям може бути важко інтегрувати ці інструменти у свої методики навчання. Інтернет кидає виклик усталеним нормам, вимагаючи адаптації від викладачів та студентів. У другій хвилі період характеризується адаптацією та стабілізацією, переорієнтацією на навчальну взаємодію між викладачами та студентами. Соціальні медіа та цифрові платформи стають критично важливими інструментами, які відновлюють залучення студентів і відновлюють структуроване середовище навчання. Інтернет перетворився з джерела відволікання на цінний освітній ресурс, пропонуючи різноманітні ресурси та канали зв'язку. У фінальній хвилі освітня екосистема виходить за межі традиційної взаємодії вчителя та учня. Інтернет сприяє значущим зв'язкам із зовнішніми сторонами, такими як автори, дослідники та експерти в усьому світі. Цей етап знаменує значну зміну освітньої парадигми, коли Інтернет стає середовищем для нових перспектив і фундаментально змінює освітнє середовище. Він реалізує весь потенціал Інтернету в освіті, перетворюючи його на динамічне, інтерактивне, глобальне навчальне середовище.

Кожна хвиля означає прогрес у напрямку демонтажу старих освітніх моделей і створення більш відкритого, інтерактивного та спільного навчального середовища. Трансформація відбувається поступово, вимагаючи коригування на кожному етапі, але веде до багатшого, глобально пов'язаного освітнього досвіду. Наплив цифрових медіа ставить перед традиційними освітніми парадигмами безпрецедентні виклики. Однак це також відкриває можливості для глибшого та інтегрованого навчання, що є вирішальним в епоху інформаційного перевантаження. Ефективні інструменти РКМ можуть допомогти студентам в

обробці інформації та справлятися зі стресом [82]. Цифрова ера потребує технологій не лише для уточнення інформації, але й для встановлення зв'язків між величезними резервуарами доступних знань. Цей взаємозв'язок підвищує цінність практик управління знаннями [83].

інструментів управління особистими знаннями, які сприяють координації та управлінню складними знаннями [84]. Ці інструменти відіграють важливу роль у підтримці навчання впродовж життя, допомагаючи людям ефективно орієнтуватися в морі інформації, що постійно розширюється. Наголошує на необхідності навчання впродовж життя в сучасному швидкоплинному ландшафті знань [79]. Навчання впродовж життя виходить за рамки отримання нових знань; це передбачає постійну переоцінку та перепрофілювання наявних знань. Цей підхід узгоджується з характеристиками гібридних організацій, що змінюються, і може стимулювати еволюцію практик управління знаннями.

Зростаюче переплетення особистого та робочого життя в цифрову еру та його потенційні наслідки для психічного здоров'я. Перевантаження інформацією може призвести до когнітивної втоми та паралічу прийняття рішень [85]. РКМ, фільтруючи нерелевантну інформацію та організовуючи знання, допомагає зменшити ці ефекти. Крім того, контроль над отриманою інформацією підвищує особисту ефективність, самооцінку та компетентність.

Концепцію особистісної експресивності, досліджуючи її філософські та психологічні основи, наголошуючи на важливості самовираження як інструменту для самопізнання та особистісного зростання, сприяючи більш повноцінній навчальній подорожі [86]. Грайливість, креативність і уява можуть покращити тренування та розкрити потенціал, а також можуть сприяти динамічному та захоплюючому навчальному середовищу, сприяючи особистому розвитку.

Філософія Бубера, яка наголошує на справжніх людських стосунках, може мати відношення до навчання впродовж життя, підкреслюючи важливість

значущої взаємодії та діалогу як засобу особистісного зростання та навчання [88]. Метапізнання в когнітивному розвитку, яке може інформувати про стратегії навчання впродовж життя, допомагаючи людям краще усвідомлювати свої процеси навчання та адаптувати їх з часом [89]. Цілісне розуміння навчання впродовж життя, де стратегії інтеграції різних дослідницьких підходів дозволяють застосовувати різноманітні психологічні точки зору для покращення нашого розуміння цього критичного аспекту людського розвитку [90]. Демір [91] підкреслюють важливість розуміння знання в його історичному контексті. Це дає змогу студентам черпати інформацію з минулих систем, збагачуючи свої інтерпретації. Навчання впродовж життя має виходити за межі конкретних контекстів, вимагаючи належної інтерпретації та контекстуалізації, щоб запобігти викривленням мислення.

Важливість полікультурної терапії в контексті навчання впродовж життя, наголошуючи на необхідності культурно чутливих та інклюзивних освітніх практик для ефективного вирішення різноманітних потреб у навчанні та фонів [92]. Зі зростанням популярності онлайн-навчання стає вирішальним у розумінні того, як технології можуть сприяти навчанню впродовж життя, особливо у використанні ефективних методів спілкування та взаємодії під час дистанційного навчання у вищій освіті [93].

Люди, які навчаються впродовж життя, повинні активно шукати різноманітні точки зору та досвід, спілкуючись з людьми з різного походження, культури та ідеології, щоб збагатити своє розуміння світу та сприяти співпереживанню. Постійний сумнів щодо власних припущень і переконань є життєво важливим компонентом трансформаційного знання [17]. У епоху цифрових технологій люди, які навчаються впродовж життя, мають нові можливості застосувати свої знання та ідеї, щоб зробити позитивний внесок у соціальні зміни.

Одним з важливих аспектів РКМ є його підтримка стратегічного планування, пропонування інструментів для встановлення цілей і планування.

Це дозволяє учням активно керувати своїми навчальними цілями та стратегіями, що особливо важливо у світі, який вимагає адаптивності та проактивного навчання. Психологічні теорії, такі як теорія мислення Двека [26] і концепція сміливості Дакворта [94], підкреслюють важливість розумового розвитку та наполегливості в навчанні. РКМ може розвивати ці якості, забезпечуючи платформу для учнів, щоб документувати їхні навчальні подорожі, включно з труднощами та успіхами, тим самим розвиваючи стійкість і мислення для зростання.

Управління знаннями (КМ), як описано Девідсоном і Прусакком [95], передбачає управління та використання інтелектуальних активів в організаціях. Ефективне управління знаннями не є універсальним рішенням, але вимагає адаптації до конкретного контексту організації, що гарантує, що практики управління знаннями узгоджуються як з цілями організації, так і з потребами окремих учнів.

Ці висновки можуть стати основою для розробки та впровадження освітніх програм і політики, які підтримують навчання впродовж життя. Це включає в себе стратегії ефективного наставництва, коучингу та використання технологій в освіті, оскільки коучинг у бізнес-контексті є спільним і вирішальним для підвищення продуктивності та розвитку [96].

Процес коучингу охоплює різні ключові етапи, включаючи встановлення стосунків підтримки, визначення ролей, визначення проблем продуктивності, сприяння самосвідомості через аналіз поточної поведінки, встановлення спільних цілей, усунення перешкод, розробку планів дій і проведення регулярних подальших заходів. Ефективний коучинг також передбачає визнання внеску, визнання помилок і впровадження системи показників зворотного зв'язку. Зворотний зв'язок відіграє вирішальну роль у коучингу, а його ефективність залежить від точності, конкретності та своєчасності [96]. Позитивний зворотний зв'язок підсилює цінність працівника, тоді як

конструктивний зворотний зв'язок зміцнює стосунки між тренером і працівником і зосереджує увагу на цілях ефективності.

Стратегії саморегулювання, такі як постановка цілей і управління часом, є життєво важливими для ефективного LLL. РКМ пропонує такі функції, як списки завдань, можливості планування та підтримку встановлення цілей SMART, які можуть допомогти учням розвивати та підтримувати ці навички. Крім того, РКМ може допомогти в документуванні та аналізі факторів навколишнього середовища, які впливають на концентрацію уваги та самоконтроль, підкреслюючи важливість цілей SMART у навчанні [97].

Освітні технології мають бути зручними, інтуїтивно зрозумілими та простими в навігації. Щоб покращити результати навчання, матеріали електронного навчання мають бути інтерактивними та привабливими. Включення мультимедійних елементів, таких як відео, анімація та моделювання, може зробити процес навчання більш динамічним та ефективним [98]. Благополуччя учнів має бути пріоритетом у розробці освітніх технологій. Це включає вирішення таких проблем, як цифрове напруження очей, ергономічний дизайн і психологічний вплив тривалого часу перед екраном [99]. Навчальні засоби повинні сприяти здоровому та збалансованому навчальному середовищу. Цифрові засоби навчання мають бути доступними для всіх учнів, у тому числі для людей з обмеженими можливостями.

Ефективні платформи електронного навчання повинні містити інструменти для надання своєчасного та конструктивного зворотного зв'язку. Дослідження показують, що миттєвий зворотний зв'язок у цифрових навчальних середовищах може значно покращити процес навчання [43]. Ці інструменти допомагають учням оцінювати свій прогрес і розуміння, спрямовуючи їх до вдосконалення. Університети вже використовують системи управління знаннями, такі як Moodle. Можливості Moodle в управлінні онлайн-навчальними діями справді узгоджуються з функціями, які зазвичай зустрічаються в системах РКМ, які розроблені для підтримки як самостійного, так і спільного навчання. Moodle

пропонує структуровану платформу, яка дозволяє учням отримувати доступ до ресурсів, брати участь в обговореннях, виконувати завдання та контролювати свій прогрес. Ця платформа сприяє самостійному навчанню, дозволяючи учням орієнтуватися в матеріалах курсу у власному темпі та полегшуючи взаємодію з інструкторами та однолітками.

Moodle пропонує учням добре організовану платформу для доступу до ресурсів, участі в обговореннях, виконання завдань і моніторингу їхнього прогресу, що має вирішальне значення для структурованого навчального шляху. Дорослі учні старшого віку можуть отримати вигоду від використання Moodle як соціального навчального простору, який дає їм можливість брати участь у спільноті практики [100]. Moodle також надає педагогічну підтримку, дозволяючи учням розвивати свої знання та навички та використовувати цільову мову для спілкування з іншими.

Інструменти РКМ, як інструменти керування цифровими знаннями, можуть допомогти учням відстежувати їхній прогрес і ефективно включати відгуки. РКМ забезпечує ефективне управління знаннями за допомогою тегування та зв'язування, покращуючи пошук інформації та створюючи цілісну базу знань [101]. Учні можуть використовувати РКМ для документування відгуків, отриманих від викладачів, однолітків, або самооцінки, сприяючи цілеспрямованому підходу до вирішення сфер для вдосконалення та зміцнення сильних сторін.

Функція пошуку РКМ і надійна система тегів для організації документів сприяють цілеспрямованій категоризації та пошуку інформації. Нотатки, створені в РКМ, повинні бути значущими для учня та інтегровані в існуючі рамки знань, зосереджуючись на практичному застосуванні та створюючи стислі нотатки [49].

Простіші структури керування нотатками, на відміну від складних систем, таких як Zettelkasten, можуть зменшити когнітивне навантаження.

Мінімалістична та персоналізована система РКМ покращує навчання, зосереджуючись на новій актуальній інформації [102]. Інструменти РКМ повинні сприяти створенню лаконічних, актуальних і практичних нотаток, адаптованих до конкретних цілей навчання та практичного застосування. Анотації із зовнішніх джерел, таких як PDF-файли, можна легко інтегрувати в РКМ за допомогою шаблонів для роздумів, допомагаючи створювати атомарні нотатки, пов'язані з більш широкими концепціями. Необхідно критично оцінити надмірність вмісту приміток, щоб оптимізувати сховища. Перенесення фокусу з описового на процедурний, особливо в технічних галузях, покращує розуміння та запам'ятовування [49].

Ефективність інструментів РКМ залежить від їх узгодженості з цілями навчання користувача та їх адаптованості до процесу навчання користувача [102]. Практичні нотатки, орієнтовані на діяльність, які передбачають виконання завдань, а не просто вивчення їх, зміцнюють навчання через практичний досвід. Примітки в інструментах РКМ повинні фіксувати найважливіше для майбутнього використання та дозволяти незавершені сегменти, визнаючи нелінійний характер пошуку знань [103].

Останні дослідження в галузі педагогічної психології підкреслили потенціал цифрових інструментів для ефективною оптимізації цих процесів. Цифрові інструменти, такі як інтерактивні мультимедійні презентації, онлайн-симуляції та гейміфіковані навчальні платформи, показали перспективу в залученні уваги учнів і стимулюванні їхніх когнітивних здібностей [98]. Ці інструменти можуть представляти інформацію в різних форматах, задовольняючи різні стилі навчання та вподобання, тим самим покращуючи розуміння та збереження знань.

Системи РКМ надають учням простір для створення індивідуального сховища знань. Ця персоналізація дозволяє фіксувати ідеї, встановлювати навчальні цілі та обмірковувати прогрес, що є важливим для навчання впродовж життя [52]. Функції конспектування та організації в системах РКМ допомагають

протидіяти когнітивним упередженням. Вони пропонують структурований підхід до критичного мислення та рефлексії, які мають вирішальне значення для глибокого навчання та боротьби з упередженими думками.

Вплив особистих цінностей на постановку освітніх цілей справді може бути підтверджено можливостями журналювання РКМ. Учні можуть використовувати РКМ для ведення щоденника, де вони розмірковують про свої мотивації, цінності та стратегії навчання. Документуючи свої думки та ідеї, учні можуть глибше зрозуміти свої цілі та узгодити їх зі своїми особистими цінностями [26]. Більше того, підтримка РКМ у встановленні та плануванні цілей SMART, які є конкретними, вимірними, досяжними, актуальними та обмеженими у часі, може допомогти учням перетворити їхні прагнення на конкретні цілі [36]. РКМ надає необхідні інструменти для документування та оцінювання прогресу на шляху до цих цілей, допомагаючи учням не відставати від курсу та досягати успіху в навчанні.

Незважаючи на потенційні переваги цифрових інструментів, залишається суттєва прогалина в дослідженнях щодо того, як розробляти та ефективно впроваджувати ці інструменти. Освітні технології швидко розвиваються, що підкреслює необхідність подальших досліджень у цій галузі. Бути в курсі найкращих практик і стратегій, заснованих на фактичних даних, є вкрай важливим як для педагогів, так і для розробників інструкцій.

Дорослі учні мають досвід, яким часто не враховують, оскільки технології змінюються так швидко. Використовуючи технологію для запису своїх знань, плодів їхнього навчання впродовж життя, виграють не лише читачі, але й дорослі учні.

Програми, які дозволяють зберігати нотатки та знання в різних формах, включаючи розповідь і фрагментовані, є ключовими. Вони допомагають зберігати складну та багатогранну інформацію, яка може сприяти інноваціям і вирішенню проблем [103]. Фрагментовані фрагменти знань можуть бути

особливо корисними, оскільки вони дозволяють створювати нові ідеї, поєднуючи їх новими способами. Це може призвести до інноваційного мислення та вирішення проблем. Системи РКМ дають можливість людям організувати та передавати знання у спосіб, який відповідає їхнім унікальним уподобанням і стилям спілкування. Ця персоналізація підвищує ефективність обміну знаннями. Гнучкість, яку забезпечують системи РКМ, сприяє продуктивності. Це дозволяє людям ділитися своєю мудрістю у спосіб, який є найбільш ефективним як для них, так і для одержувачів. Системи РКМ сприяють генерації, дозволяючи зберігати та поширювати знання як у наративній, так і у фрагментованій формах. Це підтримує безперервність і еволюцію знань між поколіннями. Підхід поєднання розповіді та фрагментованих знань заохочує творче та інноваційне мислення, оскільки люди отримують натхнення збирати інформацію по-новому.

Надаючи платформу, яка відповідає їхнім сильним сторонам і вподобанням, системи РКМ дають змогу дорослим учням робити ефективний внесок у ріст і розвиток інших [52]. Цей персоналізований підхід до обміну знаннями є ключовим у тому, щоб зробити процес генерації більш значущим і впливовим.

Довгострокова взаємодія з інструментами РКМ вимагає постійної мотивації, що може стати серйозною проблемою для учнів [20]. Хоча спочатку користувачі можуть проявляти ентузіазм щодо організації своїх знань, зберегти цю мотивацію з часом може виявитися важко. Мотивація — це складний психологічний феномен, на який впливають внутрішні та зовнішні фактори [70]. Спочатку користувачі можуть бути внутрішньо мотивовані бажанням покращити свої знання організаційних навичок. Однак з часом ця внутрішня мотивація може згаснути, і користувачам можуть знадобитися зовнішні стимули або винагороди, щоб залишатися залученими. Психологічні теорії, такі як теорія самовизначення, припускають, що внутрішня мотивація може бути стійкою, коли люди відчувають самостійність, компетентність і пов'язаність зі своєю діяльністю [20]. Таким чином, розробка інструментів РКМ, щоб запропонувати

користувачам відчуття контролю, досягнення та зв'язку з їхніми цілями, може допомогти підтримувати мотивацію.

Настроюваний характер інструментів РКМ дозволяє учням адаптувати своє навчальне середовище до своїх конкретних потреб, покращуючи таким чином досвід навчання [13]. Цей персоналізований підхід узгоджується з принципами диференційованого навчання, наголошуючи на адаптації методів навчання відповідно до готовності, інтересів і профілів навчання учнів [104].

РКМ може діяти як міст між формальними та неформальними умовами навчання, сприяючи безперервному зв'язку між цими двома сферами навчання впродовж життя [19]. Технології можуть зіграти ключову роль у створенні цього зв'язку, дозволяючи неформальному навчанню доповнювати формальні освітні умови. Врахування як кількісних, так і якісних аспектів, педагогічної освіти, інтеграції технологій і комплексних дослідницьких методологій є важливими для оптимізації цього мосту.

Повна інтеграція концепцій навчання впродовж життя (LLL) і управління особистими знаннями (РКМ) у різних сферах має ключове значення для розвитку когнітивної гнучкості, адаптивності та культури безперервного навчання. Ці концепції знаходять актуальність у багатьох сферах, включаючи навчальні заклади, організаційний розвиток, розробку політики, особисте зростання та вирішення соціально-економічних нерівностей. Використання технологій та онлайн-платформ є потужним засобом для створення інтерактивного та орієнтованого на учня середовища, що дає можливість учням брати на себе відповідальність за власний освітній шлях [105].

У цьому прагненні моделі, орієнтовані на учня, займають центральне місце, підкреслюючи важливість волі студента та вирішення проблем. Приоритезуючи ці аспекти, освіта може краще озброїти студентів навичками та мисленням, необхідними для орієнтування в викликах сучасного світу. Одним із відомих підходів у цій сфері є самостійне навчання, яке не лише розвиває внутрішню

мотивацію, але й прищеплює учням почуття відповідальності. Педагоги можуть відігравати вирішальну роль у сприянні ефективному підходу, як зазначено в [13].

Розширення можливостей студентів стати активними учасниками власної освіти є фундаментальною метою. Стратегії самостійного навчання відіграють важливу роль у досягненні цієї мети. Ці стратегії надають учням інструменти та вказівки, необхідні для контролю над своїм навчальним шляхом, сприяючи автономії та самоефективності.

Ефективність методу Zettelkasten у сприянні активному залученню та запобіганні перевантаженню інформацією добре узгоджується з принципами, які застосовуються в РКМ. Обидва підходи підкреслюють важливість управління та організації знань у динамічний та адаптивний спосіб. Зосередженість методу Zettelkasten на створенні взаємопов'язаних нотаток і сприянні глибшій взаємодії доповнює принципи РКМ, які спрямовані на покращення пошуку інформації та інтеграції знань.

Крім того, мультимодальні теорії навчання та стратегії запам'ятовування інформації можуть бути ефективно доповнені інструментами, інтегрованими з РКМ. Використовуючи різноманітні мультимедійні формати та використовуючи стратегії пошуку в системі РКМ, учні можуть покращити своє розуміння та збереження інформації. Формати конспектування відіграють важливу роль у збереженні та розумінні знань, сприяючи розвитку динамічної та адаптивної екосистеми знань у рамках РКМ.

Висновки підрозділу 1.2. Проведено всебічний теоретичний аналіз поняття управління особистими знаннями (РКМ) у контексті навчання впродовж життя. РКМ характеризується як багатовимірна концепція, яка охоплює самостійне навчання та управління інформацією, когнітивні процеси та навчання впродовж життя. Підкреслена роль технологій в управлінні особистою інформацією та знаннями, а також те, як РКМ адаптується до мінливої динаміки робочого місця

та важливість постійного навчання. У документі підкреслюється здатність РКМ підвищувати креативність, продуктивність і персоналізований досвід навчання, підкреслюючи його актуальність у сучасну епоху, насичену інформацією.

1.3. Теоретичне вивчення педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя

Педагогічні технології, досліджені такими видатними вченими, як Альберт Бандура і Джером Брунер, стосуються навмисного застосування інструментів і ресурсів для покращення викладання та навчання. Вони охоплюють традиційні (наприклад, книги, дошки) і цифрові інструменти (наприклад, комп'ютери, програмне забезпечення), які систематично використовуються для покращення освітніх результатів і полегшення процесу викладання та навчання як у офіційних, так і в неформальних умовах. Ми розглянемо приклад цифрової педагогічної технології «другий мозок» (SB).

Концепція «другого мозку» (SB) виникла насамперед у сферах продуктивності, управління знаннями та технологій, а не безпосередньо з традиційної психології. Однак воно переплітається з психологічними концепціями пам'яті, навчання та когнітивної активності. Найпоширеніші визначення показують, як другий мозок сприймається як розширення наших когнітивних можливостей з допомогою використання технологій та системного підходу до покращення пам'яті, творчості, продуктивності, особистого розвитку та співпраці.

Одним з найпростіших поглядів визначає SB як систему зовнішньої пам'яті, систему для зовнішнього зберігання та організації інформації, що зменшує когнітивне навантаження на мозок людини [106]. Таке бачення схоже на розширення пам'яті у комп'ютері. Більш розширене визначення описує SB як інструмент або набір інструментів управління цифровими знаннями (наприклад, додатки для нотаток, бази даних тощо), які допомагають людям керувати, отримувати та ефективно використовувати інформацію. Також про SB говорять

в розрізі підвищення творчості та продуктивності шляхом розвантаження зберігання та організації інформації, дозволяючи мозку повніше залучатися до творчого та вищого рівня мислення.

Концепція другого мозку тісно пов'язана з управлінням особистими знаннями (РКМ) у сферах психології та навчання впродовж життя. Цей зв'язок ґрунтується на ідеї, що обидві концепції спрямовані на покращення того, як люди отримують, організовують і застосовують знання протягом свого життя. Концепція SB доповнює та вдосконалює РКМ, забезпечуючи практичну основу для управління знаннями та сприяння безперервному навчанню та особистісному зростанню. Так, SB служить зовнішнім когнітивним засобом, зменшуючи розумове навантаження на запам'ятовування та впорядкування інформації. Це узгоджується з принципами РКМ, які підкреслюють ефективне управління знаннями для підвищення когнітивної ефективності та здатності до навчання [107]. Концепція SB також доповнює ідею навчання протягом життя в РКМ, надаючи систематичний спосіб фіксації, зберігання та повторного перегляду навчальних матеріалів, досвіду та ідей з часом.

Структурування інформації у SB складає багатогранний процес, який відображає різні когнітивні функції. Збираючи та обробляючи інформацію, ефективно її організовуючи, регулярно переглядаючи та активно залучаючи до неї, а також використовуючи такі стратегії, як візуальне представлення та ієрархічна організація, система стає продовженням людського розуму. Це допомагає керувати величезною кількістю інформації, з якою ми стикаємося, покращуючи наші когнітивні здібності та, зрештою, підтримуючи наші особисті та професійні починання.

Концепція «другого мозку» в контексті навчання впродовж життя є новою ідеєю, яка базується на принципах когнітивного розширення та навчання за допомогою технологій [108]. Хоча це не формальна психологічна концепція, вона охоплює різні аспекти того, як цифрові інструменти та технології можуть покращити людське пізнання та управління знаннями. Цей «другий мозок» по

суті є метафоричним відображенням ідеї про те, що ми можемо використовувати цифрові технології для розширення наших когнітивних здібностей і сприяння навчанню впродовж життя. Концепція «другого мозку» наголошує на використанні технологій для управління знаннями, що забезпечує ефективний доступ до інформації та її використання [108]. Тому використання цифрових інструментів для централізації та ефективної організації інформації є важливим. Розвиток мислення, який виступає за постійне навчання та розвиток, має вирішальне значення для концепції «другого мозку», сприяючи мотивації до отримання нових знань і навичок у світі, що швидко змінюється [26]. Люди з мисленням, спрямованим на зростання, швидше за все, сприйматимуть можливості навчання та виклики і відповідно обиратимуть активний пошук нової інформації, навичок і досвіду для зберігання та обробки за допомогою цифрових інструментів. Для навчання або керування складними завданнями невдачі неминучі, будь то технічні проблеми, перевантаження інформацією чи проблеми інтеграції. Розвиток мислення допомагає людям наполягати та адаптуватися [26].

«Другий мозок» — це не просто сховище інформації, а інструмент для оволодіння новими навичками та знаннями. Конструктивна критика життєво необхідна для навчання та вдосконалення. зворотній зв'язок може надходити з різних джерел – будь то експертні оцінки, саморефлексія чи автоматизована аналітика. Розвиток мислення допомагає ефективно використовувати цей зворотний зв'язок [26]. У середовищі спільної роботи, де «другий мозок» може використовуватися для обміну знаннями та колективного інтелекту, мислення зростання дозволяє людям знаходити натхнення в успіху інших, а не відчувати загрозу [26].

Концепція «другого мозку», інноваційний підхід до навчання впродовж життя та покращення когнітивних здібностей, значною мірою покладається на стратегічну організацію та структурування інформації. Ця концепція передбачає збір, уточнення, упорядкування, перегляд та ефективне використання інформації

для зменшення розумового безладу та підвищення продуктивності [109]. Цифровий запис, як основоположний метод у концепції «другого мозку», включає в себе фіксацію всієї відповідної інформації, ідей та розуміння, щойно вони виникають [109]. Цей комплексний збір даних має вирішальне значення, оскільки він гарантує, що цінні думки та спостереження не будуть втрачені, і на них можна буде посперитися в майбутньому. Після збору інформації наступним кроком є роз'яснення [109]. Цей процес схожий на механізми сортування й інтерпретації в мозку. Тут зібрані дані обробляються, щоб визначити їх значення та необхідні дії, які слід виконати. Ефективна організація є наступною опорою цієї структури. Подібно до того, як людський мозок систематично зберігає спогади та знання, другий мозок використовує папки, бази даних або інші організаційні інструменти для систематичного зберігання інформації. Регулярний перегляд — це принцип, узгоджений із концепцією частого перегляду Девіда Аллена в управлінні завданнями та інформацією [109]. Регулярний перегляд передбачає підтримку системи в актуальному стані та встановлення пріоритетів завдань та інформації. Активна взаємодія з упорядкованими даними є важливою для навчання, прийняття рішень або виконання завдань. На цьому етапі структурована інформація використовується в практичних цілях, що відображає використання мозком збережених знань для інформування про дії та рішення.

Візуальні засоби відіграють важливу роль у покращенні розуміння та запам'ятовування. Наш мозок за своєю природою налаштований на візуальну обробку, що робить візуальні представлення, такі як діаграми, діаграми та інфографіку, ефективними інструментами для спрощення складних концепцій і покращення запам'ятовування. Ієрархічна організація, що рухається від загального до конкретного, відображає те, як наш мозок природно класифікує та структурує інформацію. Такий підхід допомагає користувачам ефективніше орієнтуватися в складних наборах даних або сховищах знань. Пов'язування пов'язаних фрагментів інформації має важливе значення для створення цілісної

бази знань. Взаємопов'язаний характер людського пізнання означає, що ідеї та поняття не часто бувають ізольованими; вони часто мають зв'язки з іншою інформацією. Ярлики та теги є цінними інструментами для організації та категоризації інформації в «другому мозку». Вони покращують можливості пошуку вмісту, надаючи описові мітки та ключові слова. Налаштування та персоналізація системи управління знаннями мають вирішальне значення для її узгодження з когнітивними моделями та стилем роботи користувача.

Відповідно до висновків Духігга [110], формування звички та рефлексивне навчання також є вирішальними для ефективності концепції «другого мозку». Це передбачає встановлення процедур, як-от регулярні оновлення та перегляди системи, і винагороду за процес. Маленькі досяжні цілі сприяють формуванню звички, а ключові звички, такі як щоденний перегляд і роздуми, ведуть до покращення навчання та управління інформацією [110]. Регулярний перегляд і обмірковування збереженої інформації забезпечують глибше розуміння та стимулюють нові ідеї, а цикли зворотного зв'язку допомагають удосконалити систему. Персоналізація навчання [111] є ще одним ключовим аспектом концепції «другого мозку». Пристосування контенту до індивідуальних уподобань гарантує ефективність цифрових інструментів, привертаючи увагу та задовольняючи індивідуальні стилі та потреби навчання [111]. Персоналізовані інструменти можуть усунути конкретні прогалини в навчанні та представити інформацію найефективнішим способом, покращуючи довготривале збереження та зменшуючи когнітивне перевантаження.

Покладання на цифрові технології для навчання та покращення когнітивних здібностей є характерною рисою «другого мозку», який адаптується до цифрового ландшафту, що постійно розвивається. Покладання на цифрові технології для навчання не тільки заохочує використання технологій для управління знаннями, але й підкреслює важливість адаптації цих інструментів до індивідуальних потреб і переваг, сприяючи більш персоналізованому та ефективному навчанню [112].

Інтеграція Інтернету та цифрових технологій у наше повсякденне життя значно змінила те, як ми шукаємо, обробляємо та керуємо знаннями. Ця трансформація тісно пов'язана з концепцією «другого мозку», метафоричного представлення використання цифрових інструментів для розширення наших когнітивних можливостей у цифрову епоху. Миттєвий доступ Інтернету до великої кількості інформації доповнює мету «другого мозку» щодо швидкого та ефективного пошуку інформації. Ця синергія забезпечує швидкий доступ до широкого кола знань, сприяючи більш обґрунтованому процесу прийняття рішень і навчання. У той час як цифрові технології часто сприяють багатозадачності, потенційно впливаючи на нашу увагу, концепція «другого мозку» прагне організувати інформацію таким чином, щоб пом'якшити ці наслідки. Ефективно структуруючи дані, він підтримує цілеспрямоване навчання та допомагає керувати потенційним дефіцитом уваги. З великою кількістю інформації, доступної в Інтернеті, потреба запам'ятовувати та зберігати великий обсяг даних зменшується. «Другий мозок» діє як зовнішній банк пам'яті, зберігаючи та організовуючи інформацію в цифровому вигляді, тим самим компенсуючи нашу залежність від Інтернету для запам'ятовування інформації. Інтернет запровадив нові методи навчання, такі як мікронавчання та своєчасне навчання. «Другий мозок» адаптується до цих сучасних звичок навчання, пропонуючи інформацію в різних форматах, які відповідають сучасним освітнім потребам. цифрові інструменти фільтрують і представляють інформацію відповідно до індивідуальних уподобань і стилів навчання, покращуючи процес навчання.

Однак підтримка ефективного «другого мозку» в цьому цифровому ландшафті, що швидко змінюється, вимагає здатності до адаптації. Динамічний характер цифрових технологій вимагає постійної еволюції інструментів і методів, що використовуються для управління інформацією та навчання. Пристосований «другий мозок» може процвітати в сучасну епоху, багату на інформацію, завдяки безперервному навчанню, здатності до адаптації та

стратегічному управлінню інформацією [113]. Бути актуальним і адаптуватися є першорядним як для особистого, так і для професійного розвитку. Ключ до навігації в цьому динамічному середовищі полягає в багатосторонньому підході, який включає принципи «другого мозку», персоналізованого навчання та здатності адаптуватися до цифрових технологій, що розвиваються, і стратегій управління інформацією. Важливо бути в курсі нових технологій і методів навчання. Це означає постійне навчання новітнім цифровим інструментам, платформам і освітнім трендам. Швидкий розвиток технологій вимагає проактивного підходу до навчання, гарантуючи, що людина залишається актуальною та має навички у використанні нових інструментів і методологій. Інтеграція різноманітних джерел інформації та форматів також є важливою. Багатство знань, доступних сьогодні, має різні форми – від традиційних текстів до мультимедійного контенту. Використовуючи різноманітні джерела інформації, можна отримати більш повне та детальне розуміння предметів. Ця інтеграція не тільки розширює перспективу, але й покращує критичне мислення, відкриваючи людям різні точки зору та методи презентації.

Ще одним важливим аспектом є переорієнтація на задоволення мінливих особистих і професійних потреб у інформації. У міру розвитку кар'єри та зміни особистих інтересів інформація, яка колись була актуальною, може більше не служити своїй меті. Постійне оцінювання та переналаштування своїх інформаційних вкладень відповідно до поточних цілей та інтересів гарантує, що база знань залишається актуальною та корисною. Розробка стратегій фільтрації та пріоритетності інформації є надзвичайно важливою в епоху перевантаження онлайн-інформацією. Величезна доступність даних в Інтернеті може бути надзвичайною, через що важко відрізнити цінну інформацію від тривіальної чи оманливої. Навчання ефективно фільтрувати шум і визначати пріоритети того, що найбільше відповідає власним потребам, стає навичкою, яка стає все більш важливою. Це може включати використання передових методів пошуку, використання платформ підібраного контенту або розробку персональної

системи категоризації та оцінки. Нарешті, адаптація до нових заходів безпеки та протоколів конфіденційності є обов'язковою для захисту цифрової присутності. У міру розвитку кіберзагроз повинні розвиватися і наші стратегії захисту конфіденційної інформації. Це включає в себе інформування про найновіші методи безпеки, пильність щодо налаштувань конфіденційності та розуміння наслідків обміну та зберігання даних. Розробка ефективних систем пошуку інформації [114], життєво важлива для організації та пошуку інформації у «другому мозку». Системи пошуку, призначені для обробки великих наборів даних і різних типів даних, пропонують складні механізми пошуку та параметри налаштування. Їх здатність до масштабування в поєднанні зі зручними для користувача інтерфейсами гарантує, що «другий мозок» залишається ефективним інструментом для управління постійно зростаючим обсягом інформації в епоху цифрових технологій.

Концепція «другого мозку» — це не просто інструмент для зберігання даних; це динамічна система, яка розвивається разом із технологічним прогресом і зміною особистих потреб. Він являє собою складний підхід до покращення наших когнітивних здібностей, що дозволяє нам ефективно орієнтуватися в складному та насиченому інформацією середовищі епохи цифрових технологій.

Взаємозв'язок, якому сприяють цифрові технології, сприяє спільному навчанню. «Другий мозок» може використовувати ці середовища для спільного створення та управління знаннями, покращуючи колективний інтелект. Колективний інтелект, як підкреслюється в контексті «другого мозку», підкреслює поєднання різноманітних точок зору, збагачуючи цей цифровий ресурс широким спектром ідей і досвіду [115]. Ця різноманітність сприяє більш повному розумінню різних тем, тим самим підвищуючи якість знань, що зберігаються в «другому мозку». Спільне вирішення проблем, відмінна риса колективного інтелекту, має потенціал для отримання більш інноваційних та ефективних рішень, особливо в рамках «другого мозку». Використання спільних ідей і досвіду колективної мережі може значно покращити результати навчання

та вирішення проблем. Залучаючись до колективного інтелекту, «другий мозок» може отримати доступ до значно більшого обсягу інформації та досвіду, ніж будь-яка окрема особа, відповідно до концепції колективного інтелекту для оптимізації постійного навчання та адаптації [115]. Середовище спільного навчання, яке є невід'ємною частиною концепції колективного інтелекту, дозволяє людям отримувати вигоду з досвіду та розуміння один одного. Це сприяє безперервному навчанню та адаптації, оскільки люди черпають спільні знання та досвід, щоб долати нові виклики [115]. «Другий мозок» може ефективно використовувати краудсорсинг для збору різноманітних ідей, відгуків і рішень, тим самим покращуючи результати за допомогою ширшого діапазону вхідних даних. Цей підхід узгоджується з концепцією використання колективного інтелекту для оптимізації процесу навчання та вирішення проблем. Однією з ключових переваг «другого мозку» є його здатність зв'язуватися з різними джерелами інформації та мережами, включаючи онлайн-спільноти та професійні групи. Це підключення покращує його здатність використовувати колективний інтелект і залишатися в курсі останніх ідей та інформації. Колективний розум створює інноваційне середовище, де постійно генеруються та вдосконалюються нові ідеї. Цей атрибут можна інтегрувати у «другий мозок», щоб заохочувати безперервну творчість та інновації в навчанні та розв'язанні проблем, узгоджуючи принципи колективного інтелекту [115].

Важливість безперервного навчання та здатності до адаптації в умовах технологічного прогресу, необхідних якостей для покращення «другого мозку» [116]. Безперервне навчання має важливе значення для ефективності та актуальності концепції «другого мозку». З появою нових технологій і розвитком існуючих вкрай важливо, щоб люди, які використовують «другий мозок», залишалися поінформованими та були вправними у впровадженні найновіших інструментів і методологій. Ця постійна освіта гарантує, що «другий мозок» залишається потужним і сучасним ресурсом перед обличчям швидких технологічних змін [26]. Здатність оновлювати та переглядати інформацію

всередині «другого мозку» має вирішальне значення для її надійності та користі. У світі розширення знань і змін у практиках адаптований «другий мозок» може залишатися точним і корисним, враховуючи нові ідеї та інформацію [116]. Крім того, адаптований «другий мозок» може стати потужним інструментом для вирішення складних завдань. Накопичуючи різноманітні знання та адаптуючись до різних контекстів, він надає людям розширені можливості вирішення проблем, які є неоціненними у світі, що постійно розвивається [114].

«Другий мозок», який розвивається разом із навчальним процесом користувача, може значно сприяти просуванню по службі та особистому зростанню. Це підсилює важливість навчання впродовж життя та здатності до адаптації, оскільки люди постійно розширюють свої знання та навички, щоб залишатися актуальними у вибраних галузях [116]. Дослідження міждисциплінарних областей є ще однією перевагою адаптивного «другого мозку». Він може легко інтегрувати знання з різних дисциплін, надаючи користувачам більш повне розуміння багатогранних тем, сприяючи цілісній перспективі, яка може бути особливо цінною при вирішенні складних проблем [114]. Крім того, постійна адаптація до нових ідей і перспектив може стимулювати більшу творчість. «Другий мозок» служить не тільки сховищем, але й каталізатором інноваційного мислення, сприяючи культурі творчості та інновацій [115]. Постійне навчання та здатність до адаптації гарантують, що «другий мозок» залишається відповідним і ефективним інструментом для майбутніх викликів, допомагаючи людям орієнтуватися в складнощах світу, що постійно змінюється [116].

Висновки підрозділу 1.3. Проведено теоретичний аналіз поняття педагогічних технологій у навчанні впродовж життя, підкреслюється використання як традиційних, так і цифрових інструментів для покращення результатів викладання та навчання. Розглянуто концепцію «другого мозку» (SB) як цифрову педагогічну технологію, яка тісно пов'язана з управлінням особистими знаннями (PKM) у психології та навчанні впродовж життя. «Другий

мозок» представлений як зовнішній когнітивний інструмент для зменшення розумового навантаження та покращення навчання та особистісного зростання, зображується як система, що розвивається відповідно до технологічного прогресу та мінливих особистих потреб, що сприяє спільному навчанню та обміну знаннями, таким чином збагачуючи колективний інтелект. Цей підхід підкреслює важливість безперервного навчання та адаптації в технологічному ландшафті, що швидко змінюється.

Висновок до розділу 1

Представлено аналіз кореляції між останніми технологічними рішеннями, управлінням особистими знаннями (РКМ) та поняттям навчання впродовж життя. Акцентується увага на революційній ролі сучасних технологій у демократизації освіти, вдосконаленні колаборативного та адаптивного освітнього досвіду, а також розвитку критичного осмислення цифрових компетенцій, які є невід'ємними для сучасного ринку праці. Розглянуто необхідність інтеграції управління особистими знаннями (РКМ) в концепцію навчання впродовж життя як ключового елемента для ефективного управління інформаційними потоками та стимулювання інновацій у корпоративному секторі, науковому середовищі та в інших сферах. РКМ забезпечує індивідуальну підтримку в процесі документування навчального шляху, відіграючи центральну роль у створенні культури безперервного розвитку та пристосування до постійно змінюваного технологічного та соціального контексту.

Окреслена важливість психологічних аспектів освіти, включно з аналізом впливу мотивації, метакогнітивних здібностей та саморегуляції на процеси навчання впродовж життя. Підкреслено значимість розвитку гнучкості мислення та стійкості, необхідних для подолання освітніх викликів та перетворення викликів на можливості для росту. Окрім того, підкреслена важливість адаптації освітніх систем до змінюваних потреб учнів, на значення неформального обміну знаннями в контексті дистанційної роботи та на етичні дилеми, що

супроводжують цифрову освіту, зокрема питання конфіденційності та цифрового розриву.

Розглядається взаємозв'язок між РКМ та навчанням впродовж життя у контексті інновацій як критично важливого поля дослідження, де системи та методи управління знаннями відіграють незамінну роль у побудові культури організацій, що сприяє навчанню. Визнається роль соціально-економічних факторів у забезпеченні доступу до навчання впродовж життя та участі в ньому, акцентуючи увагу на потребі освітньої рівності та інклюзивного доступу до інструментів та ресурсів РКМ. Також розглядається значення РКМ у стратегічному плануванні, визначенні цілей та підвищенні автономії учнів. З огляду на все більше переплетення особистого та робочого життя, розділ підкреслює значення управління безперервним потоком інформації через ефективне управління особистими знаннями, дозволяючи індивідам та організаціям швидко адаптуватися до змінних умов та зберігати свою актуальність у динамічному середовищі.

РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

2.1. Обґрунтування процедури емпіричного дослідження педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя

Завданням цього дослідження було емпірично дослідити педагогічні технології забезпечення навчання впродовж життя на прикладі програмного забезпечення Obsidian. В емпіричному дослідженні був використаний метод контент-аналізу, метод дослідження, який використовується для систематичного аналізу текстового матеріалу шляхом класифікації та тлумачення слів і фраз у їх контексті.

В рамках емпіричного дослідження був проведений пошук та аналіз онлайн форумів а яких в обговоренні різноманітних тем брали участь користувачі програмного забезпечення Obsidian. В результаті онлайн пошуку та аналізу був визначений один онлайн форум що найбільш відповідав вимогам дослідження для збору матеріалу: форум спільноти Obsidian (forum.obsidian.md). На Форумі Obsidian.md переважно відбувається обговорення користувачами програмного забезпечення Obsidian різноманітних технічних питань. Так, біля 95% вмісту гілок обговорень за 2020 – 2023 рр. стосуються тем запитів про технічну допомогу в більш досвідчених користувачів або запитам та обговоренню пропозицій щодо нових технічних рішень для основного програмного забезпечення чи плагінів до нього.

З метою дослідити педагогічні технології забезпечення навчання впродовж життя на прикладі програмного забезпечення Obsidian, нами були визначені дві гілки обговорень, теми яких стосувалися питань цінності програмного забезпечення Obsidian та методів його використання в навчальних цілях як РКМ. Наступним кроком ми зібрали повну інформацію з обох гілок обговорення у вигляді знімків екрану що вміщували повну інформацію текстів обговорення та фіксацією всіх дат обговорення та послідовності обміну думок. Під час контент-аналізу ми зробили детальний опис повідомлень користувачів форуму

Obsidian.md з двох зазначених гілок обговорення з окресленням головних думок та напрямків обговорення і виділили найбільш важливі для задач нашого дослідження спостереження та тенденції.

Відмічалися та аналізувалися такі теми, як покращення навчання, зміни в організаційних звичках і взаємодія з користувачами з функціями Obsidian. Паралельно з цим наголошується на розумінні контексту цих дискусій. Мета полягає в тому, щоб отримати значущу думку, поважаючи цілісність повідомлень учасників форуму. Цей емпіричний метод дослідження сприяє тонкому розумінню того, як програмне забезпечення Obsidian впливає на навчання та організаційну поведінку користувачів, надаючи багатопланові описові дані, які фіксують різноманітний досвід спільноти користувачів Obsidian.

2.2. Результати емпіричного дослідження педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя

В рамках емпіричного дослідження був проведений збір та далі контент-аналіз дописів користувачів форумі спільноти Obsidian. Контент-аналіз проводився на матеріалі двох гілок обговорень що стосувалися тем переваг та можливих недоліків програмного забезпечення Obsidian для ведення систем управління особистими знаннями (РКМ) та навчання впродовж життя.

What the deal with Obsidian?

Knowledge management

SenzaPazienza

Oct 19

I don't understand and am sure I'm missing out on something.
I have to open a Txt file, give it a title, and write everything about it in that Txt file.
Why should I use tons of little notes on tons of files, label them, remember how I labeled them, and then search through all of them when I need to recollect my pieces of information?
It's quite the opposite of logic or practicality.

3 Replies

1 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Рис. 2.1. Знімок екрану допису користувача «SenzaPazienza» на тему «Що за справу з Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року (Додаток 1, допис 1.1)

У першій гілці дописів на форумі спільноти Obsidian на тему «Нащо Obsidian?» в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року, користувач на ім'я «SenzaPazienza» висловлює збентеження щодо використання Obsidian для створення нотаток, згадуючи як просто робити нотатки використовуючи традиційні цифрові інструменти. Користувач запитує, чому їм слід використовувати багато дрібних нотаток у численних файлах, заявляючи, що це здається нерозумним для логіки чи практичності. Далі в обговоренні він додає що зазвичай використовує метод ведення записів «зверху вниз», такі як у програмі Notion або створює систему структурованих папок для організації інформації, включаючи строгі правила іменування файлів і керування їх версіями.

У відповідь користувач на ім'я «jpfieber» пояснює, що Obsidian — це редактор розмітки з деякими цікавими додатковими функціями, і пояснює, що не потрібно використовувати його лише для роботи з атомарними нотатками, хоча це популярний метод організації даних у Obsidian.

Користувач «Dor» припускає, що копіювання старих звичок ведення нотаток не дасть більше свободи в Obsidian. Користувач «Stef.rausch» підкреслює потужні основні функції Obsidian, як-от Quick Switcher і Search, які роблять нотатки легкодоступними. Вони пропонують агрегувати нотатки за допомогою вбудованих пошукових запитів і зазначають, що це має значно покращити досвід користувача. Повторюючи попередню пораду «Dor», «stef.rausch» рекомендує почати зі збереження всіх файлів в одній папці, використовуючи вікі-посилання та теги для створення структури, а також використовувати вихідні посилання, зворотні посилання та перегляд графіка для всебічного розуміння того, як нотатки взаємопов'язані.

«CawlinTeffid» зазначає, що головною перевагою використання текстових файлів, як це робить Obsidian, є сумісність. Вони згадують, що текстові файли старі, прості, ймовірно, підтримуватимуться впродовж тривалого часу, і їх можна відкривати за допомогою багатьох програм без необхідності попереднього експорту.

Користувач «SenzaPazienza» цінує відповіді інших, але вважає додаток модним трендом без практичної користі.

Рис. 2.2. Допис 1.5. Знімок екрану допису користувача «Dor» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року (Додаток 1, допис 1.5)

Користувач «writtenfool» визнають, що якщо хтось поспішає, йому слід продовжувати використовувати наявні інструменти, але відзначає переваги Obsidian для тих, хто вважає його корисним. Вони висловлюють, як приємно спостерігати за відновленням методу зв'язування Лумана.

Користувач «CarolineMathieson» ділиться своїм особистим досвідом використання Obsidian впродовж більше року та тим, як це допомогло їй бути дуже креативною у нотатках. «CarolineMathieson» запевняє, що Obsidian зробив

її більш продуктивною порівняно з іншими методами, якими вона користувалася в минулому.

Далі користувач «msfz751» пояснює, що потужність Obsidian полягає в його гнучкості, масштабованості та адаптивності, яка підходить для керування даними будь-якого розміру. Вони описують, починаючи з малого з Obsidian і як цей інструмент здатний обробляти зростання до тисяч нотаток і вкладень. Вони припускають, що Obsidian має кілька вимірів і може служити організатором нотаток, підкреслюючи, що він не обмежує користувача лише текстовими файлами та папками, а пропонує більш динамічний спосіб створення та зв'язку знань. У дописі, здається, йдеться про переваги використання Obsidian для створення нотаток і управління інформацією. Крім того, користувач згадує унікальний вимір Obsidian, який набирає обертів: використання платформи для зовнішнього мислення, створення «другого цифрового мозку» та створення когнітивних нотаток. Цей підхід передбачає більше, ніж просто конспектування; мова йде про цілеспрямоване створення нотаток для отримання та зв'язування знань із дифузних ідей. Користувач визнає, що це вимагає свідомих і цілеспрямованих зусиль, і визнає круту криву навчання Obsidian.

У другій гілці дописів на форумі спільноти Obsidian на тему «Чому люди використовують програми для створення нотаток, такі як Obsidian, для всього під сонцем?» в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року, користувач під ім'ям «markusphan» розпочинає тему для обговорення щодо додавання до стандартного набору функцій Obsidian додаткових програм-плагінів для широкого кола завдань, окрім традиційного створення нотаток, містить спостереження користувача щодо доцільності такого підходу та ставить запитання для відгуків спільноти. У відповідь користувач «LittleMaelstrom» обговорюють криву навчання для нових користувачів, залежність від плагінів, право власності та постійність даних у Obsidian, а також коментують, чи є недоліки в гнучкості програми. Користувач припускає, що після періоду випробування різних функцій користувачі, як правило, налаштовуються на

зручну модель використання, видаляючи непотрібні додаткові функції та зосереджуючись на ефективності. Вони також підкреслюють, що дані в Obsidian зберігаються у файлах розмітки, які залишаються доступними навіть після видалення різноманітних програмних додатків. Публікація закінчується роздумами про різноманітність стилів навчання та застерігає від віри, що існує лише один правильний спосіб використання Obsidian. Користувач «markusphan» погоджується з попередньою публікацією щодо кривої навчання та плато комфорту при використанні Obsidian. Вони порівнюють початок роботи з Obsidian з використанням чистого полотна, припускаючи, що, коли ви навчаєтеся, ви додаєте більше кольорів і форм до своїх нотаток. Однак користувач визнає, що ви можете переборщити, і вам доведеться повернутися до того, що справді відповідає вашим потребам. Вони цінують, що Obsidian допускає такий вид еволюції, і підкреслюють, що не існує «одного вірного способу» його використання; все залежить від того, що працює для окремого користувача.

Користувач «AlanG» висловлює вдячність команді Obsidian за розробку програми з екосистемою плагінів, яка включає всі основні функції. Користувач порівнює Obsidian з Evernote, який, на їхню думку, став перевантажений небажаними функціями. Вони цінують, що за допомогою Obsidian вони можуть вимкнути більшість основних плагінів, щоб підтримувати ефективність і швидкість роботи програми, використовуючи лише кілька плагінів спільноти, необхідних для їхньої системи управління особистими знаннями (PKM). Користувач «markusphan» у відповідь описують екосистему плагінів Obsidian як кардинальний спосіб, який дозволяє користувачам пристосовувати свій досвід до конкретних потреб, не перевантажуючи їх функціями, які вони не хочуть або не потребують. Такий підхід робить програму компактною та ефективною, дозволяючи користувачам зосередитися на тому, що вони хочуть досягти, подібно до швейцарського армійського ножа, де користувачі вибирають необхідні інструменти.

Користувач «reaty» обговорює переваги наявності всього в одній програмі, зазначаючи, що постійно перемикатися між різними програмами може відволікати від роботи. Вони згадують, що однією з переваг інтегрованих програм, таких як Obsidian, є можливість пов'язувати пов'язані завдання та нотатки в одній програмі, що було б неможливо в окремих програмах.

Користувач на ім'я «j1w0pac» ділиться своєю точкою зору щодо використання текстових файлів для організації життя та того, як Obsidian може стати природним переходом для тих, хто звик до такого методу. Вони згадують про відмову від включення всього в щоденні нотатки після усвідомлення подібного моменту. Тепер вони використовують окремий календар і диспетчер завдань, але все ще використовують щоденні нотатки в основному для щоденника та нотаток зустрічей. Користувач цінує гнучкість організації та зв'язку різних аспектів свого життя на одній платформі.

Користувач «a2jc4life» описує дві основні причини використання універсальної програми, як-от Obsidian: по-перше він тримає усе в одному місці, що спрощує процес і не потребує перемикання між різними програмами. Це схоже на зручність мати єдиний планувальник для різних аспектів свого життя, наприклад календаря, списку контактів і проектів, що зводить до мінімуму тягар перенесення та керування кількома предметами. По-друге він використовує можливість зв'язування в базі даних, що дозволяє з'єднувати різні елементи. Ця функція забезпечує спрощений метод організації та доступу до пов'язаної інформації. Користувач «a2jc4life», однак, зазначає, що він не використовує програму як диспетчер завдань, пропонуючи особисті переваги щодо того, як програма використовується в їх робочому процесі.

Користувача на ім'я «CarolineMathieson», підкреслює важливість вкладення часу та енергії у вивчення нового інструменту, якщо він виявиться ефективнішим для роботи, ніж інші інструменти. Вони згадують, що не використовують функцію календаря в Obsidian, оскільки вони не знайшли в ній потреби, і у них є інші програми для цієї мети. Однак вони використовували б календар Obsidian,

якщо б виникла потреба, наголошуючи на корисності програми та інтеграції в їх рутину. Вони також зазначають, що не використовують Obsidian для завдань, для яких він не призначений, наприклад для написання та редагування коду. Користувач виступає за використання правильного інструменту для правильної роботи, порівнюючи це з тим, щоб не використовувати викрутку, щоб забити цвях, або молоток, щоб щось вирізати.

Користувач на ім'я «AdrianoCzelentano» звертає увагу на два моменти: по-перше процес додавання нових функцій може бути використаний як привід для зволікання з певними завданнями. По-друге деякі користувачі можуть не знати про плагін «Custom Frames», який дозволяє інтегрувати інші програми, наприклад Google Keep, у Obsidian, покращуючи його функціональність. У дописі висвітлюється поведінка користувачів щодо впровадження функцій і знання доступних плагінів для розширення можливостей програми.

Користувач на ім'я «josephcarpar» пропонує погляд на достовірність створення всіх видів нотаток у Obsidian, який забезпечує гнучку структуру для запису інформації. Вони стверджують, що, незважаючи на те, що нотатки можуть здатися важливими, не всі нотатки можуть бути корисними в довгостроковій перспективі, а багато записаних деталей можуть з часом втратити свою значимість. Користувач розмірковує про свій особистий досвід ведення нотаток, наголошуючи на важливості підбиття підсумків і зосередження на тому, що буде корисним у майбутньому. Вони згадують процес перегляду та спрощення нотаток з часом, оскільки актуальність інформації змінюється. Користувач виступає за практику запису всього, якщо існує система для класифікації та швидкого пошуку інформації. Вони також підкреслюють ефективність отримання даних із нотаток, зроблених багато років тому, що заощадило їм час, який вони б витратили на повторний пошук інформації. Загальна думка користувачів на користь комплексного створення нотаток і організації в Obsidian або подібних інструментах. Далі користувач «josephcarpar» обговорює переваги використання такого інструменту, як

Obsidian, для відстеження інформації. Вони згадують про легкість доступу до старих даних, таких як контакти чи веб-сайти, на пошук яких раніше витрачалися години, а тепер їх можна отримати за лічені секунди завдяки організованому запису. Користувач також поділився усвідомленням того, що, незважаючи на те, що багато інформації зберігається в наших головах, вона часто стає менш доступною з часом, порівнюючи Obsidian з персоналізованим Google, який допомагає швидко знаходити цю інформацію. Вони припускають, що використання Obsidian схоже на використання більш ефективної та адаптованої пошукової системи для особистих даних. Нарешті, користувач звертається до підвищення особистої продуктивності від використання Obsidian, заявляючи, що хоча він не може зробити людину красивішою, багатшою чи розумнішою, він може заощадити значну кількість часу, який він вважає дуже цінним ресурсом. Думка користувача підтверджує ідею, що системи управління особистими знаннями можуть забезпечити значні довгострокові переваги, роблячи пошук інформації швидшим і ефективнішим.

Користувач на ім'я «garshol» вважає, що використання Obsidian не впливає негативно на його ефективність як інструменту для нотаток; скоріше це підвищує ефективність записів, документації, знань та історії, надаючи місце, на яке можна озирнутися. Стосовно потенціалу того, що занадто багато функцій можуть стати контрпродуктивними, «garshol» вважає, що це дуже індивідуально. Особисто вони використовують лише ті функції, які роблять їх більш продуктивними у нотатках і документуванні своєї особистої роботи, вказуючи на перевагу мінімалістичному підходу, який відповідає їхнім конкретним потребам. Зображення містить повідомлення на форумі, де користувач обговорює недоліки використання спеціалізованих програм для конкретних завдань порівняно з використанням програми для створення нотаток, як-от Obsidian, для кількох цілей. Вони стверджують, що використання окремих додатків відокремлює інформацію, запобігаючи її взаємозв'язку, тоді як уніфікована програма, як-от Obsidian, дозволяє інформації «розмовляти» одна з

одною через зв'язки. Вони визнають потенційні недоліки використання програми для створення нотаток для багатьох цілей, наприклад перевантаження інформацією, але припускають, що для деяких користувачів цей інтегрований підхід може бути кращим і навіть розглядатися як природний спосіб керування інформацією.

Користувач «BSaubolle» говорять про розширення можливостей Obsidian і про те, як він впливає на ефективність конспектування, припускаючи, що ефективність — не єдиний результат, який слід враховувати. Вони наголошують на важливості вивчення нових організаційних і креативних методів, як-от метод сліпбоксів, який може тимчасово знизити ефективність, але призведе до довгострокових здобутків в управлінні ідеями. Користувач розмірковує над власним досвідом роботи з плагінами та темами, що призвело до нових робочих процесів, які коригують їхній процес мислення, роблячи систему більш адаптованою до їхніх потреб, навіть якщо вона іноді неефективна. Вони вважають цей процес веселим і пізнавальним.

Користувачі «writtenfool» стверджують, що вони широко використовують Obsidian для "майже всього", оскільки це дозволяє їм переглядати та переоцінювати інформацію в різних контекстах. Вони підкреслюють, що Obsidian і ШІ створюють для них знання та творчі здібності, вказуючи на те, що гнучкість і комплексний характер інструменту підвищують продуктивність і задоволення.

Користувач «Cuylendo» ділиться тим, як він використовує Obsidian для широкого спектру завдань, таких як створення електронних листів, планування подорожей, керування бюджетом за допомогою плагіна електронних таблиць, зберігання різних нотаток і документи та організація проектів за допомогою системи канбан. Вони також згадують про бажання використовувати Obsidian як системний провідник для підключення файлів на своєму комп'ютері до нотаток у Obsidian, що ілюструє гнучкість програми та їхню залежність від неї для організації та продуктивності. Користувач підтверджує, що використання

Obsidian покращує структуру та доступність його інформації в одній програмі, хоча вони визнають, що додавання великих файлів може викликати проблеми синхронізації на кількох пристроях.

На зображенні показано повідомлення на форумі від користувача, який обговорює використання Obsidian для управління особистими проектами та інформацією. Вони пояснюють, що віддають перевагу Obsidian, оскільки він дозволяє їм зв'язувати свої особисті речі, полегшуючи зв'язок нових проектів із наявними нотатками та документами в додатку. Вони висловлюють бажання, щоб Obsidian включив функцію анотування PDF-файлів, що дало б їм змогу відмовитися від використання Zotero, маючи на увазі, що вони шукають комплексне рішення. Користувач задоволений Obsidian і не має проблем із використанням його для багатьох цілей, цінуючи те, як він інтегрується з їхнім робочим процесом. Вони з гумором зазначають, що єдиною програмою, яку Obsidian, ймовірно, ніколи не замінить для них, є Visual Studio Code. На завершення користувач згадує про свої два роки використання Obsidian, вказуючи, що з часом це стало складним, оскільки вони налаштовували та розширювали використання програми.

Користувач на ім'я «SWIFTANGEL» ділиться своїм позитивним досвідом використання Obsidian для різних завдань, особливо як людина з СДУГ. Вони вважають здатність Obsidian пов'язувати речі ідеальною для їхнього процесу написання та цінують естетичну привабливість програми. Вони згадують про зручність мати все в одному місці, що дозволяє їм пов'язувати журнали з ідеями для написання та використовувати цитати, які вони зібрали для своїх книг. Користувач підкреслює складність перемикання між завданнями та вважає, що функція пошуку в Obsidian, як-от пошук карти вмісту (MOC), дуже корисна. Пост закінчується тим, що користувач заявляє, що Obsidian чудово підходить майже для всього, крім, мабуть, того, щоб бути художником.

Висновки до розділу 2

Нами проведений контент-аналіз двох гілок дискусій користувачів Obsidian на форумі Obsidian.md у контексті навчання впродовж життя та спираючись на теорії Альберта Бандури, Стівена Брукфілда, Джека Мезіроу, Пітера Джарвіса та Малкольма Ноулза, ми бачимо на прикладі програмного забезпечення Obsidian інтеграцію управління особистими знаннями (ПКМ) із навчанням впродовж життя як педагогічної технології. Досвід користувачів із Obsidian ілюструє концепцію самоефективності Альберта Бандури, оскільки вони набувають впевненості в управлінні складною інформацією. Теорія критичного мислення Брукфілда узгоджується з рефлексивними практиками користувачів щодо організації та зв'язування нотаток. Теорія трансформаційного навчання Мезірова відображена в зміні поглядів користувачів на навчання та організацію знань. Теорія Джарвіса про навчання як процес досвіду узгоджується з користувачами, які адаптують Obsidian до своїх особистих і професійних потреб. Нарешті, принципи Ноулза щодо навчання дорослих очевидні в підходах до самостійного та досвідченого навчання, прийнятих користувачами Obsidian. Ці дискусії підкреслюють динамічну взаємодію між технологією, ПКМ і навчанням впродовж життя, висвітлюючи еволюцію процесів особистого та колективного знання.

Емпіричне дослідження у форматі контент-аналізу, проведене на матеріалі дискусій на форумі Obsidian щодо навчання впродовж життя та систем управління особистими знаннями, виявило цікаві висновки. Користувачі високо цінують адаптивність і налаштування Obsidian, що пропонує персоналізований підхід до управління знаннями. Інструмент хвалять за покращення навчання та творчості, що веде до інноваційного конспектування та підвищення продуктивності. Важливою перевагою є інтеграція різноманітних інструментів та джерел інформації, централізоване управління знаннями. Користувачі також підкреслюють когнітивні та організаційні переваги Obsidian, такі як екстерналізоване мислення та створення комплексної цифрової бази знань.

Незважаючи на круту криву навчання, стратегії подолання труднощів творче долаються користувачами, що підкреслює корисність інструменту для навчання впродовж життя та управління особистими знаннями.

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

3.1. Педагогічні засади застосування Obsidian у навчанні впродовж життя

Ми дослідили інноваційне застосування у якості педагогічної технології програмного забезпечення Obsidian цифрового інструменту для створення нотаток і управління особистими знаннями, у контексті навчання впродовж життя.

Obsidian, як програмне забезпечення, є значущим інструментом у сфері навчання впродовж життя та управління особистими знаннями (РКМ]. Воно не тільки дозволяє створювати та управляти цифровими записами, але й забезпечує їх взаємозв'язок, створюючи комплексну мережеву структуру думок. Такий підхід сприяє глибокій організації знань, полегшуючи пошук та аналіз інформації. Obsidian підтримує розвиток інтелектуальних навичок, включаючи критичне мислення та творчість, роблячи його ідеальним інструментом для освітніх процесів, що вимагають постійного самовдосконалення та адаптації до змінних умов навчання.

Obsidian з його розширеними функціями та можливостями пропонує унікальну платформу для полегшення та покращення процесу навчання. Це дослідження заглиблюється в педагогічну основу Obsidian, досліджуючи, як його функції узгоджуються з освітніми теоріями та сприяють ефективним стратегіям навчання. Ми прагнемо розкрити способи, якими Obsidian підтримує самоєфективність і наполегливість у навчанні, демонструючи його потенціал як трансформаційного інструменту в освітніх практиках і починаннях навчання протягом усього життя.

Віра людини у власні можливості глибоко впливає на її залучення та наполегливість у навчанні [7]. Функції управління завданнями в Obsidian можуть відігравати важливу роль у заохоченні учнів наполегливо і залишатися відданими своїм навчальним цілям, узгоджуючи концепцію твердості, яка життєво важлива для довгострокового успіху [94]. Переконавання в

самоєфективності впливає на вибір, який люди роблять, зусилля, які вони докладають, і їх стійкість перед обличчям викликів, що все є критично важливими аспектами навчання впродовж життя [1].

Параметри налаштування в Obsidian, інструменті цифрового конспектування та керування знаннями, були визнані за їхній потенціал узгодження з інтересами учнів, підвищення залученості та залучення до ситуативного навчання. Ситуативне навчання є теоретичною основою, яка підкреслює соціальну та спільну природу навчання, підкреслюючи важливість спільного конструювання знань у спільноті практики [9]. Ця перспектива припускає, що навчання відбувається через активну участь в автентичній діяльності, а знання розвиваються в контексті ситуацій реального світу. Obsidian бездоганно узгоджується з принципами ситуативного навчання, надаючи користувачам можливість створювати взаємопов'язані мережі знань. Функція двонаправленого зв'язку в Obsidian служить цифровим аналогом асоціативних шляхів людського розуму, дозволяючи користувачам встановлювати зв'язки між різними нотатками чи ідеями, віддзеркалюючи спосіб, яким люди природно формують асоціації. Згідно з сучасними дослідженнями в когнітивній психології, людське пізнання передбачає постійне формування та зміцнення асоціацій між поняттями та ідеями. Функція зв'язування Obsidian ефективно підтримує цей когнітивний процес, дозволяючи користувачам створювати мережу взаємопов'язаної інформації. Гнучкість, притаманна здатності Obsidian створювати персоналізовані навчальні середовища за допомогою налаштування шаблонів, сильно перегукується з теоріями навчання, орієнтованого на учня. Це дає студентам можливість контролювати свої навчальні процеси, ідеально узгоджуючи принципи самостійного навчання.

Цифрові платформи зробили революцію в обміні знаннями в організаціях, зокрема через інтранет-системи та спільні сховища документів. Ці платформи не тільки роблять інформацію легко доступною, але й заохочують культуру обміну та співпраці. Співробітники можуть отримувати доступ до ресурсів, ділитися

думками та спільно працювати над проектами, сприяючи адаптації, забезпечуючи доступність і постійне оновлення знань. Спільноти навчання рівному відіграють важливу роль в обміні знаннями та вихованні культури навчання. Об'єднуючи людей зі спільними інтересами чи ролями, ці спільноти забезпечують платформу для обміну найкращими практиками та вивчення досвіду одне одного. Такий підхід до навчання «рівний-рівному» сприяє адаптації, сприяючи передачі практичних знань і розуміння реального світу.

Obsidian виходить за рамки простого конспектування; він надає низку шаблонів і плагінів, призначених для науковців, таким чином створюючи структуровану, але настроювану структуру для організації нотаток та ідей. Концепція риштування в педагогічній психології припускає, що учні отримують користь від керівництва та підтримки, коли вони формують своє розуміння. Учень бере на себе часткову відповідальність за виконання поставлених завдань, тому риштування створює завдання та мотивацію для самостійної роботи над ним. Шаблони Obsidian можуть функціонувати як когнітивні каркаси, допомагаючи учням ефективно структурувати свої нотатки та ідеї. Перехід від традиційних рукописних нотаток до цифрових нотаток, як це сприяло Obsidian, також узгоджується з дослідженнями переваг цифрових інструментів в освіті. Цифрове конспектування пропонує більшу гнучкість і доступність, що полегшує учням повторний перегляд і перегляд своїх нотаток. Ця гнучкість сприяє глибшому розумінню та збереженню знань, сприяючи більш ефективному та адаптивному досвіду навчання в академічних умовах. Унікальний нелінійний і взаємопов'язаний підхід до конспектування Obsidian ідеально узгоджується з теоріями навчання дорослих, які надають пріоритет самоспрямуванню та особистісній відповідності [13]. Користувачі Obsidian часто повідомляють про посилене відчуття контролю над процесом навчання, що перегукується з принципами теорії самовизначення [20]. Ця функція робить Obsidian цінним інструментом для тих, хто навчається, який хоче самостійно керувати своїм освітнім процесом.

Однією з видатних особливостей Obsidian є його здатність сприяти рефлексивній практиці серед учнів. Завдяки можливостям створення зв'язків і зворотних посилок Obsidian дозволяє користувачам відстежувати та досліджувати свій навчальний шлях, створюючи багатий гобелен взаємопов'язаних ідей. Це сприяє глибшому розумінню власного процесу навчання та спонукає до безперервної саморефлексії. Ефективне навчання впродовж життя значною мірою залежить від міцних метакогнітивних навичок [35]. Користувачі Obsidian продемонстрували розширену здатність контролювати, регулювати та спрямовувати своє навчання відповідно до принципів метапізнання [1]. Крім того, перетворення різноманітних навичок і неявних знань має вирішальне значення для ефективного управління знаннями. Цей аспект управління знаннями є життєво важливим для успішного впровадження та використання таких систем, як Obsidian, у контексті навчання впродовж життя.

Обсидіан також відіграє трансформаційну роль у створенні персоналізованого навчального середовища, як підкреслюється в концепції РКМ. Завдяки налаштованій платформі Obsidian дозволяє користувачам адаптувати свій навчальний простір, підвищуючи залученість і мотивацію. Крім того, сприяння створенню середовища позитивного зворотного зв'язку в навчальних спільнотах має вирішальне значення, а функції співпраці Obsidian створюють таке середовище, дозволяючи учням ділитися відгуками та ідеями в рамках спільноти, яка підтримує.

Стратегії саморегулювання, включаючи встановлення цілей і управління часом, є життєво важливими для ефективного навчання впродовж життя (LLL)[1]. Функції Obsidian, такі як списки завдань і можливості планування, надають цінну підтримку учням у розвитку та підтримці цих важливих навичок саморегуляції. З точки зору створення та управління знаннями, Obsidian є цінним інструментом для сприяння екстерналізації та поєднанню неявних знань, що має вирішальне значення для ефективного управління знаннями в професійних

умовах. У контексті навчання впродовж життя (LLL) цей процес відображає цикл управління знаннями [103]. Однак важливо зазначити, що хоча ця модель забезпечує фундаментальну структуру, її критикували за надмірне спрощення складної динаміки процесів отримання знань в організаціях.

Плагіни та форуми Obsidian, керовані спільнотою, заохочують спільне навчання та обмін знаннями, відповідаючи теорії спільнот практиків. Це сприяє почуттю спільності серед користувачів, роблячи Obsidian не просто інструментом, а й платформою для соціального навчання та мережевих знань (Bandura, 1986]. Крім того, універсальність Obsidian обслуговує різноманітні стилі навчання, враховуючи переваги, починаючи від візуального відображення до лінійних текстових нотаток. Ця адаптивність гарантує, що учні можуть працювати з платформою у спосіб, який відповідає їхньому індивідуальному стилю навчання. Ефективність Obsidian як інструменту РКМ у сфері безперервного навчання дійсно можна оцінити з двох ключових точок зору: досвід користувача та його вплив на процеси навчання. Обидва аспекти є критично важливими для визначення користі інструменту та цінності для учнів. Взаємодія з користувачем відіграє ключову роль в успіху будь-якого інструменту РКМ. Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс і гнучка структура Obsidian отримали позитивні відгуки, що робить його зручним для користувача та сприяє агрегації та пошуку знань — важливих функцій у навчанні впродовж життя. Здатність інструменту створювати сприятливе середовище для організації та доступу до знань значно сприяє загальному досвіду користувача. Здатність обсидіану сприяти взаємопов'язаному мисленню та рефлексії. Цей аспект Obsidian дозволяє користувачам не тільки зберігати інформацію, але й об'єднувати та синтезувати її в цілісну мережу знань. Ця здатність сприяє глибшому навчанню та розумінню, оскільки відображає нелінійну природу людського пізнання. Це дає можливість учням створювати значущі зв'язки між думками та ідеями, підвищуючи їх здатність до самостійного навчання.

Однак досвід роботи з Obsidian не позбавлений проблем. Велика кількість інформації, доступної через цифрові платформи, може призвести до когнітивного перевантаження [59]. Незважаючи на те, що Obsidian пропонує інструменти для організації інформації, користувачі все ще повинні боротися з величезним обсягом доступних даних, що вимагає ефективних стратегій управління інформацією. Критична рефлексія — ще одна важлива навичка, яку користувачі повинні привнести в інструмент [72]. Хоча Obsidian забезпечує платформу для організації та доступу до знань, процес критичного осмислення залежить від дій і ставлення учня. Учні повинні активно працювати з інструментом, щоб отримати значущі ідеї та зв'язки з інформації, яку вони курують. У цьому сенсі Obsidian може бути цінним інструментом для тих, хто прагне навчатися впродовж життя та володіє самодисципліною та навичками рефлексії, необхідними для того, щоб отримати від цього максимальну користь.

Ефективність Obsidian як інструменту РКМ для навчання впродовж життя залежить як від взаємодії з користувачем, яку він пропонує, завдяки зручному інтерфейсу та можливостям організації знань, так і від здатності користувача ефективно керувати інформацією та брати участь у критичних роздумах. Obsidian має потенціал для підвищення навчання впродовж життя, сприяючи інтеграції та пошуку знань, сприяючи тим самим глибшому розумінню та особистісному зростанню.

3.2. Розробка практичних рекомендацій щодо використання РКМ на основі Obsidian для реалізації педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя

В Obsidian, можливість персоналізації підсилює його ефективність як інструменту для створення індивідуального освітнього середовища. Це програмне забезпечення відповідає потребам студентоцентрованого навчання, надаючи користувачам контроль над їх освітнім процесом, що сприяє автономному навчанню. Завдяки двосторонньому зв'язку, Obsidian дозволяє формувати асоціативні зв'язки між ідеями, імітуючи природний процес асоціації

у людському розумі. Для організацій, Obsidian сприяє колективному навчанню через спільний доступ та обмін знаннями. Педагоги можуть використовувати Obsidian для підтримки рефлексивного навчання, надаючи структуру для ефективної організації знань студентами.

Obsidian підтримує різноманітні стилі навчання, від візуального представлення інформації до лінійних текстових записів, тим самим відповідаючи на індивідуальні потреби користувачів. Ця гнучкість робить його цінним інструментом для стратегій навчання впродовж життя, поліпшуючи процеси засвоєння та управління знаннями.

Висновок до розділу 3

Досліджується використання Obsidian у навчанні впродовж життя, підкреслюється його адаптивність у створенні персоналізованого навчального середовища, узгодженого з теоріями навчання, орієнтованого на студента. Взаємозв'язок Obsidian підкреслюється як такий, що відповідає теоріям навчання дорослих, підкреслюючи самоспрямованість і особисту значущість. Він також служить інструментом рефлексивної практики, допомагаючи зрозуміти процес навчання. Також визначається потенціал Obsidian у покращенні навчання впродовж життя та управління особистими знаннями, що робить його цінним інструментом в академічному та професійному контекстах. Функціональні можливості Obsidian, такі як керування завданнями та двонаправлене зв'язування, обговорюються з огляду на їх роль у сприянні наполегливості в навчанні та сприянні когнітивним процесам, таким як формування та зміцнення зв'язків між концепціями та ідеями. Гнучкість Obsidian у створенні настроюваних навчальних середовищ перегукується з теоріями навчання, орієнтованого на учня. Цифрова платформа революціонує обмін знаннями в організаціях, зокрема через інтранет-системи та спільні сховища документів, сприяючи культурі обміну та співпраці. Навчальні спільноти відіграють вирішальну роль у обміні знаннями та вихованні культури навчання. Шаблони

та плагіни Obsidian, розроблені для науковців, створюють структуровану, але настроювану структуру для впорядкування нотаток та ідей, підтримуючи риштування в педагогічній психології. Перехід від традиційних рукописних нотаток до цифрових, як це сприяло Obsidian, узгоджується з дослідженнями переваг цифрових інструментів в освіті. Унікальний нелінійний і взаємопов'язаний підхід Obsidian до конспектування узгоджується з теоріями навчання дорослих, віддаючи пріоритет самоспрямуванню та особистісній відповідності. Користувачі часто повідомляють про посилене відчуття контролю над процесом навчання, що резонує з принципами теорії самовизначення. Здатність Obsidian сприяти взаємопов'язаному мисленню та рефлексії дозволяє користувачам не лише зберігати інформацію, але й синтезувати її в єдину мережу знань. Однак існують проблеми, такі як когнітивне перевантаження та потреба в критичному осмисленні. Ефективність Obsidian як інструменту РКМ для навчання впродовж життя залежить від користувацького досвіду, який він пропонує. Потенціал інструменту покращувати навчання впродовж життя, полегшуючи інтеграцію та пошук знань, сприяє глибшому розумінню та особистісному зростанню. Загалом Obsidian підтримує різні стилі навчання, від візуального представлення до лінійних текстових нотаток, пропонуючи адаптацію до індивідуальних уподобань навчання. Інструмент можна ефективно інтегрувати в стратегії навчання впродовж життя, покращуючи як управління знаннями, так і досвід отримання.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі обговорено ключові психологічні фактори, що впливають на навчання впродовж життя, такі як вікові зміни, психологічні бар'єри та технологічний прогрес. Робота також розглядає роль РКМ у підвищенні ефективності навчання та психічного благополуччя, з особливим акцентом на програмному забезпеченні Obsidian. Дослідження має важливе значення для розуміння того, як передові технології, зокрема Obsidian, інтегровані в процеси навчання впродовж життя, покращуючи когнітивну гнучкість, мотивацію, збереження пам'яті та загальне психічне здоров'я. В роботі також обговорюються практичні наслідки цих концепцій на різних етапах життя та їхня роль у сприянні когнітивному, емоційному та соціальному зростанню.

За результатами проведеного теоретико-емпіричного дослідження особливості навчання впродовж життя (LLL) та роль що відіграє в них передові технології управління особистими знаннями (РКМ) можна зробити висновки:

1) виконаний комплексний теоретичний розгляд концепції навчання впродовж життя (LLL) у контексті психології та педагогіки. Висвітлено LLL як саморегульований, безперервний процес, який має вирішальне значення для адаптації в динамічному робочому середовищі та необхідності досягнення когнітивної гнучкості. Окреслено погляди видатних психологів, таких як Циммерман, Бандура та Піаже, підкреслюючи різні процеси навчання впродовж життя. Оглянуто теорію психосоціального розвитку Еріка Еріксона, наголошуючи на ролі LLL на індивідуальних етапах розвитку. Визначена важливість LLL для особистого та професійного розвитку, його трансформаційний потенціал та його актуальність у сучасному світі, що швидко розвивається. Крім того, висвітлено управління персональними знаннями (РКМ) та його еволюцію, підкреслюючи його роль у навчанні впродовж життя та адаптації до технологічних досягнень. Окреслена концепція «другого мозку»,

яка представлена як ефективний цифровий педагогічний інструмент для навчання впродовж життя у форматі РКМ;

2) теоретично розглянуто технологічні інструменти реалізації педагогічних технологій забезпечення навчання впродовж життя у вигляді управління особистими знаннями (РКМ) на прикладі програмного забезпечення Obsidian - інноваційного цифрового інструменту, який ефективно використовується в рамках традиційних та сучасних методів навчання. Obsidian, як втілення концепції «другого мозку», виступає ключовим елементом у системі управління особистими знаннями (РКМ). Цей інструмент забезпечує оптимізацію когнітивного навантаження, сприяючи глибшому навчанню та особистісному розвитку, та адаптується до постійно змінюваного технологічного ландшафту, підкреслюючи значення колаборації та обміну знаннями в контексті безперервного навчання;

3) емпірично досліджено використання технології забезпечення навчання впродовж життя, а саме її чинника - управління особистими знаннями (РКМ), зокрема програмного забезпечення Obsidian, як інструменту в педагогічних технологіях. Застосований контент-аналіз обговорень користувачів форуму Obsidian з метою виявити вплив інструменту на навчання та організацію РКМ. Користувачі високо цінують адаптивність і налаштування Obsidian, які покращують навчання, творчі здібності та продуктивність. Підкреслюється інтеграція різних інструментів та джерел інформації в централізовану систему управління знаннями та когнітивні та організаційні переваги, такі як зовнішнє мислення та створення цифрової бази знань. Незважаючи на круту криву навчання, користувачі діляться стратегіями подолання, підкреслюючи корисність Obsidian для навчання впродовж життя та управління знаннями;

4) запропоновано практичні рекомендації щодо використання програмного забезпечення Obsidian як інструменту РКМ у педагогічних технологіях для активізації навчального процесу. Підкреслено адаптивність

Obsidian у створенні персоналізованого навчального середовища, що відповідає теоріям навчання, орієнтованого на студента. Двосторонній зв'язок Obsidian відображає людські асоціативні шляхи, покращуючи рефлексивне та взаємопов'язане навчання. Платформа революціонує обмін знаннями в організаціях, сприяючи розвитку культури обміну та співпраці. Шаблони та плагіни Obsidian, розроблені для науковців, забезпечують структуровану, але настроювану структуру для впорядкування нотаток та ідей, підтримуючи риштування в педагогічній психології. Нелінійний і взаємопов'язаний підхід інструменту до конспектування узгоджується з теоріями навчання дорослих, надаючи пріоритет самоспрямуванню та особистісній відповідності. Загалом Obsidian сприяє глибшому розумінню та збереженню знань, покращуючи досвід навчання впродовж життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zimmerman, B. J. (2013). From cognitive modeling to self-regulation: A socialcognitive career path. *Educational Psychologist*, 48(3), 135-147.
2. Taranto, Daniella & Buchanan, Michael. (2020). Sustaining Lifelong Learning: A Self-Regulated Learning (SRL) Approach. *Discourse and Communication for Sustainable Education*. 11. 5-15.
3. Milligan, Colin & Littlejohn, Allison. (2015). Supporting Professional Learning in a Massive Open Online Course. *International Review of Research in Open and Distance Learning*. 15. 197-213.
4. Manganello, Flavio & Pozzi, Francesca & Passarelli, Marcello & Persico, Donatella & Dagnino, Francesca. (2021). A Dashboard to Monitor Self-Regulated Learning Behaviours in Online Professional Development. *International Journal of Distance Education Technologies*. 19. 18-34.
5. Zimmerman, B. J., & Moylan, A. R. (2009). Self-regulation: Where metacognition and motivation intersect. In D. J. Hacker, J. Dunlosky, & A. C. Graesser (Eds.), *Handbook of metacognition in education* (pp. 299–315). Routledge/Taylor & Francis Group.
6. Skinner, B. F. (2019). *The behavior of organisms: An experimental analysis*. BF Skinner Foundation.
7. Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Prentice-Hall.
8. Piaget, J. (1972). *The Psychology of Intelligence*. Routledge & Kegan Paul.
9. Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge University Press.
10. Maslow, A.H. (1943). A Theory of Human Motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396.
11. Rogers, C.R. (1961). *On Becoming a Person: A Therapist's View of Psychotherapy*. Houghton Mifflin.
12. Bruner, J.S. (1966). *Toward a Theory of Instruction*. Harvard University Press.
13. Knowles, M. S. (1984). *Andragogy in Action: Applying Modern Principles of Adult Learning*. Jossey-Bass.
14. Mezirow, J. (1991). *Transformative Dimensions of Adult Learning*. Jossey-Bass.
15. Houle, C. O. (1996). Patterns of Learning. *Convergence: An International Journal of Adult Education*, 29(1), 4-12.
16. Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge University Press.
17. Schön, D. A. (1983). *The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action*. Basic Books.

18. Jarvis, P. (2012). *Towards a Comprehensive Theory of Human Learning*. Routledge.
19. Illeris, K. (2014). Transformative learning and identity. *Journal of Transformative Education*, 12(2), 148-163.
20. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness*. Guilford Press.
21. Marsick, V. J., & Watkins, K. E. (2015). Informal and incidental learning. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 2007(114), 25-34.
22. Sacco, Robert. (2013). Re-Envisaging the Eight Developmental Stages of Erik Erikson: The Fibonacci Life-Chart Method (FLCM). *Journal of Educational and Developmental Psychology*. 3. 10.5539/jedp.v3n1p140.
23. Erikson, E. H. (1982). *The life cycle completed*. New York: Norton.
24. Slater, L. C. (2003). Erikson's psychosocial theory: Generativity vs. stagnation. In *Adult Development and Aging* (pp. 55-80). Lawrence Erlbaum Associates.
25. Nelson, C. A. (2000). The neurobiological basis of early memory development. In *Memory, brain, and belief* (pp. 1-22). Harvard University Press.
26. Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. Random House.
27. Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. Norton.
28. Lachman, M. E. (2015). Mind the gap in the middle: A call to study midlife. *Research in Human Development*, 12(3-4), 327-334.
29. Hayslip, B., & Smith, G. C. (2018). *Adult development and aging: Biopsychosocial perspectives*. Routledge.
30. Oers, Bert van, Wim Wardekker, Ed Elbers, and René van der Veer, eds. *The Transformation of Learning: Advances in Cultural-Historical Activity Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
31. Salthouse, T. A. (2012). Consequences of age-related cognitive declines. *Annual Review of Psychology*, 63, 201-226.
32. Knowles, M. S. (2015). *The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development*. Routledge.
33. Candy, P. C. (1991). *Self-Direction for Lifelong Learning: A Comprehensive Guide to Theory and Practice*.
34. Goleman, D. (2013). *Focus: The Hidden Driver of Excellence*. HarperCollins.
35. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "What" and "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.

36. Flavell, J. H. (1979). Metacognition and Cognitive Monitoring: A New Area of Cognitive–Developmental Inquiry. *American Psychologist*, 34(10), 906-911.
37. Locke, E. A., & Latham, G. P. (2019). New directions in goal-setting theory. *Current Directions in Psychological Science*, 28(2), 166-173.
38. Foster, S. (2019). Overcoming barriers to lifelong learning: Fostering a growth mindset. *Adult Education Quarterly*, 45(1), 87-102.
39. Garcia, P. (2017). Real-world problem-solving and the growth mindset: Embracing challenges for personal development. *Journal of Applied Psychology*, 52(4), 421-435.
40. Thompson, S. (2020). Lifelong learning and personal growth in the face of "life-quakes." *Journal of Positive Psychology*, 18(1), 55-68.
41. Patel, A., & Kumar, R. (2017). Adaptability and the learning process: Strategies for navigating life changes. *Educational Psychology Review*, 29(2), 189-203.
42. Snyder, C. R. (2019). *Positive Psychology: The Scientific and Practical Explorations of Human Strengths*. Sage Publications.
43. Hattie, J. (2012). *Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning*. Routledge.
44. Schraw, G., Crippen, K. J., & Hartley, K. (2006). Promoting Self-Regulation in Science Education: Metacognition as Part of a Broader Perspective on Learning. *Research in Science Education*, 36(1-2), 111-139.
45. Lee, K. (2021). Reflective Practice in Education: A Cycle for Continuous Improvement and Intrinsic Motivation. *Journal of Lifelong Learning*, 48(2), 165-180.
46. Kim, S., & Park, H. (2020). A comprehensive framework for professional development through reflective practice, technology, and problem-based learning. *Educational Technology Research*, 38(3), 421-438.
47. O'Connell, M., & Zhou, L. (2018). Multifaceted approaches to motivation and learning complexities in lifelong learning. *Journal of Educational Psychology*, 55(4), 375-390.
48. Csikszentmihalyi, M. (2015). *Flow and the Foundations of Positive Psychology*. Springer.
49. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
50. Ennis, R. H. (2015). Critical Thinking: A Streamlined Conception. In *Critical Thinking and Language* (pp. 105-129). Springer.
51. Smith, J. (2015). Aristotle's concept of eudaimonia: Aligning actions and desires with a well-lived life. *Journal of Ethical Philosophy*, 42(3), 215-230.

52. Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.
53. UNESCO. (2015). Adapting education systems for lifelong learning in the modern world. *UNESCO Education Research Report*, 23(2), 45-58.
54. Johnson, M. (2018). Lifelong learning: Embracing non-formal and informal experiences. *Journal of Adult Education*, 36(4), 321-336.
55. Guskey, T. R. (2017). Inclusive Education. *Educational Leadership*, 74(1), 14-19.
56. Cohen, E. G., & Lotan, R. A. (2014). Creating safe spaces for open dialogue about diversity and inclusion. *Harvard Education Review*, 84(2), 189-212.
57. Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice-Hall.
58. Newman, L. (2014). Experiential learning: Bridging the gap between theory and practice. *Journal of Experiential Education*, 41(3), 289-302.
59. Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
60. Wright, K. (2005). Personal knowledge management: supporting individual knowledge worker performance. *Knowledge Management Research & Practice*, 3(3), 156-165
61. Polanyi, M. (1966). *The Tacit Dimension*. Doubleday & Co.
62. Levy, M. (2009). WEB 2.0 implications on knowledge management. *Journal of Knowledge Management*, 13(1), 120-134
63. Pauleen, D. J. (2009). Personal knowledge management: Putting the 'person' back into the knowledge equation. *Online Information Review*.
64. Anderson, J., & White, M. (2019). Challenging Beliefs and Assumptions: Promoting Critical Thinking in the Classroom. *Educational Psychology*, 35(3), 289-303.
65. Kozma, R. B. (2003). Technology and the Human Connection: The Distribution of Technology Across Homes, Schools, and Communities. In *The Transformation of Learning* (pp. 21-51). Springer.
66. Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.
67. Liebowitz, J. (2009). Reflections on Knowledge and Knowledge Management. *International Journal of Knowledge and Learning*, 5(3/4), 251-273.
68. Wells, G. (2013). Confidentiality in Knowledge Management Systems. In *Handbook of Research on Knowledge Management* (pp. 164-177). IGI Global.

69. Mackenzie, C. (2019). *Towards a Philosophy of Knowledge Management*. Springer.
70. Pink, D. H. (2011). *Drive: The surprising truth about what motivates us*. Penguin.
71. Miyake, A., & Friedman, N. P. (2012). The Nature and Organization of Individual Differences in Executive Functions: Four General Conclusions. *Current Directions in Psychological Science*, 21(1), 8-14.
72. Mezirow, J., & Taylor, E. W. (2011). *Transformative learning in practice: Insights from community, workplace, and higher education*. John Wiley & Sons.
73. Taylor, E. W., & Cranton, P. (2022). A Theory in Progress: Transformative Learning. In *Handbook of Adult and Continuing Education* (pp. 1-16). Wiley.
74. Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (2011). The Bioecological Model of Human Development. In R. M. Lerner, & W. Damon (Eds.), *Handbook of Child Psychology and Developmental Science*. Wiley.
75. Thompson, L. F., & McKay, A. S. (2018). Goal Setting and Planning in the Achievement of Lifelong Learning Goals. In *Handbook of Lifelong Learning Development* (pp. 85-100). Springer.
76. Hartman, E., Kiely, R. C., Friedrichs, J., & Boettcher, C. (2023). *Community-based global learning: The theory and practice of ethical engagement at home and abroad*. Taylor & Francis.
77. Hashim, M. A., Tlemsani, I., & Matthews, R. (2021). Higher education strategy in digital transformation. *Education and Information Technologies*, 1-25.
78. Kalff, Y. The knowledge worker and the projectified self: domesticating and disciplining creativity. *Work Organisation, Labour and Globalisation*, 2017, 11(1), P.10-27.
79. Deuse, J., Wöstmann, R., Weßkamp, V., Wagstyl, D., & Rieger, C. (2023). Digital Work in smart production systems: changes and challenges in manufacturing planning and operations. In *New Digital Work: Digital Sovereignty at the Workplace*, Cham: Springer International Publishing, 2023, P.31-50.
80. Waterman, A. S., Schwartz, S. J., Zamboanga, B. L., Ravert, R. D., Williams, M. K., Bede Agocha, V., ... & Brent Donnellan, M. (2010). The Questionnaire for Eudaimonic Well-Being: Psychometric properties, demographic comparisons, and evidence of validity. *The journal of positive psychology*, 5(1), 41-61.
81. Rwelamila, P. D. Quality Management in Construction Projects in Developing Countries—Where To, From Current Body of Knowledge?. In *Building a*

- Body of Knowledge in Project Management in Developing Countries 2023, P.261-294.
82. Çakmak, Z. Adapting to Environmental Change: The Importance of Organizational Agility in the Business Landscape. *Florya Chronicles of Political Economy*, 2023, 9(1), P.42-53.
 83. Tække, J. Digitalization of education-the theory of the three waves. In 7 International ISEKI-Food Conference 2023, P.1.
 84. Wang, L., Zhang, X., Su, H., & Zhu, J. 2023A comprehensive survey of continual learning: Theory, method and application.
 85. Vătămănescu, E. M., Bratianu, C., Dabija, D. C., & Popa, S. Capitalizing online knowledge networks: from individual knowledge acquisition towards organizational achievements. *Journal of Knowledge Management*, 2023, 27(5), P.1366-1389.
 86. Waterman, A. S. (1993). Two conceptions of happiness: Contrasts of personal expressiveness (eudaimonia) and hedonic enjoyment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64(4), 678–691.
 87. Tsiolis, G., & Siouti, I. Exploring biographies in a rapidly changing labor world. *Current Sociology*, 2023, 71(4), P.587-606.
 88. Tweed, R. G., Bergen, T. P., Castaneto, K. K., & Ryder, A. G. (2023). Martin Buber: guide for a psychology of suffering. *Frontiers in Psychology*, 14, 1154865.
 89. Van der Stel, M., & Veenman, M. V. (2014). Metacognitive skills and intellectual ability of young adolescents: A longitudinal study from a developmental perspective. *European journal of psychology of education*, 29, 117-137.
 90. Van Merriënboer, J. J., Kirschner, P. A., Paas, F., Sloep, P. B., & Caniëls, M. C. (2009). Towards an integrated approach for research on lifelong learning. *Educational Technology*, 3-14.
 91. Demir, A., Budur, T., Omer, H. M., & Heshmati, A. Links between knowledge management and organizational sustainability: does the ISO 9001 certification have an effect?. *Knowledge Management Research & Practice*, 2023, 21(1), P.183-196.
 92. Vasquez, M. J., & Johnson, J. D. (2022). Multicultural therapy: A practice imperative. American Psychological Association.
 93. Vlachopoulos, D., & Makri, A. (2019). Online communication and interaction in distance higher education: A framework study of good practice. *International Review of Education*, 65(4), 605-632.
 94. Duckworth, A. (2016). *Grit: The Power of Passion and Perseverance*. Scribner.

95. Davidson, J., & Prusak, L. (1998). Knowledge Management: An Emerging Discipline Rooted in a Long History. In W. R. King (Ed.), *Knowledge Management and Organizational Learning* (pp. 1-16). Springer.
96. Grant, A. M. (2012). Giving Time, Money, and Talent: Incentives, Reputation, and Cognitive Challenges in Gifting Coaching. In D. B. Goldstein & J. L. Knight (Eds.), *Handbook of Organizational and Managerial Wisdom* (pp. 403-424). Emerald Group Publishing Limited.
97. Doran, G. T. (2017). There's a S.M.A.R.T. way to write management's goals and objectives. *Management Review*, 70(11), 35-36.
98. Mayer, R. E. (2018). How multimedia can improve learning and instruction. In *Multimedia Learning* (3rd ed., pp. 23-46). Cambridge University Press.
99. Johnson, L. (2020). The impact of extended screen time on well-being in the digital age. *Journal of Digital Wellbeing*, 1(1), 5-15.
100. Wainwright, E. (2023). Moodle as a social learning space for older adult learners. *Adult Education Quarterly*, 43(2), 123-138.
101. Smith, A. M., & Johnson, B. (2018). Personal knowledge management: The foundation of lifelong learning. In *Handbook of Research on Cross-Disciplinary Business Education* (pp. 1-16). IGI Global.
102. Sönke, A. (2017). Simplifying personal knowledge management: A study of knowledge worker sense-making. *Computers in Human Behavior*, 70, 58-69.
103. Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. Oxford University Press.
104. Tomlinson, C. A. (2014). *The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners*. ASCD.
105. Simonsen, J., & Robertson, T. (Eds.). (2012). *Routledge international handbook of participatory design*. Routledge.
106. Forte, T. (2019). *Building a Second Brain: A Proven Method to Organize Your Digital Life and Unlock Your Creative Potential*. This book describes the concept of creating an external system to manage and enhance cognitive processes.
107. Bawden, D., & Robinson, L. (2009). The dark side of information: overload, anxiety and other paradoxes and pathologies. *Journal of Information Science*, 35(2), 180-191.
108. Newport, C. (2016). *Deep work: Rules for focused success in a distracted world*. Hachette UK.
109. Allen, David. (2001). *Getting Things Done: The Art of Stress-free Productivity*.

110. Duhigg, C. (2012). *The power of habit: Why we do what we do, and how to change*. Random House.
111. Pariser, E. (2011). *The filter bubble: What the Internet is hiding from you*. penguin UK.
112. Carr, N. (2010). Are we teaching Digital natives yet—and does it matter?. In *AARE International Education Research Conference*, Melbourne.
113. Christensen, T., Lægreid, P., & Rykkja, L. H. (2016). Organizing for crisis management: Building governance capacity and legitimacy. *Public administration review*, 76(6), 887-897.
114. Gleick, J. (2011). *The information: A history, a theory, a flood*. Vintage.
115. Surowiecki, J. (2005). *The wisdom of crowds*. Anchor.
116. Schwab, K. (2017). *The fourth industrial revolution*. Currency.

ДОДАТКИ

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1.

ЗАПИС ГІЛКИ ОБГОВОРЕННЯ НА ОНЛАЙН-ФОРМУ СПІЛЬНОТИ OBSIDIAN НА ТЕМУ «НАЩО OBSIDIAN?»

<https://forum.obsidian.md/t/what-the-deal-with-obsidian/69695>

What the deal with Obsidian?

Knowledge management

SenzaPazienza

Oct 19

I don't understand and am sure I'm missing out on something. I have to open a Txt file, give it a title, and write everything about it in that Txt file. Why should I use tons of little notes on tons of files, label them, remember how I labeled them, and then search through all of them when I need to recollect my pieces of information? It's quite the opposite of logic or practicality.

3 Replies

1 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 1.1. Знімок екрану допису користувача «SenzaPazienza» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач «SenzaPazienza» висловлює збентеження щодо використання Obsidian для створення нотаток, згадуючи про простоту звичайних цифрових нотаток з використанням текстового файлу, якому треба лише дати назву, написати все про тему в цьому файлі, а потім позначити та запам'ятати ці мітки, щоб знайти інформацію пізніше. Користувач запитує, чому їм слід використовувати багато дрібних нотаток у численних файлах, заявляючи, що це здається нерозумним для логіки чи практичності. На цю публікацію надійшло 3 відповіді, і вона отримала 1 лайк

jpfieber

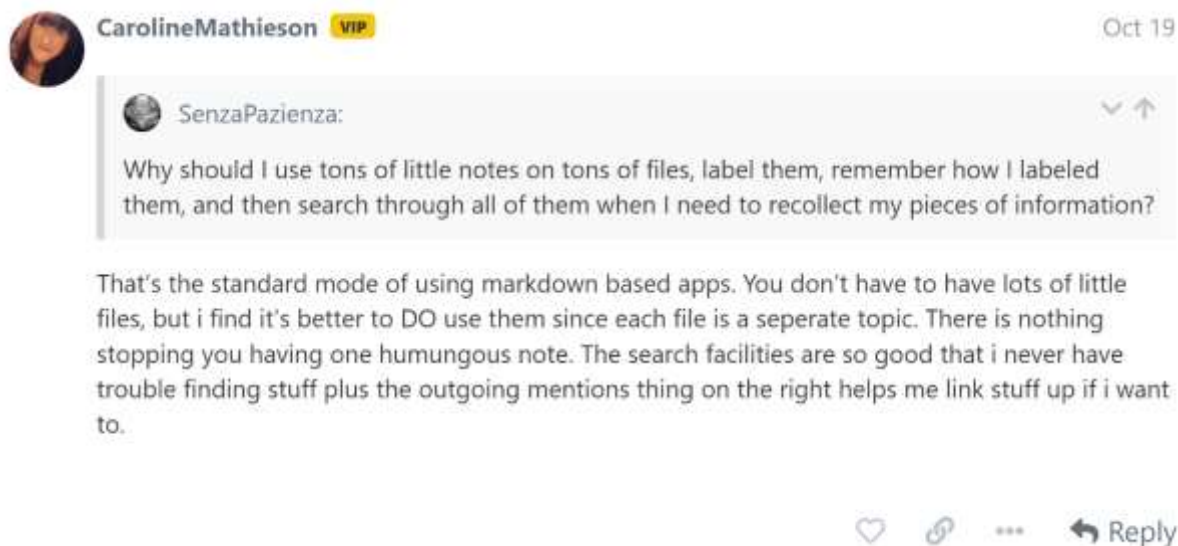
Oct 19

Obsidian is a markup editor with some cool extra features. You don't have to use it to only work with atomic notes, that's just a popular method of organizing data created in Obsidian. I don't do atomic notes, you don't have to either.

3 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 1.2. Знімок екрану допису користувача «jpfieber» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

У відповідь користувач на ім'я «jpfieber» пояснює, що Obsidian — це редактор розмітки з деякими цікавими додатковими функціями, і пояснює, що не потрібно використовувати його лише для роботи з атомарними нотатками, хоча це популярний метод організації даних у Obsidian. Вони згадують про свої власні підходи, заявляючи: «Я не пишу атомарні ноти, тобі теж не потрібно». Відповідь отримала 3 лайка.

Допис 1.3. Знімок екрану допису користувача «CarolineMathieson» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

У відповідь користувач «CarolineMathieson» захищає стандартну практику використання програм на основі розмітки, таких як Obsidian, наголошуючи на тому, що багато дрібних файлів а не однієї великої замітки створювати не обов'язково, але це корисно для роботи з різними темами. Вони підкреслюють ефективність функцій пошуку Obsidian, які спрощують пошук інформації, і цінують функцію зв'язування пов'язаних нотаток (так звані «вихідні згадки»). Вони припускають, що цей метод організації нотаток є ефективним і допомагає з'єднувати різні частини інформації.

SenzaPazienza

Oct 19

I'm trying Obsidian because I see some kind of potential that I don't get right now, but I would. I'm using it with the daily plugin as some kind of journaling.

Usually, I adopt most top-down methods such as Notion or a basic organized folder structure and file naming.

If I want to buy a videogame (non-work example) I place the title, price, a short description, and a web link in Notion under the pages Shopping / Videogames.

The same is true for files, strict naming with versioning under a rigid folder structure.

If a chunk of information has to be repeated I just copy and paste or make a reference.

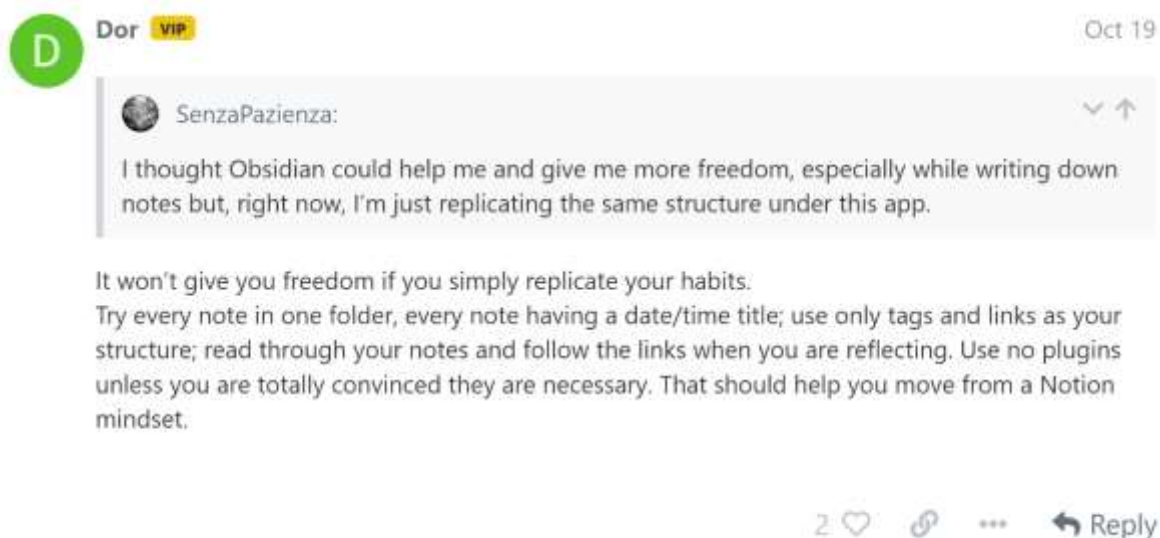
I thought Obsidian could help me and give me more freedom, especially while writing down notes but, right now, I'm just replicating the same structure under this app.

Probably I have to occur in a game-changing example of use.

2 Replies ▾

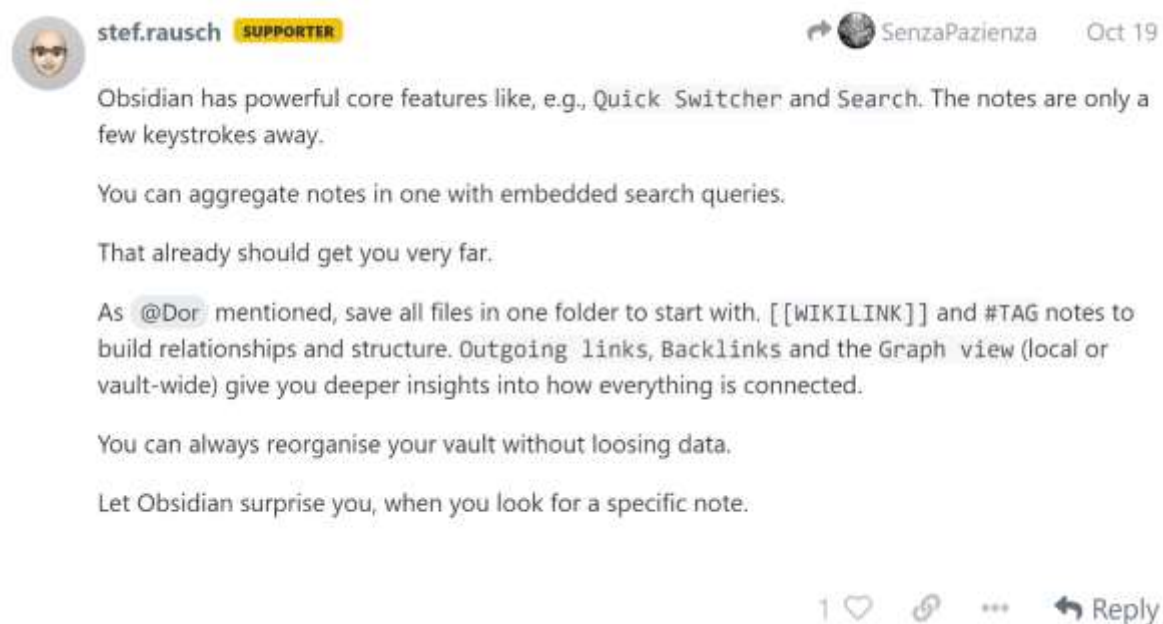
Допис 1.4. Знімок екрану допису користувача «SenzaPazienza» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач «SenzaPazienza» продовжують свою аргументацію в якому обговорюється їх досвід випробування Obsidian. Вони згадує про експерименти з Obsidian, визнання його потенціалу та використання його з щоденним плагіном для цілей журналювання. Користувач зазвичай використовують метод ведення записів «зверху вниз», такі як Notion або система структурованих папок для організації інформації, включаючи строгі правила іменування файлів і керування версіями. Вони наводять приклад запису покупки відеоігри з назвою, ціною, описом і веб-посиланням у Notion за певними категоріями. Користувач розмірковує про те, що Obsidian пропонує більше свободи, особливо для написання нотаток, але вважає, що він просто копіюють існуючу організаційну структуру в додатку. Схоже, він шукає спосіб використання Obsidian, який «змінить правила гри», який відрізняється від їх поточного методу. На цей пост є 2 відповіді.

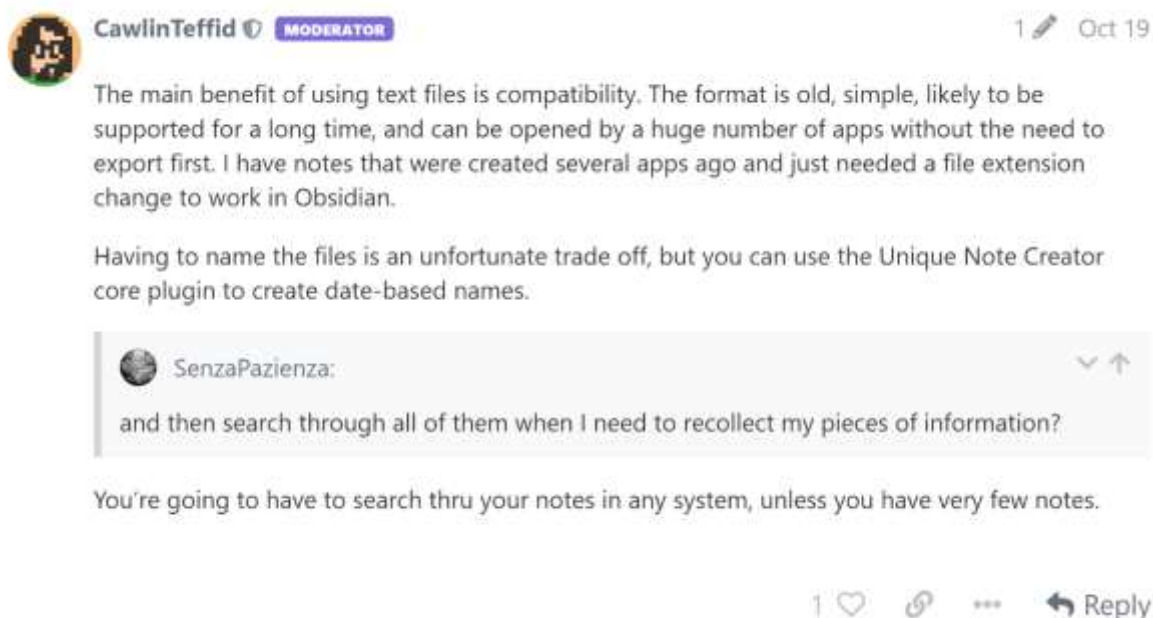
Допис 1.5. Знімок екрану допису користувача «Dor» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач «Dor» припускає, що копіювання старих звичок не дасть більше свободи в Obsidian. Вони рекомендують зберігати всі нотатки в одній папці, називати кожну нотатку форматом дати/часу та використовувати теги та посилання замість папок для структурування даних. Такий підхід заохочує досліджувати нотатки та їхні взаємозв'язки шляхом рефлексії, а не через жорстку категоризацію. «Dor» радить не використовувати плагіни, якщо вони не є необхідними, щоб допомогти переходу від мислення Notion до ефективного використання Obsidian. Публікація отримала 2 лайка.

Допис 1.6. Знімок екрану допису користувача «stef.rausch» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач «Stef.rausch» підкреслює потужні основні функції Obsidian, як-от Quick Switcher і Search, які роблять нотатки легкодоступними. Вони пропонують агрегувати нотатки за допомогою вбудованих пошукових запитів і зазначають, що це має значно покращити досвід користувача. Повторюючи попередню пораду «Dor», «stef.rausch» рекомендує почати зі збереження всіх файлів в одній папці, використовуючи вікі-посилання та теги для створення структури, а також використовувати вихідні посилання, зворотні посилання та перегляд графіка для всебічного розуміння того, як нотатки взаємопов'язані. Вони запевняють, що Obsidian дозволяє реорганізувати сховище без втрати даних, і заохочують дозволити Obsidian дивувати користувача під час пошуку певних нотаток. Публікація отримала один лайк.

Допис 1.7. Знімок екрану допису користувача «CawlinTeffid» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач «CawlinTeffid» відповідає на занепокоєння «SenzaPazienza» щодо практичності використання Obsidian для керування нотатками. «CawlinTeffid» зазначає, що головною перевагою використання текстових файлів, як це робить Obsidian, є сумісність. Вони згадують, що текстові файли старі, прості, ймовірно, підтримуватимуться протягом тривалого часу, і їх можна відкривати за допомогою багатьох програм без необхідності попереднього експорту. «CawlinTeffid» зазначає, що нотатки, створені в різних програмах, часто можна перенести в Obsidian, просто змінивши розширення файлу.

«CawlinTeffid» визнає, що іменування файлів є компромісом, але пропонує використовувати основний плагін Unique Note Creator в Obsidian для створення імен на основі дат для зручності організації. Вони також зауважують, що пошук у нотатках є необхідністю в будь-якій системі, яка має більше ніж кілька нотаток. Публікація отримала 1 лайк.

SenzaPazienza

Oct 21

Sorry, I appreciate all your answers, I've tried this app for 10 days but it's clueless. I think it's just a fashion trend.

With a file manager and a text editor, I can do the same things.

I'm totally frustrated by this experience and through many videos, tutorials, and forums I couldn't find a single concrete example that makes Obsidian worthwhile.

I can use tags (as already do in Google Keep), great deal :-/

Or backlinks, when? I have to clarify, not make things redundant.

If I search for a note through a tag I have to districate between a legion of little chunks of notes.

One day probably I'll see the light and regret my actual opinion but, right now, Obsidian seems to me like an app that focuses on how you organize things to do instead of get things done.

3 Replies ▾

Допис 1.8. Знімок екрану допису користувача «SenzaPazienza» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 21 жовтня 2023 року

Користувач «SenzaPazienza» цінує відповіді інших, але вважає додаток модним трендом без практичної користі. Вони вірять, що за допомогою файлового менеджера та текстового редактора вони можуть виконувати ті самі завдання, які пропонує Obsidian. Незважаючи на вивчення багатьох відео, навчальних посібників і форумів, вони не знайшли вагомої причини використовувати Obsidian. Вони згадують використання тегів, як-от у Google Keep, але вважають зворотні посилання марними, а пошук за тегами громіздким через велику кількість дрібних приміток. Користувач припускає, що одного разу він може побачити цінність Obsidian, але зараз, здається, це більше стосується організації, ніж фактичного виконання завдань. Публікація отримала один лайк і три відповіді.

writtenfool

Oct 21

It is difficult to shake the folders and keywords mentality - it's been drilled into generations of us by all note taking systems.

If you're feeling hurried, continue to use the tool you have. If you see benefit from the app, cool. It has been my observation that is how most folks use it.

It has been refreshing to have Luhmann's linking method resurface after a hundred years. Now that I've migrated all my journals, notes, and highlights, it is easy to find, sift, and link. There is power in the link.

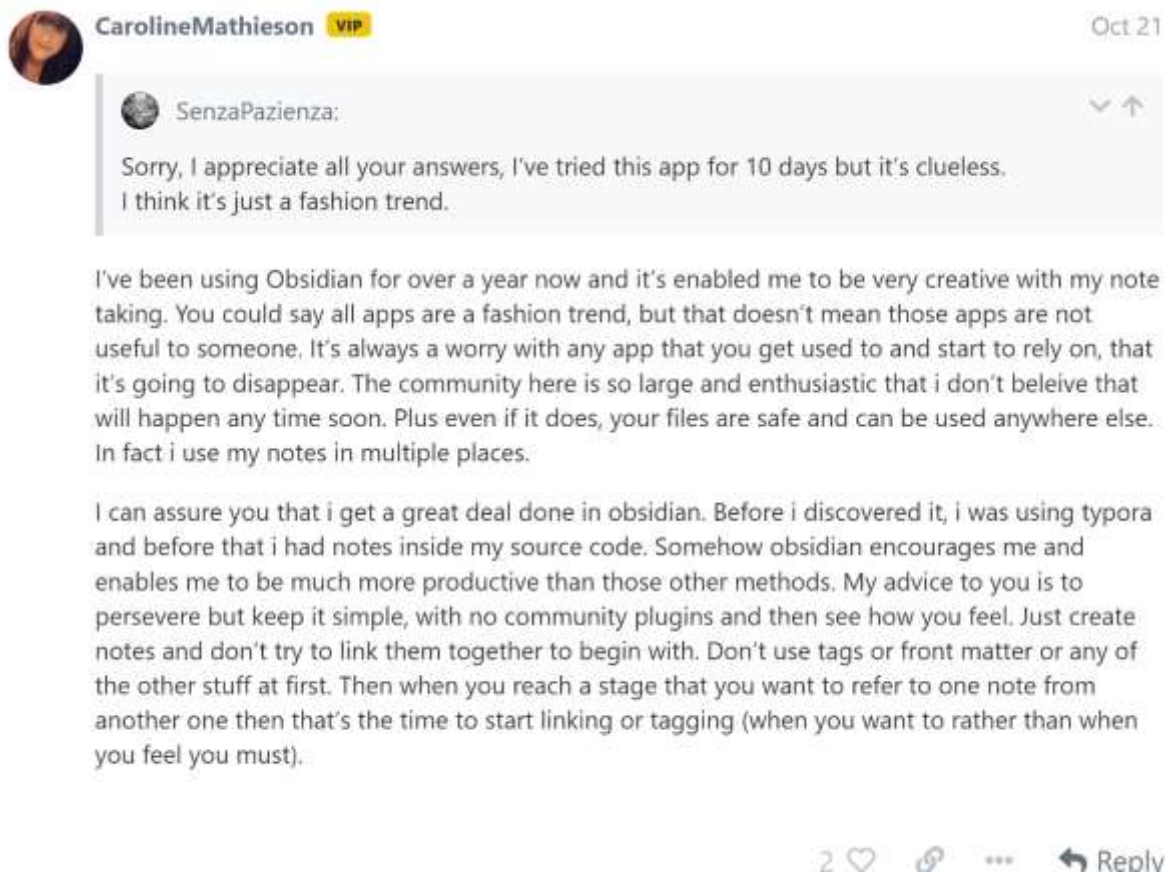
And with frontmatter properties, publishing content is easy.

Best wishes.

1 ❤️ 🔗 ... ↩ Reply

Допис 1.9. Знімок екрану допису користувача «writtenfool» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 21 жовтня 2023 року

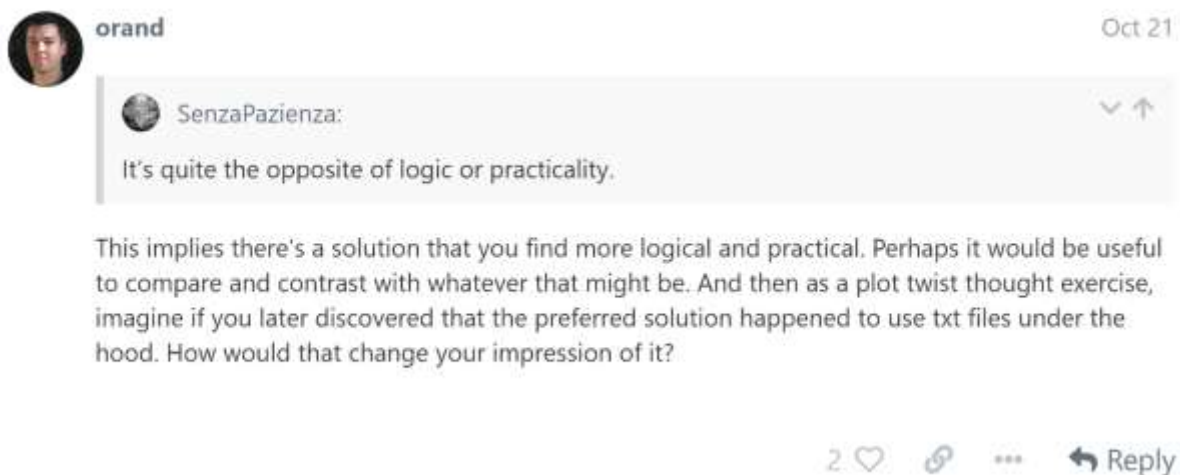
Користувач «writtenfool» визнають, що якщо хтось поспішає, йому слід продовжувати використовувати наявні інструменти, але відзначає переваги Obsidian для тих, хто вважає його корисним. Вони висловлюють, як приємно спостерігати за відновленням методу зв'язування Лумана, і згадують, що вони перенесли всі свої журнали, замітки та основні моменти в Obsidian, знайшовши легким пошук, відсіювання та зв'язування інформації. Сила, кажуть вони, полягає в здатності зв'язувати. Вони також відзначають легкість публікації контенту з властивостями frontmatter. Публікація завершується словами "З найкращими побажаннями" та отримала один лайк.

Допис 1.10. Знімок екрану допису користувача «CarolineMathieson» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 21 жовтня 2023 року

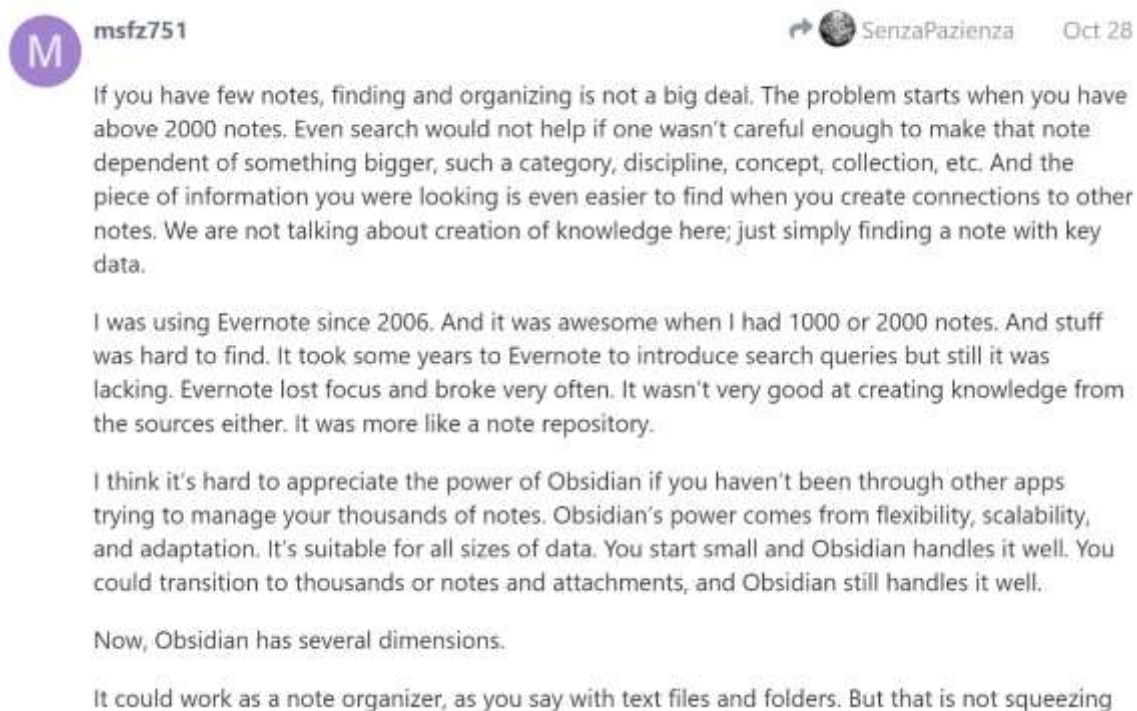
Користувач «CarolineMathieson» ділиться своїм особистим досвідом використання Obsidian протягом більше року та тим, як це допомогло їй бути дуже креативною у нотатках. Вона визнає, що хоча всі програми можна розглядати як тренди, вони все одно можуть бути комусь корисні. «CarolineMathieson» наголошує на великій та захопленій спільноті навколо Obsidian і висловлює впевненість, що додаток не зникне найближчим часом. Вона також згадує про безпеку та переносимість файлів у Obsidian, підкреслюючи, що використовує свої нотатки в багатьох місцях.

«CarolineMathieson» запевняє, що Obsidian зробив її більш продуктивною порівняно з іншими методами, якими вона користувалася в минулому, як-от ведення нотаток у вихідному коді або використання Турога. Вона радить почати просто, без плагінів спільноти, і створювати нотатки, не намагаючись спочатку зв'язати їх. Вона пропонує спочатку не використовувати теги чи передні матеріали, а починати додавати посилання або теги до нотаток лише тоді, коли є природна схильність до цього, а не з обов'язку. Відповідь отримала два лайки.

Допис 1.11. Знімок екрану допису користувача «orand» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 21 жовтня 2023 року

Користувач «orand» припускає, що «SenzaPazienza», схоже, має на увазі більш логічне та практичне рішення, і припускає, що було б корисно порівняти це бажане рішення з Obsidian. «orand» також представляє гіпотетичний сценарій як вправу для роздумів: що, якби «SenzaPazienza» пізніше дізнався, що кращим рішенням є використання текстових файлів, подібних до Obsidian? «orand» цікаво, як це відкриття може змінити сприйняття «SenzaPazienza» рішення. Відповідь вказує на бажання брати участь у глибшій дискусії про корисність Obsidian і налаштування робочого процесу користувача. Пост отримав два лайки.

It could work as a note organizer, as you say with text files and folders. But that is not squeezing all its juice. But a note organizer Obsidian works very well because it works like an adhoc file system. You rename a note and it doesn't lose its connection to other notes. It automatically renames the file in all the notes that had a reference to it. The same with attachments such as images, PDFs, spreadsheets, slides, etc. Renaming a folder in Obsidian doesn't make the notes lose their connections either. It globally changes all the references to the new folder name.

There is another dimension of Obsidian: using it like a library manager or digital catalog of stuff. There are several examples of vaults built with Obsidian for movies, books, papers, bible study, songs, home inventory, etc. Then, you need more than a note organizer. You get into adding metadata to your notes, making connection between the notes, adding upper level notes to which you could attach other dependent notes. And the main component of such connections is the link. A link that works both ways: inbound and outbound. It's difficult to perceive these features if you don't have a case, or a challenge. And that is one of the weak points of Obsidian: it's steep learning curve. It took me some time "to get it". But the challenge to document several projects I was working on made Obsidian learning worth it.

There is this other unique dimension of Obsidian which is currently gaining a lot of traction and attention which is called different names: linking your thinking, build a second digital brain, make notes instead of taking them, cognitive notes, etc. But that goes further than the two other use cases I mentioned above. This requires deliberate and purposeful goal of making notes to create further knowledge from the diffused ideas, annotations that are written in Obsidian. I am not there yet. But you could see - or download - an example vault that shows this in action. One that comes quick to my mind is the work by Nick Milo.

I am sure you will gain great rewards from Obsidian and markdown.

Допис 1.12. Знімок екрану допису користувача «msfz751» на тему «Нащо Obsidian?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 28 жовтня 2023 року

Користувач «msfz751» розмірковує про свій досвід роботи з Evernote з 2006 року та про те, як керувати 1000 або 2000 нотатками спочатку було легко, але з часом стало складніше. Вони відзначають, що функції пошуку в Evernote були відсутні, і він не був ефективним для створення знань із джерел, описуючи його більше як сховище нотаток.

Далі користувач «msfz751» пояснює, що потужність Obsidian полягає в його гнучкості, масштабованості та адаптивності, яка підходить для керування даними будь-якого розміру. Вони описують, починаючи з малого з Obsidian і як цей інструмент здатний обробляти зростання до тисяч нотаток і вкладень. Вони припускають, що Obsidian має кілька вимірів і може служити організатором нотаток, підкреслюючи, що він не обмежує користувача лише текстовими файлами та папками, а пропонує більш динамічний спосіб створення та зв'язку знань. У дописі, здається, йдеться про переваги використання Obsidian для створення нотаток і управління інформацією.

Далі користувач на ім'я «msfz751» глибше вивчають функціональні можливості та переваги Obsidian як інструменту для створення нотаток і керування інформацією. Користувач пояснює, що Obsidian добре працює як органайзер нотаток, завдяки таким функціям, як можливість перейменувати нотатку, не втрачаючи її зв'язків з іншими нотатками чи вкладеннями, завдяки глобальній системі оновлення довідкових матеріалів.

У публікації також обговорюється здатність Obsidian функціонувати як менеджер бібліотеки або цифровий каталог для різних типів вмісту, включаючи фільми, книги,

газети тощо. Користувач підкреслює можливість додавання метаданих до нотаток для створення зв'язків, що дозволяє побудувати складну взаємопов'язану базу знань.

Крім того, користувач згадує унікальний вимір Obsidian, який набирає обертів: використання платформи для зовнішнього мислення, створення «другого цифрового мозку» та створення когнітивних нотаток. Цей підхід передбачає більше, ніж просто конспектування; мова йде про цілеспрямоване створення нотаток для отримання та зв'язування знань із дифузних ідей. Користувач визнає, що це вимагає свідомих і цілеспрямованих зусиль, і визнає круту криву навчання Obsidian.

Наприкінці вони висловлюють оптимізм щодо того, що зусилля з розуміння та використання Obsidian, зокрема його функцій уцінки, будуть винагороджені. Користувач також посилається на роботу Ніка Майло, припускаючи, що його робота є яскравим прикладом того, чого можна досягти з Obsidian.

ДОДАТОК 2.

ЗАПИС ГІЛКИ ОБГОВОРЕННЯ НА ОНЛАЙН-ФОРМУ СПІЛЬНОТИ OBSIDIAN НА ТЕМУ «ЧОМУ ЛЮДИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ПРОГРАМИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ НОТАТОК, ТАКІ ЯК OBSIDIAN, ДЛЯ ВСЬОГО ПІД СОНЦЕМ?» («ЧОМУ OBSIDIAN ДЛЯ ВСЬОГО?»)

<https://forum.obsidian.md/t/why-do-people-use-note-taking-apps-like-obsidian-for-everything-under-the-sun/68247>

Why Do People Use Note-Taking Apps Like Obsidian for Everything Under the Sun?

Knowledge management

markusphan

1 Sep 27

Sep 27

I've been observing a trend where people use note-taking apps like Obsidian for a multitude of tasks that go beyond the app's primary function of note-taking and knowledge management. While I understand that these apps are highly versatile and customizable, I can't help but wonder why people are stretching their functionalities to the limit. While it's great that the app with a bunch of plugins can handle these tasks, it seems like it's being turned into a 'jack-of-all-trades' tool. Doesn't this dilute the main purpose of the app, which is to serve as a powerful note-taking and knowledge management system?

Here are some questions I'd love to get your thoughts on:

- Do you think using Obsidian (or similar apps) for various tasks affects its efficiency as a note-taking tool?
- Is there a point where adding too many functionalities becomes counterproductive?
- Why not use specialized apps for specific tasks? For example, a dedicated task manager for tasks, a CRM software for customer management, etc.
- Are there any downsides to using a note-taking app for multiple purposes?

I'm genuinely curious to hear your opinions on this. Thanks for your time!

2 Replies

5 5 5 5 5 Reply

1 / 20
Sep 26

Oct 19

Допис 2.1. Знімок екрану допису користувача «markusphan» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року

Користувач під ім'ям «markusphan» розпочинає тему для обговорення щодо використання програм для створення нотаток для широкого кола завдань, окрім традиційного створення нотаток, містить спостереження користувача та ставить запитання для відгуків спільноти. Публікація свідчить про активне обговорення з відповідями та переглядами.

LittleMaelstrom VIP

Sep 27

1. The limitation is user knowledge, and technology. See #2.
2. You can get too reliant upon plugins, but I find it's like climbing a sloped hill up to a plateau.
 - User joins Obsidian and does not know a lot, so they want to try all the things but its a steady upward curve of having all the things.
 - Then at the peak of all things, they find the tinkering takes away from their ability to actually do the things like write.
 - Thus, they remove some unnecessary extras, or find more efficient and easy ways to do the things, and they land at a plateau where they are comfortable and getting the things done.
3. In Obsidian, the Data is your own, and it is in markdown files. Even if the plugin goes away, the base components and writing will still be there.
4. Not really? Thats akin to asking is there any downsides to cooking stir fry in a sauce pan. You may not get bleeding edge, very hot pans, but your stir fry will still be very tasty.

Edit: I did not address the fact that everyone has their own individual learning style and ability. There is no "ONE TRUE WAY" of doing things and of learning. Anyone claiming you are going to learn less by using a 100% default Obsidian setup, is getting ready to sell you something or wants to feel proud that they did all of this on hard-mode.

1 Reply ▾

3 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 2.2. Знімок екрану допису користувача «LittleMaelstrom» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року

Користувач «LittleMaelstrom» обговорюють криву навчання для нових користувачів, залежність від плагінів, право власності та постійність даних у Obsidian, а також коментують, чи є недоліки в гнучкості програми. Користувач припускає, що після періоду випробування різних функцій користувачі, як правило, налаштовуються на зручну модель використання, видаляючи непотрібні додаткові функції та зосереджуючись на ефективності. Вони також підкреслюють, що дані в Obsidian зберігаються у файлах розмітки, які залишаються доступними навіть після видалення різноманітних програмних додатків. Публікація закінчується роздумами про різноманітність стилів навчання та застерігає від віри, що існує лише один правильний спосіб використання Obsidian.

 AlanG VIP Sep 27

 markusphan: ↓ ↑

- Do you think using Obsidian (or similar apps) for various tasks affects its efficiency as a note-taking tool?
- Is there a point where adding too many functionalities becomes counterproductive?

This is why I'm so grateful that the Obsidian team chose to design towards a plugin ecosystem, including all of the core features.

Evernote became crap because they added everything under the sun, and the app was awful and bloated with features I never wanted to use.

With Obsidian, I simply turn off most of the core plugins, and my app is lean and fast. I install the few community plugins I need to get it working as my ultimate PKM and off I go.

1 Reply 7 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 2.3. Знімок екрану допису користувача «AlanG» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року

Користувач «AlanG» висловлює вдячність команді Obsidian за розробку програми з екосистемою плагінів, яка включає всі основні функції. Користувач порівнює Obsidian з Evernote, який, на їхню думку, став перевантажений небажаними функціями. Вони цінують, що за допомогою Obsidian вони можуть вимкнути більшість основних плагінів, щоб підтримувати ефективність і швидкість роботи програми, використовуючи лише кілька плагінів спільноти, необхідних для їхньої системи управління особистими знаннями (PKM).

 reaty Sep 27

One reason people might want to have everything in one app is that they find it bothersome to switch between different apps all the time. Another reason is that different things can be connected to each other. For example you have a task and you have a note with some info related to this task. You can link them within one app, but you can't create a link between, say, Todoist and Obsidian, it won't work.

8 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 2.4. Знімок екрану допису користувача «reaty» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року

Користувач «reaty» обговорює переваги наявності всього в одній програмі, зазначаючи, що постійно перемикається між різними програмами може відволікати від роботи. Вони згадують, що однією з переваг інтегрованих програм, таких як Obsidian, є можливість пов'язувати пов'язані завдання та нотатки в одній програмі, що було б неможливо в окремих програмах.

markusphan

LittleMaelstrom Sep 27

I totally agree with your perspective on the learning curve and the "plateau" of comfort. It's like you start with a blank canvas in Obsidian, and as you learn, you add more colors and shapes. Eventually, you realize you might be overdoing it and scale back to what truly serves your needs. The beauty of Obsidian is that it allows for this kind of evolution. And you're right, there's no "one true way" to use it; it's all about what works for you.

Reply

Допис 2.5. Знімок екрану допису користувача «markusphan» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року

Користувач «markusphan» погоджується з попередньою публікацією щодо кривої навчання та плато комфорту при використанні Obsidian. Вони порівнюють початок роботи з Obsidian з використанням чистого полотна, припускаючи, що, коли ви навчаєтеся, ви додасте більше кольорів і форм до своїх нотаток. Однак користувач визнає, що ви можете переборщити, і вам доведеться повернутися до того, що справді відповідає вашим потребам. Вони цінують, що Obsidian допускає такий вид еволюції, і підкреслюють, що не існує «одного вірного способу» його використання; все залежить від того, що працює для окремого користувача.

markusphan

AlanG Sep 27

Absolutely, the plugin ecosystem in Obsidian is a game-changer. It allows users to tailor the experience to their specific needs without overwhelming them with features they don't want or need. This keeps the app lean and efficient, letting you focus on what you actually want to accomplish. It's like having a Swiss Army knife where you get to choose the tools that go into it.

Reply

Допис 2.6. Знімок екрану допису користувача «markusphan» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 27 вересня 2023 року

Користувач «markusphan» описують екосистему плагінів Obsidian як кардинальний спосіб, який дозволяє користувачам пристосовувати свій досвід до конкретних потреб, не перевантажуючи їх функціями, які вони не хочуть або не потребують. Такий підхід робить програму компактною та ефективною, дозволяючи користувачам зосередитися на тому, що вони хочуть досягти, подібно до швейцарського армійського ножа, де користувачі вибирають необхідні інструменти.

jiwonac

Sep 28

Well, I've seen people organize their whole life around text files. todo.txt, calendar.txt, workingmemory.txt, txt journals, etc. So for those kinds of people putting those text files into Obsidian would be a natural transition.

For me, I moved away from putting everything in my daily notes as I made the same realization as OP. I now use a separate calendar & task manager. Daily notes is still used for journaling and meeting notes primarily.

2 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 2.7. Знімок екрану допису користувача «jiwonac» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 28 вересня 2023 року

Користувач на ім'я «jiwonac» ділиться своєю точкою зору щодо використання текстових файлів для організації життя та того, як Obsidian може стати природним переходом для тих, хто звик до такого методу. Вони згадують про відмову від включення всього в щоденні нотатки після усвідомлення подібного моменту. Тепер вони використовують окремий календар і диспетчер завдань, але все ще використовують щоденні нотатки в основному для щоденника та нотаток зустрічей. Користувач цінує гнучкість організації та зв'язку різних аспектів свого життя на одній платформі.

a2jc4life

Sep 28

The two most obvious, main reasons I see are:

- It's all in one place. I realize I'm restating part of your question here, but for some people that is, in itself, part of the benefit. Just like carrying around a single day planner and storing your calendar, contact list, projects, etc. in it keeps you from having to carry around a whole stack of notebooks, so having an all-in-one program keeps you from having to constantly switch between apps.

This is especially beneficial when you only need it to be able to do some of those things *minimally*:

- Linkability. If all of those things exist within your database, you can link them together.

With that said, I personally don't use it as a task manager.

1 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 2.8. Знімок екрану допису користувача «a2jc4life» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 28 вересня 2023 року

Користувач «a2jc4life» описує дві основні причини використання універсальної програми, як-от Obsidian:

1. Усе в одному місці, що спрощує процес і не потребує перемикання між різними програмами. Це схоже на зручність мати єдиний планувальник для різних аспектів свого життя, наприклад календаря, списку контактів і проектів, що зводить до мінімуму тягар перенесення та керування кількома предметами.
2. Можливість зв'язування в базі даних, що дозволяє з'єднувати різні елементи. Ця функція забезпечує спрощений метод організації та доступу до пов'язаної інформації.

Користувач, однак, зазначає, що він не використовує програму як диспетчер завдань, пропонуючи особисті переваги щодо того, як програма використовується в їх робочому процесі.

CarolineMathieson VIP

Sep 28

Why would they not? You invest a lot of time and energy in learning a new tool and if it does the job better than other tools then just use it. Personally I don't use the calendaring feature as i have not found any reason too and I don't use another app for that. But if i found a need to, then i would probably use obsidians calendar as it's there in an app i use all the time and it works.

I don't use obsidian to write and edit code for instance because that's not it's job, so my normal setup is two monitors, one with obsidian running and the other with Visual Studio or VS Code. I switch between the two all the time. I could use visual studio to edit markdown but i would not get all the linking and other stuff that obsidian is so good at.

Basically don't use a screwdriver to hammer a nail or a hammer to cut something. Use the right tool for the right job.

2 Reply

Допис 2.9. Знімок екрану допису користувача «a2jc4live» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 28 вересня 2023 року

Користувача на ім'я «CarolineMathieson», підкреслює важливість вкладення часу та енергії у вивчення нового інструменту, якщо він виявиться ефективнішим для роботи, ніж інші інструменти. Вони згадують, що не використовують функцію календаря в Obsidian, оскільки вони не знайшли в ній потреби, і у них є інші програми для цієї мети. Однак вони використовували б календар Obsidian, якщо б виникла потреба, наголошуючи на корисності програми та інтеграції в їх рутину. Вони також зазначають, що не використовують Obsidian для завдань, для яких він не призначений, наприклад для написання та редагування коду, для чого вони віддають перевагу Visual Studio або VS Code. Користувач виступає за використання правильного інструменту для правильної роботи, порівнюючи це з тим, щоб не використовувати викрутку, щоб забити цвях, або молоток, щоб щось вирізати.

AdrianoCzelentano

Oct 3

1. Process of adding new features can be treated as an excuse from doing some tasks.
2. They don't know about [Custom Frames](#) plugin, which allow to insert another app like Google Keep inside Obsidian.

1 Reply

Допис 2.10. Знімок екрану допису користувача «AdrianoCzelentano» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 3 жовтня 2023 року

Користувач на ім'я «AdrianoCzelentano» звертає увагу на два моменти:

1. Процес додавання нових функцій може бути використаний як привід для зволікання з певними завданнями.

2. Деякі користувачі можуть не знати про плагін «Custom Frames», який дозволяє інтегрувати інші програми, наприклад Google Keep, у Obsidian, покращуючи його функціональність.

У дописі висвітлюється поведінка користувачів щодо впровадження функцій і знання доступних плагінів для розширення можливостей програми.

josephcaprap

1 Oct 12

First of all, taking all kinds of notes, including a calendar for the times you go to the bathroom, would be something valid and within the options and functions of Obsidian, which is basically offering a solid and adaptable structure to record information... whatever it may be.

Now we could discuss whether it is useful or not to take notes of everything... in my experience, I will say that it is not a bad practice, since the reality is that even if you feel like it, this does not last and over time you start to feel Just realize that not all notes are useful, not all topics have a "future" and of the 1000 things you do a day and that you start recording, more than half die along the way without having any significance in your life.

But this is good because along that path you have learned to take notes, summarize, look only for what you really know will be useful to you in 1 year. Many times it is not in the present where you make the summary but in the future, there are many notes that I review after a while that I have to correct, reedit, and simplify again because much of that information is no longer useful, no longer will be again, or the topic over time has become more stable and I have more "base" knowledge so I don't need to be reminded of everything, just the trick, or the code for... and not the whole explanation and its history...

Now it's worth trying to write down everything if you have a system to classify it, order it, and above all! locate it quickly? My opinion is yes.

In the last year I have seen how to access data from people I met years ago, phone numbers of people who no longer interested me but who at one point saved me, websites where I found the trick for what I needed at a time. given... and I spent 20 hours searching the internet, and now only 10 seconds, which is how long it took me to find it again when 2 years later it happened again...

In the last year I have seen how to access data from people I met years ago, phone numbers of people who no longer interested me but who at one point saved me, websites where I found the trick for what I needed at a time. given... and I spent 20 hours searching the internet, and now only 10 seconds, which is how long it took me to find it again when 2 years later it happened again...

books that I thought and swore I had not read and after rereading a note of mine I remembered, yes, and almost the book...

I have discovered that a lot of information never leaves our heads, it just "stops being indexed over time" and that is why it is difficult to remember or locate it after a while, and obsidian is like an overstimulated Google, with the help of Better and more powerful AI specialized in you and only you, makes your life easier

You are not going to be prettier, richer or smarter by having obsidian, but... you are going to save a lot of time, and time... is the most valuable currency in the universe so...

1 ❤️ 🔗 ... ↩ Reply

Допис 2.11. Знімок екрану допису користувача «josefcarpar» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 12 жовтня 2023 року

Користувач на ім'я «josephcarpar» пропонує погляд на достовірність створення всіх видів нотаток у Obsidian, який забезпечує гнучку структуру для запису інформації. Вони стверджують, що, незважаючи на те, що нотатки можуть здатися важливими, не всі нотатки можуть бути корисними в довгостроковій перспективі, а багато записаних деталей можуть з часом втратити свою значимість.

Користувач розмірковує про свій особистий досвід ведення нотаток, наголошуючи на важливості підбиття підсумків і зосередження на тому, що буде корисним у майбутньому. Вони згадують процес перегляду та спрощення нотаток з часом, оскільки актуальність інформації змінюється.

Користувач виступає за практику запису всього, якщо існує система для класифікації та швидкого пошуку інформації. Вони також підкреслюють ефективність отримання даних із нотаток, зроблених багато років тому, що заощадило їм час, який вони б витратили на повторний пошук інформації. Загальна думка користувачів на користь комплексного створення нотаток і організації в Obsidian або подібних інструментах.

Далі користувач «josephcarpar» обговорює переваги використання такого інструменту, як Obsidian, для відстеження інформації. Вони згадують про легкість доступу до старих даних, таких як контакти чи веб-сайти, на пошук яких раніше витрачалися години, а тепер їх можна отримати за лічені секунди завдяки організованому запису.

Користувач також поділився усвідомленням того, що, незважаючи на те, що багато інформації зберігається в наших головах, вона часто стає менш доступною з часом, порівнюючи Obsidian з персоналізованим Google, який допомагає швидко знаходити цю інформацію. Вони припускають, що використання Obsidian схоже на використання більш ефективної та адаптованої пошукової системи для особистих даних.

Нарешті, користувач звертається до підвищення особистої продуктивності від використання Obsidian, заявляючи, що хоча він не може зробити людину красивішою, багатшою чи розумнішою, він може заощадити значну кількість часу, який він вважає дуже цінним ресурсом. Думка користувача підтверджує ідею, що системи управління особистими знаннями можуть забезпечити значні довгострокові переваги, роблячи пошук інформації швидшим і ефективнішим.

garshol

Oct 15

markusphan:

- Do you think using Obsidian (or similar apps) for various tasks affects its efficiency as a note-taking tool?
- Is there a point where adding too many functionalities becomes counterproductive?
- Why not use specialized apps for specific tasks? For example, a dedicated task manager for tasks, a CRM software for customer management, etc.
- Are there any downsides to using a note-taking app for multiple purposes?

Do you think using Obsidian (or similar apps) for various tasks affects its efficiency as a note-taking tool?

No. It just enhances the efficiency of your notes, documentation, knowledge and history. It's always a place to look back upon

Is there a point where adding too many functionalities becomes counterproductive?

This is very individual. Personally I only use the functionality that makes me more productive in taking notes, and in documenting my personal work.

Why not use specialized apps for specific tasks? For example, a dedicated task manager for tasks, a CRM software for customer management, etc.

That segregates all the information that you have, and you lose useful functionality that makes this information "talk" to each other, as in linking and pulling in information when needed.

Are there any downsides to using a note-taking app for multiple purposes?

Could have it's downsides for sure. For some it might become information overload, and for others this might be just how it should have always been.

1 ❤️ 🔗 ... ↩ Reply

Допис 2.12. Знімок екрану допису користувача «garshol» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 15 жовтня 2023 року

Користувач на ім'я «garshol» вважає, що використання Obsidian не впливає негативно на його ефективність як інструменту для нотаток; скоріше це підвищує ефективність записів, документації, знань та історії, надаючи місце, на яке можна озирнутися. Стосовно потенціалу того, що занадто багато функцій можуть стати контрпродуктивними, «garshol» вважає, що це дуже індивідуально. Особисто вони використовують лише ті функції, які роблять їх більш продуктивними у нотатках і документуванні своєї особистої роботи, вказуючи на перевагу мінімалістичному підходу, який відповідає їхнім конкретним потребам.

Зображення містить повідомлення на форумі, де користувач обговорює недоліки використання спеціалізованих програм для конкретних завдань порівняно з використанням програми для створення нотаток, як-от Obsidian, для кількох цілей. Вони стверджують, що використання окремих додатків відокремлює інформацію, запобігаючи їй взаємозв'язку, тоді як уніфікована програма, як-от Obsidian, дозволяє інформації «розмовляти» одна з одною через зв'язки. Вони визнають потенційні недоліки використання програми для створення нотаток для багатьох цілей, наприклад перевантаження інформацією, але припускають, що для деяких користувачів цей інтегрований підхід може бути кращим і навіть розглядатися як природний спосіб керування інформацією.

BSaubolle

Oct 15

My drive is to make Obsidian the Emacs of the 21st century...

But for real: **Pushing its limits can impact note taking efficiency, but is that the only outcome we're selecting for? What about learning new ways to do things organizationally and creatively?** Learning the slipbox method will surely impact efficiency, but over time it seems to help people with insights. A temporary drop in efficiency for a long term gain in managing your inputs and ideas.

I've been on both sides of this: tinkering my time away with new plugins and themes (god, the time I've spent with changing themes...), and finding a new workflow that just adjusts my brain like a chiropractor. With an audible crack and tension release. And as I incorporate more and more of my life into this system, I learn new ways of prioritizing and pruning. Which is fun and insightful, even if it's inefficient some times.

1 Reply ▾

1 ❤️ 🗨️ ⋮ ↩️ Reply

Допис 2.13. Знімок екрану допису користувача «BSaubolle» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 15 жовтня 2023 року

Користувач «BSaubolle» говорять про розширення можливостей Obsidian і про те, як він впливає на ефективність конспектування, припускаючи, що ефективність — не єдиний результат, який слід враховувати. Вони наголошують на важливості вивчення нових

організаційних і креативних методів, як-от метод сліпбоксів, який може тимчасово знизити ефективність, але призведе до довгострокових здобутків в управлінні ідеями. Користувач розмірковує над власним досвідом роботи з плагінами та темами, що призвело до нових робочих процесів, які коригують їхній процес мислення, роблячи систему більш адаптованою до їхніх потреб, навіть якщо вона іноді неефективна. Вони вважають цей процес веселим і пізнавальним.

writtenfool

Oct 15

I use Obsidian for "nearly everything" because, at some point, I'll need to revisit & reassess, ponder further, or use "it" again in a different context. Obsidian and AI puts me into a happy place with knowledge and creativity.

1 ❤️ 🔗 ⋮ ↩ Reply

Допис 2.14. Знімок екрану допису користувача «writtenfool» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 15 жовтня 2023 року

Користувачі «writtenfool» стверджують, що вони широко використовують Obsidian для "майже всього", оскільки це дозволяє їм переглядати та переоцінювати інформацію в різних контекстах. Вони підкреслюють, що Obsidian і ШІ створюють для них знання та творчі здібності, вказуючи на те, що гнучкість і комплексний характер інструменту підвищують продуктивність і задоволення.

CuyiLendo

Oct 19

I just obsidian for everything, for creating my emails before sending, planning my trips, calculating my monthly budget (using the spreadsheet plugin), for storing my notes, for download webpages in pdf and store it, for store all my documents (as for example my birth certificate, my grades, my DNI copy, my passport, etc), for storing information about the person I know, etc, for my projects, for planning my things with kanban, etc for absolutely everything.

Now I want to use my obsidian as a system explorer and connect each file of my computer to a note about what it is related to. For example, if I'm writing a Latex file or if I downloaded a movie, store the files in the obsidian vault and connect each important file to a note.

Do you think using Obsidian (or similar apps) for various tasks affects its efficiency as a note-taking tool?

Yes, it does. I can structure all my things in only one app.

Is there a point where adding too many functionalities becomes counterproductive?

yes, when adding big files, it can be difficult to sync them in several computers.

Why not use specialized apps for specific tasks? For example, a dedicated task manager for tasks, a CRM software for customer management, etc.

Because Obsidian contains all my personal things, so for example, if I want to plan a new project, this project will be related to another projects or notes that are inside my obsidian, so using obsidian I can related my notes to that project.

Are there any downsides to using a note-taking app for multiple purposes?

No, I just want that Obsidian have the functionality of annotate PDF so I finally abandon Zotero. The only app I think that obsidian will never change is VS code.

xd

I have two years using obsidian, despite that my obsidian and my workflow seems to be actually complex, I had 2 years to create it, it is not as I spend all my time configuring my obsidian, for each new thing i need i find a new way to added it to my vault.

Допис 2.15. Знімок екрану допису користувача «CuyiLendo» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач «CuyiLendo» ділиться тим, як він використовує Obsidian для широкого спектру завдань, таких як створення електронних листів, планування подорожей, керування бюджетом за допомогою плагіна електронних таблиць, зберігання різних нотаток і документи та організація проектів за допомогою системи канбан. Вони також згадують про бажання використовувати Obsidian як системний провідник для підключення файлів на своєму комп'ютері до нотаток у Obsidian, що ілюструє гнучкість програми та їхню залежність від неї для організації та продуктивності. Користувач підтверджує, що використання Obsidian покращує структуру та доступність його інформації в одній програмі, хоча вони визнають, що додавання великих файлів може викликати проблеми синхронізації на кількох пристроях.

На зображенні показано повідомлення на форумі від користувача, який обговорює використання Obsidian для управління особистими проектами та інформацією. Вони пояснюють, що віддають перевагу Obsidian, оскільки він дозволяє їм зв'язувати свої особисті речі, полегшуючи зв'язок нових проектів із наявними нотатками та документами в додатку. Вони висловлюють бажання, щоб Obsidian включив функцію анотування PDF-файлів, що дало б їм змогу відмовитися від використання Zotero, маючи на увазі, що вони шукають комплексне рішення. Користувач задоволений Obsidian і не має проблем із використанням його для багатьох цілей, цінуючи те, як він інтегрується з їхнім робочим процесом. Вони з гумором зазначають, що єдиною програмою, яку Obsidian, ймовірно, ніколи не замінить для них, є Visual Studio Code. На завершення

користувач згадує про свої два роки використання Obsidian, вказуючи, що з часом це стало складним, оскільки вони налаштовували та розширювали використання програми.

SWIFTANGEL

Oct 19

Well, while I do know that there are other apps that are specific for what I do for fun (and hopefully in my future, as a job), Obsidian's ability to link things is perfect. I write, by the way. I used to have a google doc for an outline and another one for writing itself, but changing between that and homework being scattered in between was super hard. Even with folders, things seemed empty and I felt so... bored of it? Lol, the aesthetics are amazing when you use Obsidian for everything. I can also link my journals to my writing ideas, as well as use some of the quotes I have been given in my notes for my books.

When you have ADHD like I do, switching between things is horrible. Have everything in one place. Be able to just search for a MOC, and find what you need within there. HOW AMAZING!

Obsidian is great for almost everything, except maybe for being an artist.

Допис 2.16. Знімок екрану допису користувача «SWIFTANGEL» на тему «Чому Obsidian для всього?» на форумі спільноти Obsidian, з гілки форуму в категорії «Керування знаннями» від 19 жовтня 2023 року

Користувач на ім'я «SWIFTANGEL» ділиться своїм позитивним досвідом використання Obsidian для різних завдань, особливо як людина з СДУГ. Вони вважають здатність Obsidian пов'язувати речі ідеальною для їхнього процесу написання та цінують естетичну привабливість програми. Вони згадують про зручність мати все в одному місці, що дозволяє їм пов'язувати журнали з ідеями для написання та використовувати цитати, які вони зібрали для своїх книг. Користувач підкреслює складність перемикання між завданнями та вважає, що функція пошуку в Obsidian, як-от пошук карти вмісту (МOC), дуже корисна. Пост закінчується тим, що користувач заявляє, що Obsidian чудово підходить майже для всього, крім, мабуть, того, щоб бути художником.